

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Član 1.

U Zakonu o strancima („Službeni glasnik RS”, br. 24/18 i 31/19), član 3. stav (1), tačka 13) menja se i glasi:

„13) lična karta za stranca je isprava o identitetu koja se izdaje stalno nastanjenom strancu i predstavlja dozvolu za stalno nastanjenje stranca u Republici Srbiji;”

Posle tačke 13) dodaju se tač. 13a), 13b) i 13v) koje glase:

„13a) jedinstvena dozvola je dozvola za privremeni boravak i rad stranca u Republici Srbiji;

13b) dozvola za privremeni boravak je odobrenje privremenog boravka stranca u Republici Srbiji;

13v) jedinstveni veb portal (u daljem tekstu: jedinstveni portal) je javno dostupan portal na internetu putem kog se podnose zahtevi koje strani državljani, u skladu sa ovim zakonom, mogu podneti elektronskim putem, a koji tehnički održava organ nadležan za projektovanje, usklađivanje, razvoj i funkcionisanje elektronske uprave;”

Član 2.

U članu 5. posle stava (2) dodaje se stav (3) koji glasi:

„(3) Ako stranac prilikom boravka u Republici Srbiji promeni ime ili prezime pribavlja novu putnu ispravu sa promenjenim ličnim podacima u roku od šest meseci od promene ličnih podataka.”

Član 3.

U članu 7. stav (4) posle reči: „ovim zakonom” dodaju se reči: „ uzimanje i”.

Član 4.

U članu 10. posle stava (1) dodaje se stav (2) koji glasi:

„(2) U upravnim stvarima propisanim ovim zakonom rešava se u postupku neposrednog odlučivanja.”

Član 5.

U nazivu člana 13. posle reči: „prevoznika”, dodaje se zapeta i reči: „organizatora turističkog ili poslovnog putovanja i pozivara”.

Posle stava (4) dodaje se stav (5), koji glasi:

„(5) Obavezu iz stava (4) ovog člana ima i fizičko ili pravno lice na osnovu čijeg pozivnog pisma je strancu izdata viza, ako je nakon ulaska u Republiku Srbiju stranac zatečen da nezakonito boravi i ako je do njegovog nezakonitog boravka došlo zbog propusta pozivara.”

Član 6.

Posle člana 13. dodaju se naziv člana i član 13a, koji glasi:

Posebne obaveze - zakonitost boravka

„Član 13a

(1) Organizator turističkog ili poslovnog putovanja, odnosno pozivar dužni su da osiguraju da stranac koji u njihovoj organizaciji, odnosno po osnovu pozivnog pisma dođe u Republiku Srbiju, boravi u zemlji u skladu sa odredbama ovog zakona i da preduzme mere kojima predupređuje nezakonit boravak stranca nakon ulaska u Republiku Srbiju.

(2) U cilju smanjenja rizika od nezakonitog boravka stranca, organizator turističkog ili poslovnog putovanja, odnosno pozivar dužni su da preduzimaju mere i radnje koje se odnose na obezbeđivanje uslova za njegov zakonit boravak na teritoriji Republike Srbije, a naročito da:

- 1) stranac boravi na teritoriji Republike Srbije u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 2) strancu, nakon završetka turističkog ili poslovnog putovanja, odnosno u roku važenja vize koja je izdata na osnovu pozivnog pisma pozivara, obezbedi putnu kartu u cilju njegovog zakonitog napuštanja teritorije Republike Srbije.

(3) Ako je stranac ušao u Republiku Srbiju sa vizom za duži boravak po osnovu zaposlenja, pozivar, na osnovu čijeg pozivnog pisma je viza izdata, dužan je da preduzme mere i radnje koje se odnose na obezbeđivanje uslova za njegov zakonit boravak i rad u Republici Srbiji, a naročito da:

- 1) stranac radi na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa kojim se uređuje zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji;
- 2) izvrši urednu prijavu stranca na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa zakonom;
- 3) strancu, nakon završetka poslovnih aktivnosti zbog kojih je došao u Republiku Srbiju, obezbedi putnu kartu za njegov povratak u zemlju porekla u cilju njegovog zakonitog napuštanja teritorije Republike Srbije.”

Član 7.

U članu 16. posle stava (3) dodaje se stav (4) koji glasi:

„(4) Dan ulaska u Republiku Srbiju i dan izlaska iz Republike Srbije računaju se u dane boravka na teritoriji Republike Srbije.”

Član 8.

Član 18. menja se i glasi:

„Član 18.

(1) Viza je odobrenje za ulazak, boravak ili tranzit koje stranac pribavlja pre ulaska na teritoriju Republike Srbije.

(2) Viza iz stava (1) ovog člana izdaje se u elektronskom formatu.

(3) Viza iz stava (1) ovog člana može biti izdata i u obliku nalepnice koja se utiskuje u putnu ispravu stranca.

(4) Izdata viza nije garancija da će strancu biti odobren ulazak u Republiku Srbiju.

(5) Izgled obrasca vize u elektronskom formatu i bliže uslove za izdavanje vize u elektronskom formatu propisuju ministar nadležan za spoljne poslove.”

Član 9.

U članu 22. stav (4) menja se i glasi:

„(4) Odredba stava (2) ovog člana shodno se primenjuje i na stranca koji namerava da podnese zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole.”

Član 10.

U članu 25. stav (1) posle reči: „lično,” dodaju se reči: „odnosno elektronskim putem,”.

Posle stava (9) dodaje se stav (10) koji glasi:

„(10) Bliže uslove za podnošenje zahteva za izdavanje vize elektronskim putem, bliže uslove za odobravanje viza, kao i izgled i sadržaj pozivnog pisma propisuju sporazumno ministar nadležan za spoljne poslove, ministar nadležan za unutrašnje poslove i ministar nadležan za poslove zapošljavanja.”

Član 11.

U članu 29. posle stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, diplomatsko-konzularno predstavništvo ne pribavlja prethodnu saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova, kada je potrebno hitno izdati vizu iz razloga humanitarnog karaktera, više sile ili interesa Republike Srbije”.

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Posle dosadašnjeg stava (4) koji je postaje stav (5), dodaje se novi stav (6), koji glasi:

„(6) Prilikom izdavanja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, organizacija nadležna za poslove zapošljavanja nadležnom organu dostavlja procenu o ispunjenosti uslova za zapošljavanje stranca u Republici Srbiji.”

Dosadašnji stav (5) koji postaje stav (7) menja se i glasi:

„(7) Rok za dostavljanje prethodne saglasnosti iz ovog člana je deset dana od dana dostavljanja urednog zahteva za izdavanje vize na razmatranje.”

Dosadašnji st. (6) – (9) postaju st. (8) – (11).

Član 12.

U članu 40. stav (1) posle reči: „90 dana”, dodaju se reči: „u periodu od 180 dana, duže od perioda boravka određenog međunarodnim ugovorom, odnosno duže od perioda na koji je izdata viza za duži boravak,”.

Stav (2) menja se i glasi:

„(2) U slučajevima iz stava (1) tač. 2) – 4) i 6) – 14) ovog člana izdaje se dozvola za privremeni boravak, a u slučajevima iz tač. 1) i 5) jedinstvena dozvola.”

Stav (4) menja se i glasi:

„(4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, a u skladu sa interesom Republike Srbije, Vlada aktom utvrđuje kategorije stranaca, kriterijume, način i bliže uslove odobravanja privremenog boravka strancima, kao što su: stranci investitori u Republici Srbiji, stranci talenti, stranci koji su uključeni u inovacione delatnosti,

stranci srpskog porekla, stranci digitalni nomadi, stranci sa visokim kvalifikacijama i dr.”

Stav (5) briše se.

Član 13.

U članu 41. stav (6) reči: „30 dana pre” zamenjuju se rečju: „do”.

U stavu (9) broj: „7” zamenjuje se brojem: „8”.

Član 14.

Član 41a briše se.

Član 15.

U članu 43. stav (1) posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) važeću ličnu kartu države čiji je državljanin, ako u skladu sa važećim propisima, može da ulazi u Republiku Srbiju sa ličnom kartom;”

Stav (2) menja se i glasi:

„(2) Lični dokument koji se prilaže uz zahtev mora važiti najmanje tri meseca duže od perioda na koji se traži odobrenje privremenog boravka.”

Posle stava (2) dodaje se stav (3) koji glasi:

„(3) Bliže uslove za odobrenje privremenog boravka, izgled zahteva za odobrenje privremenog boravka i izgled obrasca dozvole za privremeni boravak propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.”

Član 16.

Posle člana 43. dodaje se član 43a koji glasi:

„Član 43a

Dokaze iz člana 43. stav (1) tač. 2) i 4) ovog zakona ne prilaže stranac koji je član uže porodice državljanina Republike Srbije i stranac koji se zapošljava, kao i članovi uže porodice stranca koji se zapošljava.”

Član 17.

U članu 44. stav (1) menja se i glasi:

„(1) Privremeni boravak može se odobriti u trajanju do tri godine i može se produžavati na isti period, u zavisnosti od postojanja razloga zbog kojih se privremeni boravak odobrava.”

St. (2) – (5) brišu se.

Dosadašnji stav (6) postaje stav (2).

Član 18.

U članu 45. stav (1) tačka 1) menja se i glasi:

„1) je rok važenja ličnog dokumenta koji je priložen uz zahtev za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka kraći od roka propisanog u članu 43. ovog zakona;”

U tački 2) tačka i zapeta zamenjuju se zapetom posle koje se dodaju reči: „osim u slučaju iz člana 43a ovog zakona;”

Posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) nadležni organ, u postupku po zahtevu za produženje privremenog boravka, utvrdi da stranac prethodno odobren privremeni boravak nije koristio u skladu sa osnovom po kom je privremeni boravak odobren;”

Stav (2) briše se.

Dosadašnji st. (3) – (7) postaju st. (2) – (6).

Član 19.

Član 46. menja se i glasi:

„Član 46.

(1) Stranac koji namerava da boravi i radi u Republici Srbiji, odnosno da obavlja stručnu specijalizaciju, obuku i praksu, dužan je da, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa kojima se uređuje zapošljavanje stranaca, u periodu zakonitog boravka podnese zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole.

(2) Stranac koji u skladu sa propisima kojima je uređeno zapošljavanje stranaca ima pravo na rad bez jedinstvene dozvole, a koji namerava da u Republici Srbiji boravi duže od 90 dana u periodu od 180 dana, duže od perioda boravka određenog međunarodnim ugovorom, odnosno duže od perioda na koji je izdata viza za duži boravak, dužan je da podnese zahtev za odobrenje privremenog boravka u skladu sa odredbama ovog zakona.”

Član 20.

Posle člana 46. dodaju se čl. 46a – 46ž koji glase:

„Dozvola za privremeni boravak i rad stranca (Jedinstvena dozvola)

Član 46a

(1) U slučaju iz člana 40. stav (1) tač. 1) i 5) ovog zakona, izdaje se jedinstvena dozvola.

(2) Na osnovu jedinstvene dozvole stranac ima pravo na privremeni boravak i rad u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom.

(3) Stranac kome je odobren privremeni boravak, odnosno stalno nastanjenje ima pravo na rad u Republici Srbiji u skladu sa propisima kojima je uređeno zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji, bez jedinstvene dozvole.

(4) Stranac kome je izdata jedinstvena dozvola, dužan je da u Republici Srbiji boravi u skladu sa osnovom za koju mu je izdata.

Podnošenje zahteva za jedinstvenu dozvolu

Član 46b

(1) Zahtev za izdavanje, odnosno produženje jedinstvene dozvole stranac, poslodavac u ime stranca, odnosno lice koje oni ovlaste, podnosi elektronski, putem jedinstvenog portala.

(2) Za stranca kome je u skladu sa viznim režimom potrebna viza za ulazak u Republiku Srbiju, zahtev iz stava (1) ovog člana podnosi se nakon ulaska u Republiku Srbiju, za vreme važenja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja.

(3) Izuzetno, stranac koji poseduje vizu za kraći boravak, zahtev iz stava (1) ovog člana može podneti u periodu zakonitog boravka u Republici Srbiji, ako za to postoji interes Republike Srbije ili razlog više sile, uz dostavljanje dokaza o postojanju interesa.

(4) Za stranca kome u skladu sa viznim režimom nije potrebna viza za ulazak u Republiku Srbiju zahtev iz stava (1) ovog člana podnosi se u periodu zakonitog boravka stranca, a može se podneti i iz inostranstva.

(5) Zahtev za produženje jedinstvene dozvole podnosi se najranije tri meseca, a najkasnije do isteka roka važenja jedinstvene dozvole.

(6) Stranac koji blagovremeno podnese zahtev iz stava (1) ovog člana, može boraviti i raditi u Republici Srbiji do okončanja upravnog postupka.

(7) Ako je to u interesu Republike Srbije ili zbog postojanja više sile, nadležni organ može razmatrati zahtev za produženje jedinstvene dozvole koji je podnet i nakon isteka važenja jedinstvene dozvole, ukoliko je vremenski period između isteka prethodno važeće jedinstvene dozvole i podnošenja zahteva za produženje jedinstvene dozvole kraći od tri meseca.

(8) Ako nadležni organ odobri izdavanje jedinstvene dozvole iz stava (7) ovog člana, period između isteka važeće jedinstvene dozvole i podnošenja zahteva za produženje jedinstvene dozvole smatra se zakonitim i neprekidnim boravkom.

(9) U postupku izdavanja jedinstvene dozvole plaća se propisana taksa, u skladu sa zakonom.

(10) Bliže uslove za podnošenje i obradu zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole elektronskim putem, bliže uslove za izdavanje jedinstvene dozvole, kao i izgled obrasca jedinstvene dozvole propisuju sporazumno ministar nadležan za unutrašnje poslove i ministar nadležan za poslove zapošljavanja.

Uslovi za izdavanje jedinstvene dozvole

Član 46v

(1) Uz zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole podnosilac zahteva prilaže:

- 1) važeći lični ili službeni pasoš, odnosno važeću ličnu kartu države čiji državljani, u skladu sa važećim propisima, mogu da ulaze u Republiku Srbiju sa ličnom kartom;
- 2) dokaz o opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole u skladu sa propisima kojima se uređuje zapošljavanje stranaca, kao i druga dokumenta na zahtev nadležnog organa;
- 3) adresu boravišta, adresu stanovanja, odnosno izjavu o nameravanoj adresi stanovanja za stranca koji zahtev za izdavanje, odnosno produženje jedinstvene dozvole podnosi iz inostranstva.

(2) Lični dokument iz stava (1) tačka 1) ovog člana mora važiti najmanje tri meseca duže od perioda na koji se traži izdavanje jedinstvene dozvole.

(3) Dokazi iz stava (1) ovog člana prilažu se u elektronskoj formi, i to u formi elektronskog dokumenta u originalu ili u formi digitalizovanog dokumenta.

Postupak odlučivanja

Član 46g

(1) O zahtevu za izdavanje jedinstvene dozvole odlučuje nadležni organ u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahteva.

(2) Prilikom rešavanja o zahtevu za izdavanje jedinstvene dozvole, nadležni organ pribavlja:

- 1) procenu državnog organa nadležnog za zaštitu bezbednosti Republike Srbije da li boravak stranca na teritoriji Republike Srbije predstavlja neprihvatljiv bezbednosni rizik;

2) procenu organizacije nadležne za poslove zapošljavanja o ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca, u skladu sa propisima kojima je uređeno zapošljavanje stranaca.

(3) Procene iz stava (2) ovog člana dostavljaju se nadležnom organu u roku od 10 dana od dana dostavljanja zahteva na razmatranje.

(4) Nadležni organ, organizacija nadležna za zapošljavanje i organ nadležan za zaštitu bezbednosti Republike Srbije, u jedinstvenom postupku, elektronskim putem razmenjuju podatke neophodne za odlučivanje po zahtevu za izdavanje jedinstvene dozvole.

(5) Ako su ispunjeni uslovi za izdavanje, odnosno produženje jedinstvene dozvole propisani zakonom, nadležni organ strancu izdaje jedinstvenu dozvolu.

(6) Stranac lično preuzima jedinstvenu dozvolu.

Osnov izdavanja jedinstvene dozvole

Član 46d

(1) Jedinstvena dozvola može se izdati radi:

- 1) zapošljavanja;
- 2) samozapošljavanja;
- 3) posebnih slučajeva zapošljavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje zapošljavanje stranaca.

Odbijanje zahteva za jedinstvenu dozvolu

Član 46đ

(1) Nadležni organ rešenjem odbija zahtev za izdavanje, odnosno produženje jedinstvene dozvole kada:

- 1) organizacija nadležna za zapošljavanje nadležnom organu dostavi obrazloženu procenu da nisu ispunjeni uslovi za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca u Republici Srbiji;
- 2) nije ispunjen jedan ili više uslova propisanih članom 46v;
- 3) je strancu na snazi zaštitna mera udaljenja, mera bezbednosti proterivanja ili mu je izrečena zabrana ulaska;
- 4) to zahtevaju razlozi zaštite bezbednosti Republike Srbije i njenih građana;
- 5) postoji opravdana sumnja da stranac neće koristiti jedinstvenu dozvolu u skladu sa osnovom po kom je podneo zahtev;
- 6) se utvrdi da su dokumenta, odnosno dokazi priloženi uz zahtev za jedinstvenu dozvolu falsifikovani ili pribavljeni na nezakonit način;
- 7) postoje razlozi da se opravdano veruje da stranac neće postupati u skladu sa pravnim poretkom Republike Srbije;
- 8) nadležni organ, u postupku po zahtevu za produženje jedinstvene dozvole, utvrdi da stranac prethodno izdatu jedinstvenu dozvolu nije koristio u skladu sa osnovom za koju mu je izdata.

(2) Protiv rešenja iz stava (1) ovog člana može se, preko nadležnog organa, izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

(3) Žalba se podnosi u pisanoj formi, na srpskom jeziku, uz plaćanje propisane takse.

(4) O žalbi na rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje, odnosno produženje jedinstvene dozvole odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

(5) Žalba odlaže izvršenje rešenja.

(6) Protiv rešenja donetog u drugostepenom postupku može se pokrenuti upravni spor.

Važenje jedinstvene dozvole

Član 46e

Jedinstvena dozvola strancu se može izdati na period važenja do tri godine, i može se produžavati na isti period, u zavisnosti od postojanja razloga zbog kojih se izdaje jedinstvena dozvola.

Prestanak važenja jedinstvene dozvole

Član 46ž

(1) Ako se naknadno sazna da za stranca kome je izdata jedinstvena dozvola postoji jedan ili više razloga propisanih za odbijanje zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, nadležni organ će doneti rešenje o prestanku važenja jedinstvene dozvole.

(2) Rešenjem iz stava (1) ovog člana može se odrediti rok u kom je stranac dužan da napusti Republiku Srbiju, koji ne može biti duži od 30 dana od dana dostavljanja rešenja i može se izreći zabrana ulaska.

(3) Na izricanje zabrane ulaska shodno se primenjuje član 78. ovog zakona.

(4) O postojanju razloga za prestanak važenja jedinstvene dozvole inspekcija rada i drugi organi, koji u okviru svoje nadležnosti mogu utvrditi postojanje tih razloga, odmah obaveštavaju nadležni organ po službenoj dužnosti.

(5) U slučaju iz stava (2) ovo člana cene se posebne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, a posebno dužina trajanja prethodnih privremenih boravaka, odnosno jedinstvene dozvole stranca, njegove lične, porodične, socijalne, ekonomske i druge veze sa Republikom Srbijom.

(6) Protiv rešenja o prestanku važenja jedinstvene dozvole može se, preko nadležnog organa, izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

(7) Žalba se podnosi u pisanoj formi, na srpskom jeziku, uz plaćanje propisane takse.

(8) O žalbi na rešenje o prestanku važenja jedinstvene dozvole odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

(9) Žalba odlaže izvršenje rešenja, izuzev u slučaju iz stava (2) ovog člana.

(10) Protiv rešenja donetog u drugostepenom postupku može se pokrenuti upravni spor.

(11) Rešenje o prestanku važenja jedinstvene dozvole može se doneti i na zahtev stranca.

(12) Jedinstvena dozvola prestaje da važi po sili zakona u slučaju smrti stranca, odobrenja stalnog nastanjenja stranca u Republici Srbiji, odnosno prijema stranca u državljanstvo Republike Srbije."

Član 21.

U članu 48. stav (2) briše se.

U dosadašnjem stavu (3) koji postaje stav (2) reči: „od godinu dana”, zamenjuju se rečima: „od tri godine,”

Stav (4) briše se.

Član 22.

Član 50. briše se.

Član 23.

U članu 51. stav (2) briše se.

U dosadašnjem stavu (3) koji postaje stav (2) reči: „godinu dana”, zamenjuju se rečima: „tri godine,”.

Stav (4) briše se.

Član 24.

U članu 57. stav (1) briše se.

Dosadašnji stav (2) postaje stav (1).

Posle dosadašnjeg stava (2) koji postaje stav (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Strancu kome se privremeni boravak odobrava po osnovu spajanja porodice sa strancem kome je izdata jedinstvena dozvola, privremeni boravak odobrava se do isteka roka važenja jedinstvene dozvole stranca sa kojim se traži spajanje porodice.”

Član 25.

U članu 58. stav (2) reči: „od jedne” zamenjuju se rečima: „do tri”.

Član 26.

U članu 59. stav (4) briše se.

Član 27.

U članu 66. stav (1) menja se i glasi:

„(1) Ako se naknadno sazna da za stranca kome je odobren privremeni boravak postoji jedan ili više razloga propisanih za odbijanje zahteva za privremeni boravak, nadležni organ će doneti rešenje o prestanku prava na privremeni boravak.”

Posle stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Rešenjem iz stava (1) ovog člana može se odrediti rok u kom je stranac dužan da napusti Republiku Srbiju, koji ne može biti duži od 30 dana od dana dostavljanja rešenja i može se izreći zabrana ulaska.”

Dosadašnji st. (2) – (8) postaju st. (3) – (9).

U dosadašnjem stavu (7) koji postaje stav (8) tačka se zamenjuje zapetom, posle koje se dodaju reči: „izuzev u slučaju iz stava (2) ovog člana”.

Posle dosadašnjeg stava (8) koji postaje stav (9) dodaju se st. (10) i (11) koji glase:

„(10) Privremeni boravak može prestati i po zahtevu stranca.

(11) Privremeni boravak prestaje da važi po sili zakona u slučaju smrti stranca, odobrenja stalnog nastanjenja stranca u Republici Srbiji, odnosno prijema stranca u državljanstvo Republike Srbije.”

Član 28.

U članu 67. stav (1) reči: „dozvola za dugotrajni boravak” zamenjuje se rečima: „odobrenje dugotrajnog boravka.”

Stav (2) menja se i glasi:

„(2) Stalno nastanjenje odobriće se strancu koji ispunjava uslove iz člana 70. ovog zakona i koji u Republici Srbiji boravi neprekidno tri godine na osnovu odobrenja privremenog boravka.”

U stavu (5) reči: „pet godina” zamenjuju se rečima: „tri godine.”

U stavu (6) tačka se zamenjuje zapetom, posle koje se dodaju reči: „a blagovremeno podnošenje zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja omogućava strancu da zakonito boravi u Republici Srbiji do okončanja upravnog postupka.”

Stav (9) menja se i glasi:

„(9) Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na stranca kome je izdata jedinstvena dozvola.”

Posle stava (9) dodaje se stav (10) koji glasi:

„(10) Bliže uslove za odobravanje stalnog nastanjenja i izgled zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.”

Član 29.

Član 68. menja se i glasi:

„Član 68.

(1) Nezavisno od člana 67. ovog zakona stalno nastanjenje će se odobriti i strancu koji ispunjava uslove iz člana 70. ovog zakona i to:

- 1) maloletniku, ako je jedan od roditelja državljanin Republike Srbije ili stranac kome je odobreno stalno nastanjenje;
- 2) koji je poreklom iz Republike Srbije;
- 3) koji je srpskog porekla;
- 4) drugom strancu, ako to predstavlja interes Republike Srbije.”

Član 30.

Posle člana 68. dodaje se član 68a koji glasi:

„Član 68a

(1) Stalno nastanjenje će se odobriti strancu koji je u Republici Srbiji boravio neprekidno duže od tri godine po osnovu odobrenog prava na azil.

(2) Za odobrenje stalnog nastanjenja stranca iz stava (1) ovog člana, kao i za člana njegove uže porodice, koji ispunjava uslove za odobrenje stalnog nastanjenja iz člana 67. ovog zakona, nije potrebno da se ispune svi uslovi propisani članom 70. ovog zakona, uzimajući u obzir specifične i lične okolnosti stranca kome je odobren azil i člana njegove uže porodice.”

Član 31.

U članu 69. stav (1) posle reči: „organu” reči: „prema mestu gde mu je odobren privremeni boravak u Republici Srbiji” brišu se.

U stavu (3) posle broja: „68” dodaje se broj: „68a”.

Posle stava (4) dodaju se st. (5) i (6) koji glase:

„(5) Zahtev za stalno nastanjenje se može podneti i elektronskim putem.

(6) Bliže uslove za podnošenje zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja elektronskim putem propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.”

Član 32.

Član 70. menja se i glasi:

„Član 70.

(1) Uz zahtev za odobrenje stalnog nastanjenja stranac prilaže:

- 1) važeći lični ili službeni pasoš ili važeću ličnu kartu države čiji državljani, u skladu sa važećim propisima mogu da uđu u Republiku Srbiju sa ličnom kartom;
- 2) dokaz da poseduje sredstva za izdržavanje;
- 3) dokaz o zdravstvenom osiguranju;
- 4) dokaze o opravdanosti zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja;
- 5) dokaz o uplati propisane takse.

(2) Strancu kome je odobreno stalno nastanjenje izdaje se lična karta za stranca.

(3) Stranac lično preuzima ličnu kartu za stranca.”

Član 33.

U članu 71. stav (1) tačka 1) posle broja: „68” dodaju se zapeta i broj: „68a”.

Stav (2) menja se i glasi:

„(2) Prilikom donošenja odluke iz stava (1) tač. 1), 2) i 3) ovog člana, cene se posebne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, uzimajući u obzir dužinu trajanja prethodnih privremenih boravaka, njegove lične, porodične, kulturne, ekonomske i druge veze sa Republikom Srbijom, odnosno ozbiljnost učinjenog krivičnog dela za koje se goni po službenoj dužnosti, kao i pretnju koju podnosioc zahteva predstavlja po bezbednost Republike Srbije i njenih građana.”

Član 34.

U članu 74. stav (1) tačka 2) posle reči: „180 dana” tačka i zapeta zamenjuju se zapetom i dodaju se reči: „odnosno duže od perioda boravka stranca određenog međunarodnim ugovorom;”

U tački 4) broj „(7)” zamenjuje se brojem: „(8)”.

Član 35.

U članu 87. stav (2) posle tačke 2) dodaje se tačka 3) koja glasi:

„3) njegov boravak na teritoriji Republike Srbije predstavlja neprihvatljiv bezbednosni rizik za Republiku Srbiju i njene građane, u skladu sa članom 9. ovog zakona.”

Član 36.

Naziv iznad člana i član 94. menjaju se i glase:

„Troškovi prinudnog udaljenja

Član 94.

(1) Troškove smeštaja i boravka u prihvatilištu i druge troškove koji nastanu prilikom prinudnog udaljenja snosi stranac.

(2) Radi naplate troškova iz stava (1) ovog člana od stranca će se oduzeti novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.

(3) Novčana sredstva koja su oduzeta od stranca koriste se za podmirenje troškova prinudnog udaljenja, izdavanjem potvrde o troškovima prinudnog udaljenja.

(4) Ako stranac nema sredstva za naplatu troškova iz stava (1) ovog člana, troškove snosi:

- 1) fizičko ili pravno lice koje se obavezalo da će snositi troškove boravka i prinudnog udaljenja stranca iz člana 27. stav (2) ovog zakona;
- 2) prevoznik koji nije odvezao stranca u skladu sa članom 13. st. (2) i (3) ovog zakona;
- 3) organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz člana 13. stav (4) ovog zakona;
- 4) poslodavac koji je zaposlio stranca suprotno odredbama ovog zakona ili propisa kojim je uređeno zapošljavanje stranaca.

(5) U slučaju iz stava (4) ovog člana Ministarstvo unutrašnjih poslova rešenjem utvrđuje visinu troškova prinudnog udaljenja stranca, uzimajući u obzir stvarne troškove.

(6) Protiv rešenja iz stava (5) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) Naplata troškova prinudnog udaljenja iz stava (4) ovog člana zastareva nakon pet godina, računajući od dana izvršnosti rešenja iz stava (5) ovog člana.

(8) Troškovi koje nije moguće naplatiti na način iz st. (1) – (4) ovog člana, padaju na teret budžeta Republike Srbije.

(9) U troškove prinudnog udaljenja stranca spadaju troškovi nabavke putne isprave zemlje porekla stranca, putne karte za povratak u zemlju porekla stranca, troškovi smeštaja stranca u prihvatilištu za strance, troškovi smeštaja i putovanja policijske pratnje u inostranstvo, kao i drugi troškovi koji mogu nastati u vezi prinudnog udaljenja stranca.

(10) Obrazac potvrde o oduzetim novčanim sredstvima, obrazac potvrde o troškovima prinudnog udaljenja i način izračunavanja troškova prinudnog udaljenja propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.”

Član 37.

U članu 100. posle stava (1) dodaje se stav (2) koji glasi:

„(2) Identitet u Republici Srbiji stranac dokazuje i dozvolom za privremeni boravak i jedinstvenom dozvolom.”

Član 38.

Posle člana 101. dodaju se čl. 101a i 101b koji glase:

„Sadržaj obrasca dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene
dozvole

Član 101a

(1) Dozvola za privremeni boravak, odnosno jedinstvena dozvola izdaje se, u obliku kartice, na obrascu na kom su personalizovani podaci o vrsti dozvole.

(2) Obrazac iz stava (1) ovog člana sadrži sledeće podatke: prezime, ime, dan, mesec i godinu rođenja, pol, evidencijski broj stranca, državu rođenja, državljanstvo, osnov boravka i napomenu.

(3) U obrazac iz stava (1) ovog člana se unose i slike biometrijskih podataka stranca i to: fotografija i potpis, kao i registarski i serijski broj dozvole, datum izdavanja, rok važenja i organ izdavanja.

(4) Obrazac iz stava (1) ovog člana sadrži mikrokontroler (čip) u koji se unose vidljivi podaci na ispravi i podaci o adresi stanovanja stranca, biometrijski otisak prsta stranca, podaci o pravu na rad, kao i drugi podaci o strancu i sa njim povezanim fizičkim i pravnim licima, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju evidencije i obrada podataka u oblasti unutrašnjih poslova, kao i prostor za mašinski čitljivu zonu za potrebe automatskog očitavanja podataka.

(5) Po zahtevu stranca kome se izdaje ili je izdata dozvola za privremeni boravak, odnosno jedinstvena dozvola, u skladu sa posebnim propisima, u mikrokontroler (čip) se upisuje kvalifikovani elektronski sertifikat imaoca i odgovarajući podaci za formiranje kvalifikovanog elektronskog potpisa, tako da dozvola postaje sredstvo za formiranje kvalifikovanog elektronskog potpisa.

(6) Obrazac iz stava (1) ovog člana štampa se na srpskom jeziku, ćirilničnim pismom i na engleskom jeziku, a podaci o prezimenu i imenu stranca se upisuju onako kako su upisani u putnu ispravu stranca u transkripciji na engleskom jeziku, dok se podaci o državljanstvu upisuju na način kako se međunarodno priznatim troslovnim kodom označava država čiji je stranac državljanin, a podaci o državi rođenja stranca upisuju se ćirilničnim pismom, na način kako se na srpskom jeziku naziva država čiji je stranac državljanin.

Izdavanje dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene
dozvole

Član 101b

(1) Strancu koji ispunjava uslove za odobrenje privremenog boravka, odnosno jedinstvene dozvole nadležni organ izdaje dozvolu za privremeni boravak, odnosno jedinstvenu dozvolu, pri čemu je potrebno lično prisustvo stranca u cilju uzimanja njegovih biometrijskih podataka.

(2) Maloletnom strancu, do navršene dvanaeste godine života ne uzimaju se otisci prstiju i potpis, a prilikom izdavanja dozvole za privremeni boravak maloletnom strancu, neophodno je prisustvo jednog roditelja, staratelja, odnosno zakonskog zastupnika.

(3) Stranac kome se izdaje dozvola za privremeni boravak, odnosno jedinstvena dozvola, a koji zbog svojih verskih ili nacionalnih običaja nosi kapu ili maramu kao sastavni deo nošnje, odnosno odeće, može biti fotografisan sa kapom ili maramom.

(4) Prilikom uzimanja biometrijskih podataka strancu se izdaje potvrda koja služi kao dokaz o započetom procesu izdavanja dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole.

(5) U postupku izdavanja dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole plaća se propisana taksa, u skladu sa zakonom.

(6) Stranac kome je dozvola za privremeni boravak, odnosno jedinstvena dozvola oštećena ili ako fotografija više ne odgovara njegovom izgledu, odnosno kada iz drugih razloga ne može da služi svojoj svrsi, dužan je da u roku od 15 dana od dana nastupanja razloga iz ovog stava podnese zahtev za izdavanje nove dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole.”

Član 39.

U članu 102. stav (1) zapeta i reči: „kao i strancu koji nema važeću putnu ispravu, a privremeni boravak mu je odobren rešenjem” brišu se.

Stav (2) menja se i glasi:

„(2) Privremena lična karta za stranca izdaje se strancu kome je odloženo prinudno udaljenje u skladu sa članom 84. ovog zakona, kome je određen obavezni boravak u skladu sa članom 93. ovog zakona, kao i u slučaju iz člana 44. stav (6) ovog zakona.”

Član 40.

Posle člana 103. dodaje se član 103a koji glasi:

„Izrada obrazaca

Član 103a

Obrazac dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole, obrazac lične karte za stranca i privremene lične karte za stranca, kao i obrazac putnog lista za strance izrađuje Narodna banka Srbije - Zavod za izradu novčanica i kovanog novca.”

Član 41.

Naziv iznad člana i član 104. menjaju se i glase:

„Izdavanje lične karte za stranca

Član 104.

(1) Strancu kome je odobreno stalno nastanjenje nadležni organ izdaje ličnu kartu za stranca, pri čemu je potrebno lično prisustvo stranca u cilju uzimanja njegovih biometrijskih podataka.

(2) Prilikom uzimanja biometrijskih podataka strancu se izdaje potvrda koja služi kao dokaz o započetom procesu izdavanja lične karte za stranca.

(3) Stranac kome se izdaje lična karta za stranca, a koji zbog svojih verskih ili nacionalnih običaja nosi kapu ili maramu kao sastavni deo nošnje, odnosno odeće, može biti fotografisan sa kapom ili maramom.

(4) Maloletnom strancu, do navršene dvanaeste godine života ne uzimaju se otisci prstiju i potpis, a prilikom izdavanja lične karte za stranca maloletnom strancu, neophodno je prisustvo jednog roditelja, staratelja, odnosno zakonskog zastupnika.

(5) Odredbe ovog člana se shodno primenjuju prilikom izdavanja privremene lične karte za stranca.

(6) U postupku izdavanja lične karte za stranca i privremene lične karte za stranca plaća se propisana taksa, u skladu sa zakonom.

(7) Izgled obrasca i postupak izdavanja lične karte za stranca i privremene lične karte propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove, a izgled obrasca zahteva za izdavanje posebne lične karte, izgled obrasca posebne lične karte, kao i

postupak izdavanja posebne lične karte propisuje ministar nadležan za spoljne poslove.”

Član 42.

Član 106. menja se i glasi:

„Član 106.

- (1) Lična karta za stranca izdaje se sa rokom važenja od pet godina.
- (2) Maloletnom strancu lična karta za stranca izdaje se sa rokom važenja od dve godine.
- (3) Privremena lična karta izdaje se sa rokom važenja na koji je strancu rešenjem određen obavezni boravak, odloženo prinudno udaljenje, odnosno odobren privremeni boravak.
- (4) Posebna lična karta izdaje se sa rokom važenja do četiri godine.”

Član 43.

U članu 108. stav (1) tačka 3) reči: „ili na privremeni boravak, odnosno ako mu je privremeni boravak istekao” brišu se.

U stavu (2) reči: „u „Službenom glasniku Republike Srbije” o trošku stranca” zamenjuju se rečima: „na zvaničnoj veb prezentaciji Ministarstva unutrašnjih poslova.”

Član 44.

Naziv iznad člana i član 109. menjaju se i glase:

„Obaveze stranca u slučaju nestanka dozvole za privremeni boravak i jedinstvene dozvole

Član 109.

- (1) Stranac je dužan da o nestanku dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole, bez odlaganja obavesti nadležni organ, koji rešenjem proglašava dozvolu za privremeni boravak, odnosno jedinstvenu dozvolu nevažećom, i isto oglašava na zvaničnoj veb prezentaciji Ministarstva unutrašnjih poslova.
- (2) Protiv rešenja o proglašavanju nevažećom dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.”

Član 45.

U članu 117. stav (4) menja se i glasi:

„(4) U skladu sa stavom (1) tačka 3) ovog člana organizacija nadležna za poslove zapošljavanja od Ministarstva unutrašnjih poslova preuzima podatke o odobrenom privremenom boravku ili stalnom nastanjenju stranca, odnosno jedinstvenim dozvolama, dok Ministarstvo unutrašnjih poslova preuzima podatke o proceni ispunjenosti uslova za izdavanje jedinstvene dozvole, u skladu sa zakonom.”

U stavu (5) broj: „2” zamenjuje se brojem: „1”.

Član 46.

Član 118. menja se i glasi:

„Član 118.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrše Ministarstvo unutrašnjih poslova, ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja, preko nadležne inspekcije rada, kao i ministarstvo nadležno za spoljne poslove, svako u delu propisane nadležnosti.”

Član 47.

U članu 119. stav (1) broj: „50.000”, zamenjuje se brojem: „500.000”.

Tačka 2) menja se i glasi:

„2) koje ne osigura da stranac koji, u njegovoj organizaciji, odnosno po osnovu pozivnog pisma dođe u Republiku Srbiju, boravi u zemlji u skladu sa odredbama ovog zakona i ne preduzme mere kojima predupređuje nezakonit boravak stranca nakon ulaska u Republiku Srbiju (član 13a stav (1) ovog zakona);

Posle tačke 2) dodaje se tačka 3) koja glasi:

„3) koje ne preduzme mere i radnje koje se odnose na obezbeđivanje uslova za zakonit boravak i rad stranca u Republici Srbiji, a na osnovu čijeg pozivnog pisma je stranac ušao u Republiku Srbiju sa vizom za duži boravak po osnovu zaposlenja (član 13a stav (3) ovog zakona).”

U stavu (2) broj: „5.000”, zamenjuje se brojem: „50.000”.

U stavu (3) broj: „10.000”, zamenjuje se brojem: „100.000”.

Posle stava (4) dodaju se st. (5) i (6) koji glase:

„(5) Uz kaznu za prekršaj iz stava (1) tačka 3) ovog člana, pozivaru se može izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti.

(6) Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se fizičko lice za prekršaj iz stava (1) tačka 3) ovog člana.”

Član 48.

U članu 121. stav (1) broj: „5.000”, zamenjuje se brojem: „50.000”.

Član 49.

U članu 122. stav (1) broj: „5.000”, zamenjuje se brojem: „50.000”.

Posle tačke 1a) dodaje se tačka 1b) koja glasi:

„1b) boravi u Republici Srbiji suprotno razlozima zbog kojih mu je izdata jedinstvena dozvola (član 46a stav (4) ovog zakona).”

Član 50.

U članu 123. stav (1) broj: „5.000”, zamenjuje se brojem: „20.000”.

Tačka 1) menja se i glasi:

„1) nije podneo zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole (član 46. stav (1) ovog zakona);”

Posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) nije podneo zahtev za odobrenje privremenog boravka (član 46. stav (2) ovog zakona);”

Tačka 3) briše se.

Tačka 5) briše se.

U tački 8) reči: „stav (2)” i „stav (1)” brišu se.

Posle tačke 10) dodaje se tačka 11) koja glasi:

„11) u propisanom roku ne ponese zahtev nadležnom organu za izdavanje nove dozvole za privremeni boravak ili jedinstvene dozvole (član 101b stav (6) ovog zakona).”

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51.

(1) Vlada će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, doneti uredbu o kategorijama stranaca, kriterijumima i bližim uslovima za odobravanje privremenog boravka strancima iz člana 12. stav (3) ovog zakona.

(2) Ministar nadležan za unutrašnje poslove će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti propise o:

- 1) bližim uslovima za odobrenje privremenog boravka, izgledu zahteva za odobrenje privremenog boravka i izgledu obrasca dozvole za privremeni boravak iz člana 15. stav (3) ovog zakona;
- 2) bližim uslovima za odobravanje stalnog nastanjenja i izgledu zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja iz člana 28. stav (6) ovog zakona;
- 3) bližim uslovima za podnošenje zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja elektronskim putem iz člana 31. stav (3) ovog zakona.
- 4) o obrascu potvrde o oduzetim novčanim sredstvima, obrascu potvrde o troškovima prinudnog udaljenja i načinu izračunavanja troškova prinudnog udaljenja iz člana 36. stav (10) ovog zakona.

(3) Ministar nadležan za spoljne poslove će, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, doneti propis o izgledu obrasca vize u elektronskom formatu i bliže uslove za izdavanje vize u elektronskom formatu iz člana 8. stav (5) ovog zakona.

(4) Ministar nadležan za unutrašnje poslove, ministar nadležan za poslove zapošljavanja i ministar nadležan za spoljne poslove će, sporazumno, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, doneti propis o bližim uslovima za podnošenje zahteva za izdavanje vize elektronskim putem, bližim uslovima za odobravanje viza, kao i izgledu i sadržaju pozivnog pisma iz člana 10. stav (2) ovog zakona.

(5) Ministar nadležan za unutrašnje poslove i ministar nadležan za poslove zapošljavanja, će sporazumno, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, doneti propis o bližim uslovima za podnošenje i obradu zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole elektronskim putem, bližim uslovima za izdavanje jedinstvene dozvole, kao i izgledu obrasca jedinstvene dozvole iz člana 46b stav (10) ovog zakona.

Okončanje započetih postupaka

Član 52.

Svi postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se primenom propisa prema kojima su započeti, osim ako je za stranca povoljnije da se postupak okonča po odredbama ovog zakona.

Prestanak važenja ranijih propisa

Član 53.

Početak primene propisa iz člana 12. stav (3), člana 15. stav (3) i člana 28. stav (6) ovog zakona, prestaju da važe odredbe člana 43. stav (2) i 67. stav (9) i odredbe člana 40. st. (4) i (5) Zakona o strancima („Službeni glasnik RS”, br. 24/18 i 31/19) i propisi doneti na osnovu tih članova.

Stupanje na snagu i početak primene**Član 54.**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a odredbe člana 1. stav (2), člana 8. stav (2), člana 9, člana 11. stav (3), člana 12. stav (2), člana 14, člana 15. stav (1), člana 17. st. (2) i (3), člana 19, člana 20, člana 22, člana 23. stav (3), člana 24. stav (3), člana 28. stav (5), člana 31. stav (3), člana 37, člana 38, člana 40, člana 44, člana 45. stav (1), člana 46, člana 49. stav (2) i člana 50. st. (2), (3) i (7) ovog zakona počinju da se primenjuju od 1. februara 2024. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima sadržan je u članu 97. tačka 5. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 89/06), kojim se utvrđuje da Republika Srbija između ostalog, uređuje i obezbeđuje, sistem prelaska granice i kontrole prometa roba, usluga i putničkog saobraćaja preko granice; položaj stranaca i stranih pravnih lica.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

U cilju daljeg usklađivanja propisa Republike Srbije sa propisima Evropske Unije izrađen je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima. Kroz Predlog zakona je izvršeno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom 2011/98/EU o jedinstvenom postupku obrade zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad stranim državljanima u Republici Srbiji.

Harmonizacija zakonodavstva u oblasti legalnih i iregularnih migracija je jedna od aktivnosti propisanih Revidiranim akcionim planom za Poglavlje 24, potpoglavlje Migracije.

Paralelno sa izradom Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima, izrađen je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca u cilju horizontalne povezanosti dva nacionalna propisa.

Izmenama i dopunama Zakona o strancima i izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca se omogućava da strani državljani u jedinstvenom postupku, pred jednim državnim organom, Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije, ostvare istovremeno pravo na privremeni boravak i rad u Republici Srbiji, na način da državni organi, u skladu sa zakonom i u okviru svoje nadležnosti vrše, kroz jedinstven postupak, potrebne provere vezane za kako odobrenje privremenog boravka, tako i radne dozvole, nakon čega se, ukoliko su ispunjeni zakonski uslovi, izdaje jedinstvena dozvola za privremeni boravak i rad u Republici Srbiji.

Imajući u vidu jedan od strateških ciljeva Vlade Republike Srbije, a koji se odnosi na razvoj i digitalizaciju, odnosno povećanje broja elektronskih usluga za građane, postupak izdavanja jedinstvene dozvole, odnosno dozvole za boravak i rad u Republici Srbiji je u potpunosti digitalizovan, odnosno odredbama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima propisano je da se zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole može podneti isključivo elektronskim putem.

Imajući u vidu da je nekoliko postupaka koji su propisani predmetnim zakonom moguće podneti elektronskim putem i to: zahtev za izdavanje vize, zahtev za odobrenje privremenog boravka, zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole, zahtev za stalno nastanjenje, Predlogom zakona je propisan jedinstveni veb portal, koji predstavlja javno dostupan portal na internetu koji će, na jednom mestu sadržati sve informacije vezane za ulazak, boravak i rad stranaca u Republici Srbiji i putem kog će se podnositi zahtevi koji se, u skladu sa zakonom, mogu podneti elektronskim putem.

Rukovodeći se interesom Vlade Republike Srbije da je neophodno uspostaviti konkurentno tržište rada, kao i stvaranje povoljnijih uslova za privrednike, gde se bez velikih administrativnih prepreka, omogućava lakši i efikasniji način rešavanja statusnih pitanja stranaca koji dolaze na rad u našu zemlju, bez odlaska na „šalter” u prostorije Ministarstva unutrašnjih poslova, predloženim izmenama i dopunama Zakona o strancima omogućiće se unapređenje i podizanje pre svega poslovnog, ali i sveobuhvatnog imidža Republike Srbije u regionu i svetu.

Propisivanjem predloženih rešenja u Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima omogućen je jedinstven (objedinjen) postupak, koji menja dosadašnju obavezu stranca da prvo reguliše privremeni boravak u skladu sa odredbama Zakona o strancima, a nakon toga, poslodavac ili sam stranac, podnosi zahtev za izdavanje dozvole za rad u skladu sa odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Podnošenjem zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, koji se rešava u roku od 15 dana od dana dostavljanja urednog zahteva, skraćen je period vremena u kome stranac, nakon ulaska u zemlju, može zakonito da počne da obavlja privrednu delatnost, čime su smanjeni troškovi poslodavca i samog stranca, vezani za njegov smeštaj i boravak u Republici Srbiji od momenta ulaska do dobijanja potrebnih dozvola za njihov boravak i rad.

Posebno je značajno istaći da će zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad moći pored stranca da podnese i poslodavac u ime stranca, odnosno lice koje oni ovlaste i to za veći broj stranih radnika koje će angažovati, čime će se dodatno podići standardi Republike Srbije kada je u pitanju konkurentnost tržišta radne snage i privlačenje stranih investicija.

Strateški gledano, zbog napora koje Vlada Republike Srbije ulaže u cilju razvoja privrednog rasta i porasta bruto društvenog proizvoda, a kroz realizaciju velikog broja pre svega infrastrukturnih projekata, u našoj zemlji u ovom trenutku, uz očekivanje da se takav trend nastavi, postoji velika potreba za privlačenjem strane radne snage.

U tom smislu, a imajući u vidu potrebu privlačenja stranih radnika, ali i svih drugih stranaca koji planiraju da duži vremenski period provedu u Republici Srbiji, te potrebe da se za strane državljane omogući veća pravna sigurnost i smanje birokratske i administrativne prepreke, izmenama i dopunama ovog zakona omogućeno je da se privremeni boravak (umesto dosadašnje jedne godine) odobri na period do tri godine, u zavisnosti od postojanja razloga i dokaza koji se prilažu u svakom pojedinačnom slučaju. Rok važenja jedinstvene dozvole je takođe tri godine.

Uvažavajući potrebu da strani državljani koji imaju odobren privremeni boravak po drugim osnovama propisanim važećim Zakonom o strancima, imaju i mogućnost da rade u našoj zemlji, čime doprinose razvoju zemlje, kroz horizontalnu povezanost normi koje se predlažu kroz izmene i dopune Zakona o zapošljavanju stranac, omogućeno je da veliki broj stranaca ima zakonom odobreno pravo na rad u Republici Srbiji i bez izdavanja jedinstvene dozvole za privremeni boravak i rad. U tu grupu stranaca spadaju pre svega stranci kojima je odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice sa državljaninom Republike Srbije, strancima koji imaju odobren privremeni boravak po osnovu posedovanja nepokretnosti, po osnovu studiranja (u vremenskom periodu propisanim Zakonom o zapošljavanju stranaca), strancima koji imaju odobren privremeni boravak po osnovu naučno istraživačkog rada, volonterima, stranim novinarima, stranim ekspertima koji su angažovani na projektima u državnim organima Republike Srbije, verskim službenicima, strancima na humanitarnom boravku, strancima koji su žrtve trgovine ljudima i drugim strancima u skladu sa odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca, kao i stalno nastanjenim strancima.

Propisivanje prava na rad koje je zakonom deklarativno propisano za veliki broj kategorija stranaca koji žive u Republici Srbiji i koji su svoje životne aktivnosti vezali za našu zemlju, ostvaruje se veća pravna sigurnost stranaca u Republici Srbiji, a stranci se, kao građani Republike Srbije, izjednačavaju sa domaćim državljanima kada je u pitanju pravo na rad i pravo na izbor posla, što je ustavno pravo svih građana Republike Srbije. Takođe, tržište rada u Republici Srbiji se dodatno jača i postaje konkurentnije.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o strancima propisano je da se privremeni boravak (po svim osnovama propisanim Zakonom), odnosno jedinstvena dozvola za privremeni boravak i rad izdaje u vidu biometrijskog dokumenta, čime je

zamenjena nalepnica privremenog boravka koja se utiskuje u pasoš stranca.

Propisivanje biometrijske dozvole za privremeni boravak, odnosno biometrijske jedinstvene dozvole-dozvole za privremeni boravak i rad je još jedan korak napred u harmonizaciji domaćeg zakonodavstva sa evropskim standardima kada je u pitanju bezbednost dokumenata koji se izdaju stranim državljanima.

U tom smislu, propisivanjem odredbi koje se odnose na izdavanje biometrijskog dokumenta boravišne dozvole i jedinstvene dozvole, domaće zakonodavstvo je harmonizovano sa Uredbom EU broj 2017/1954 o izmeni Uredbe Saveta EZ 1030/2002 o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dovola za državljane trećih zemalja.

Pored navedenog, na propisani način podižu se standardi vezani za bezbednosni aspekt i kontrolu kretanja stranih državljana na teritoriji Republike Srbije, budući da će se svim strancima kojima se odobrava privremeni boravak, odnosno izdaje jedinstvena dozvola, uzimati biometrijski podaci (fotografija, otisci prstiju i potpis), u skladu sa zakonom.

Takođe, izdavanjem biometrijskog dokumenta stranim državljanima kojima je odobren privremeni boravak, odnosno izdata jedinstvena dozvola su izjednačeni sa državljanima Republike Srbije, budući da im se izdaju dokumenti koji omogućavaju korišćenje i drugih usluga koje imaju državljani Republike Srbije na portalu eUprave, kao što je pravo na korišćenje elektronskog potpisa prilikom ostvarivanja svojih prava i obaveza, što dodatno predstavlja benefit kada je u pitanju položaj stranaca u Republici Srbiji.

Imajući u vidu potrebu da se stranim državljanima omogući da lakše ostvare pravo na privremeni boravak u zemlji, olakšana je procedura za određene kategorije stranaca koji podnose zahtev za odobrenje privremenog boravka u Republici Srbiji. U tom smislu propisano je da dokaz o sredstvima za izdržavanje i dokaz o zdravstvenom osiguranju tokom planiranog boravka u Republici Srbiji ne podnosi stranac koji je član uže porodice državljanina Republike Srbije i stranac koji podnosi zahtev po osnovu zapošljavanja.

Pored navedenog izmenjena je obaveza stranca da zahtev za produženje privremenog boravka podnosi 30 dana pre isteka važećeg privremenog boravka, i u tom smislu je propisano da se zahtev za produženje privremenog boravka može podneti do dana isteka prethodno važećeg privremenog boravka. Istovetna norma je propisana i za produženje jedinstvene dozvole.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona o strancima, izvršene su izmene i u okviru postupka za odobravanje stalnog nastanjenja u Republici Srbiji, i to u delu koji se odnosi na vremenski period koji stranac treba da provede na teritoriji Republike Srbije na odobrenom privremenom boravku. Izmenama i dopunama Zakona predloženo je da se stalno nastanjenje može odobriti nakon tri godine neprekidnog boravka na teritoriji Republike Srbije, umesto dosadašnjih pet. Kao što je već napomenuto, stalno nastanjeni stranac, u skladu sa odredbama koje su propisane izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca ima pravo na rad u skladu sa tim zakonom, bez posebnih formalnosti koje je odnose na dosadašnju obavezu pribavljanja lične radne dozvole, u skladu sa odredbama Zakona o strancima.

U oblasti stalnog nastanjenja, izmenama i dopunama Zakona je propisano da lična karta za stranca koja se izdaje stalno nastanjenim strancima, postaje isprava o identitetu koja se izdaje stalno nastanjenom strancu, i da predstavlja dozvolu za stalno nastanjenje stranca u Republici Srbiji.

Izmenama i dopunama je propisano da se strancu na stalnom nastanjenju ne izdaje više nalepnica o odobrenom stalnom nastanjenju koja se utiskuje u putnu

ispravu stranca, već se nakon postupka po zahtevu za odobrenje stalnog nastanjenja koji je završen rešenjem kojim se odobrava stalno nastanjenje u Republici Srbiji, bez posebnih administrativnih zahteva ,strancu izdaje lična karta za stranca koja je dozvola za stalni boravak u Republici Srbiji i koja se izdaje na period od 5 godina. Lična karta za stranca se obnavlja bez ponovnog razmatranja da li stranac ispunjava uslove za odobrenje stalnog boravka u Republici Srbiji.

Imajući u vidu interes Republike Srbije da stranim državljanima koji imaju srpsko poreklo olakša pravni položaj u Republici Srbiji i da im se omogući da, ukoliko žele da žive i rade u zemlji svojih predaka lakše integrišu u društveni i ekonomski život zemlje, propisan je novi osnov za sticanje stalnog nastanjenja u posebnim slučajevima, odnosno srpsko poreklo se propisuje kao osnov za podnošenje zahteva i odobrenje stalnog nastanjenja u Republici Srbiji.

Posebno je važno istaći da je predloženim izmenama i dopunama propisano da zahtev za stalno nastanjenje mogu podneti stranci koji su na teritoriji Republike Srbije neprekidno proveli tri godine po osnovu odobrenog prava na azil u Republici Srbiji. Na predloženi način, u nacionalnom zakonodavstvu, po prvi put se uvode odredbe vezane za postupak naturalizacije stranca kome je odobreno pravo na azil u Republici Srbiji. Pored navedenog, norme vezane za naturalizaciju stranaca kojima je odobren azil u Republici Srbiji doprinose uklađenosti pravnog okvira Republike Srbije sa Konvencijom o statusu izbeglica, kvalifikacionom Direktivom (2011/95/EU), ali i horizontalnim povezivanjem odredbi Zakona o strancima i Zakona o azilu i privremenoj zaštiti. Imajući u vidu specifične i lične okolnosti stranca kome je odobren azil, kao i članova njegove porodice, predloženo je da prilikom podnošenja zahteva za stalno nastanjenje stranac kome je odobreno pravo na azil u Republici Srbiji, kao i članovi njihove uže porodice nisu u obavezi da prilikom podnošenja zahteva za stalno nastanjenje dostave sve propisane dokaze neophodne za podnošenje zahteva za stalno nastanjenje, a pre svega pasoš ili drugi identifikacioni dokument svoje zemlje porekla. Propisano je da takođe, da se postupak podnošenja zahteva za stalno nastanjenje omogućava i elektronskim putem, kao još jedna od digitalizovanih usluga za građane. Važna novina koju prate izmene i dopune ovog zakona je i omogućavanje da se strancu umesto nalepnice vize izda viza u elektronskom formatu, a propisan je pravni osnov da ministar nadležan za spoljne poslove donese propis o bližim uslovima i načinu izdavanja vize u elektronskom formatu. Omogućavanje navedenog predstavlja značajan napredak Republike Srbije u oblasti koja reguliše način ulaska u zemlju stranih državljana kojima je u skladu sa viznim režimom potrebna viza za ulazak i boravak na teritoriji naše zemlje, koji se ogleda u digitalizaciji postupka izdavanja viza strancima. U tom smislu, i u oblasti izdavanja viza imao se u vidu strateški cilj Vlade Republike Srbije, usmeren ka povećanju broja digitalizovanih usluga za sve građane, pa i za strane državljanke.

Imajući u vidu potrebu da strani državljanima kojima je za ulazak u Republiku Srbiju potrebna viza, a koji podnesu zahtev za izdavanje vize za duži boravak (vize D), omogući da odmah po dolasku mogu zakonito da rade u našoj zemlji, horizontalnim povezivanjem odredbi kojima se menja ovaj zakon i Zakon o zapošljavanju stranaca, propisano je da je viza za duži boravak (viza D) izdata po osnovu zaposlenja, istovremeno i boravišna i radna dozvola u periodu važenja izdate vize (a najduže do 180 dana). Predloženo zakonsko rešenje dodatno ima efekat na privredni i ekonomski razvoj zemlje, skraćivanje administrativnih procedura kako za stranca, tako i poslodavca po ulasku stranca u zemlju, a državni organi uključeni u postupak odobravanja vize za duži boravak, dok je stranac još u zemlji porekla, vrše potrebne provere i u efikasnom i objedinjenom postupku razmenjuju podatke od značaja za donošenje odluke po podnetom zahtevu za vizu i utvrđuju da li su

ispunjeni uslovi za izdavanje vize za duži boravak (vize D).

Pored činjenice da su izmenama i dopunama Zakona o strancima, kao što je već navedeno, skraćeni administrativni postupci i u velikoj meri liberalizovan dolazak stranih državljana u Republiku Srbiju, te da su propisane povoljnije norme, posebno je posvećena pažnja normiranju određenih zakonskih odredbi u cilju kontrole ulaska u zemlju stranih državljana iz migraciono visoko rizičnih zemalja, čijim državljanima je za ulazak u Republiku Srbiju potrebna viza. U tom smislu, izmenama i dopunama ovog zakona dodatno su precizirane obaveze pozivara koji poziva stranca u Republiku Srbiju i koji se pozivnim pismom obavezuje da će snositi troškove njegovog boravka u Republici Srbiji, kao i troškove prinudnog udaljenja i smeštaja stranca u prihvatilište za strance, a u cilju njegovog povratka u zemlju porekla. Imajući u vidu da je Republika Srbija suočena sa velikim prilivom iregularnih migranata, izmenama i dopunama je, u cilju sprečavanja situacije da stranci nakon legalnog ulaska u Republiku Srbiju na osnovu izdate vize, postanu iregularni migranti na način da zloupotrebe izdatu vizu i na nezakonit način napuste teritoriju naše zemlje, propisana je pojačana odgovornost pozivara koji poziva strane državljane u Republiku Srbiju, najčešće kao radnu snagu iz zemalja migraciono visokog rizika. Na transparentan način propisane su obaveze koje pozivar treba da ima u vidu kada poziva strane državljane u Republiku Srbiju. Pored navedenog, propisivanjem obaveza o kojima pozivar treba da vodi računa kada dostavlja pozivno pismo (garanciju) za strane državljane, posredno se sprečava i eventualna eksploatacija stranih radnika i štite njegova prava, a za kršenje propisanih obaveza pozivara predviđena je kaznena odredba.

Dodatno, u slučaju da, nakon izdavanja vize dođe do nezakonite migracije, propisan je način na koji se troškovi smeštaja u prihvatilište za strance i troškovi vraćanja stranca u zemlju porekla naplaćuju od stranca, ukoliko ima novčanih sredstava, odnosno od pozivara na osnovu čijeg pozivnog pisma je stranac došao u Republiku Srbiju. U tom smislu, propisan je i pravni osnov za donošenje propisa kojim se uređuju bliži uslovi i način izračunavanja troškova prinudnog udaljenja stranca.

Zakonska rešenja vezana za jedinstvenu dozvolu i izdavanje biometrijskih dokumenata strancima, kao i drugi članovi Predloga zakona iz člana 53, koji su pre svega propisani u cilju sprovođenja ovih instituta, imaju odloženu primenu od dana stupanja na snagu Zakona, odnosno počinju da se primenjuju 1.februara 2024. godine, imajući u vidu da je za njihovu primenu neophodno da se stvore tehnički uslovi.

Zakonom se ujedno preciziraju pojedine odredbe i otklanjaju uočene tehničke greške u trenutno važećem Zakonu o strancima, a u cilju efikasnije primene propisanih odredbi.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona kojim se menja član 3. Zakona predviđeno je da se izmeni institut lične karte za stranca, kao i da se uvedu nova dva instituta: jedinstvena dozvola i dozvola za privremeni boravak i rad stranca u Republici Srbiji. Pored navedenog data je definicija jedinstvenog veb portala, koji predstavlja portal na internetu putem kog se podnose zahtevi koje strani državljani mogu podneti, u skladu sa ovim zakonom, elektronskim putem, a to su: zahtev za izdavanje vize, zahtev za odobrenje privremenog boravka, zahtev za odobrenje stalnog nastanjenja i zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole.

Članom 2. Predloga zakona kojim se menja član 5. Zakona propisano je da u slučaju promene prezimena ili imena prilikom boravka u našoj zemlji, stranac

pribavlja novu putnu ispravu sa važećim ličnim podacima u roku od šest meseci od momenta promene ličnih podataka.

Članom 3. Predloga zakona menja se član 7. Zakona, a navedenim izmenama omogućava se da se pored obrade biometrijskih podataka u skladu sa propisom o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih polova, uzimaju biometrijski podaci (fotografija, otisak prsta i potpis) od stranca, a u cilju sprovođenja postupaka propisanih ovim zakonom.

Članom 4. Predloga zakona kojim se menja član 10. Zakona precizirano je da se postupci propisani ovim zakonom rešavaju u postupku neposrednog odlučivanja, u smislu primene odredbi zakona kojim je uređen opšti upravni postupak

Članom 5. i 6. Predloga zakona, kojim se menja član 13, Zakona i dodaje član 13a. propisane su odredbe kojima se pojačava garancija pozivara, odnosno organizatora turističkog ili poslovnog putovanja stranca u slučaju da se stranac nađe u nezakonitom boravku u Republici Srbiji, a do njegovog nezakonitog boravka je došlo zbog propusta pozivara, odnosno organizatora turističkog ili poslovnog putovanja.

Članom 7. Predloga zakona kojim se menja član 16. Zakona precizirano je se dan ulaska u Republiku Srbiju i dan izlaska iz Republike Srbije računaju se u dane boravka na teritoriji Republike Srbije.

Članom 8. Predloga zakona kojim se menja član 18. Zakona, preciziran je pojam vize, kao i da se viza izdaje u elektronskom formatu. Takođe, propisano je ovlašćenje da ministar nadležan za spoljne poslove donese propis kojim se uređuje način i bliži uslovi za izdavanje vize u elektronskom formatu, kao i izged obrasca vize u elektronskom formatu. Primena odredbe vezane za izdavanje vize u elektronskom formatu odložena je za 1. februara 2024. godine imajući u vidu potrebu stvaranja tehničkih preduslova za izdavanje vize u elektronskom formatu.

Članom 9. Predloga zakona kojim se menja član 22. Zakona izvršeno je usaglašavanje u odnosu na novi institut jedinstvene dozvole i istim je propisano da stranac koji namerava da u Republici Srbiji podnese zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole, a dolazi iz zemlje sa kojom Republika Srbija ima vizni režim, mora prethodno pribaviti vizu za duži boravak (viza D) koja pruža pravni osnov za podnošenje zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole.

Članom 10. Predloga zakona kojim se menja član 25. Zakona, gde se propisuje da zahtev za izdavanje vize može biti podnet i elektronskim putem, a dodaje se i stav vezan za ovlašćenje za donošenje propisa o bližim uslovima za podnošenje zahteva za izdavanje vize elektronskim putem, bližim uslovima za odobravanje viza, kao i izgledu i sadržaj pozivnog pisma, koji donose sporazumno ministar nadležan za spoljne poslove, ministar nadležan za unutrašnje poslove i ministar nadležan za poslove zapošljavanja.

Članom 11. Predloga zakona kojim se menja član 29. Zakona i predviđa se da pre izdavanja vize, diplomatsko-konzularno predstavništvo pribavlja prethodnu saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova, osim u slučaju kada je to u interesu Republike Srbije ili za to postoje humanitarni razlozi ili razlozi više sile. Takođe, propisuje se da prilikom izdavanja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, organizacija nadležna za poslove zapošljavanja nadležnom organu dostavlja procenu o ispunjenosti uslova za zapošljavanje u Republici Srbiji, čime se stvaraju uslovi da viza za duži boravak po osnovu zapošljavanja bude istovremeno dozvola za boravak i rad u Republici Srbiji, u periodu roka važenja vize, kako je već navedeno u delu II. ovog obrazloženja.

Članom 12. Predloga zakona kojim se menja član 40. Zakona, preciziran je period kada stranac podnosi zahtev za odobrenje privremenog boravka u odnosu na period koji je različit od perioda koji iznosi 90 dana od dana ulaska. U tom smislu, član se dopunjava periodom boravka koji je određen međunarodnim ugovorom, koji kao međunarodni ugovor ima višu pravnu snagu od zakona, kao i periodom roka važenja vize za duži boravak, u kom stranac može podneti blagovremeni zahtev za

odobrenje privremenog boravka. Takođe, propisuje se osnov za donošenje akta Vlade kojim će se, u skladu sa interesom Republike Srbije, odrediti kategorije stranaca kojima će se nezavisno od osnova propisanih za odobrenje privremenog boravka odobriti privremeni boravak. Pored navedenog propisano je na koje osnove privremenog boravka se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na dozvolu za privremeni boravak i rad stranca, a u kojim slučajevima se strancu izdaje dozvola za privremeni boravak.

Članom 13. Predloga zakona kojim se menja član 41. Zakona propisano je da se zahtev za odobrenje privremenog boravka može podneti do isteka roka važenja privremenog boravka, čime se menja obaveza stranca da zahtev za produženje privremenog boravka mora podneti najkasnije do 30 dana pre isteka važećeg privremenog boravka. Takođe, ispravljena je tehnička greška u članu 41. stav (9) Zakona.

Članom 14. Predloga zakona propisano je da se član 41a briše, budući da nakon uvođenja u pravni sistem jedinstvene boravišne i radne dozvole, postojanje člana kojim se reguliše podnošenje jedinstvenog zahteva za privremeni boravak i dozvolu za rad nije potrebno.

Članom 15. Predloga zakona izmenjen je član 43. Zakona i propisano je da kada se privremeni boravak bude odobravao na način da će dozvola za privremeni boravak biti izdata kao biometrijski dokument, stranac pored ličnih dokumenata iz stava (1) tačka 1) ovog člana (službeni ili lični pasoš) može da, kao dokaz o identitetu priloži i važeću ličnu kartu države čiji je državljanin, ako u skladu sa važećim propisima, može da uđe u Republiku Srbiju sa ličnom kartom. Propisano je da lični dokument-važeći lični ili službeni pasoš, odnosno lična karta mora važiti najmanje tri meseca duže od perioda na koji se traži odobrenje privremenog boravka. Propisana je i izmena zakonskog ovlašćenja za donošenje propisa o bližim uslovima za odobrenje privremenog boravka, izgledu zahteva za odobrenje privremenog boravka, kao i izgledu obrasca i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak, budući da se od 1. februara 2024. godine strancu kome je odobren privremeni boravak u Republici Srbiji više neće utiskivati nalepnica privremenog boravka u njegovu putnu ispravu, već će mu se izdati biometrijski dokument-dozvola za privremeni boravak.

Članom 16. Predloga zakona kojim se dodaje novi član 43a, propisano je da, prilikom podnošenja zahteva za odobrenje ili produženje privremenog boravka, stranac koji je član uže porodice državljanina Republike Srbije, kao i stranac koji se zapošljava i član njegove uže porodice, ne prilaže dokaz o sredstvima za izdržavanje tokom planiranog boravka i dokaz o zdravstvenom osiguranju tokom planiranog boravka.

Članom 17. kojim se menja član 44. Zakona, propisano je da se privremeni boravak može odobriti u trajanju do tri godine i može se produžavati na isti period, u zavisnosti od razloga zbog kojih se privremeni boravak odobrava (umesto jedne godine, kako je propisano). Takođe, brišu se stavovi ovog člana koji se odnose na način odobravanja privremenog boravka putem utiskivanja nalepnice odobrenog privremenog boravka u putnu ispravu stranca, budući da će se strancu od 1. februara 2024. godine izdavati biometrijski dokument-dozvola za privremeni boravak.

Članom 18. Predloga zakona izmenjen je član 45. Zakona, koji propisuje norme vezane za odbijanje zahteva za odobrenje privremenog boravka, i izvršeno je sistemsko usaglašavanje kada je u pitanju jedan od razloga za odbijanje zahteva za odobrenje privremenog boravka zbog roka važenja ličnog dokumenta stranca koji je priložen uz zahtev za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka. Stav (2) ovog člana je izbrisan, imajući u vidu da je prilikom primene Zakona utvrđeno da odredba ovog stava dovodi do različitih tumačenja, otežanog pribavljanja dokaza kojim se opravdava odsustvo iz Republike Srbije, te da je u određenom broju slučajeva, i u sudskom postupku po tužbi protiv rešenja koji je odbijen zaheev za produženje privremenog boravka ukazano na navedeno.

Članom 19. Predloga zakona predviđena je izmena člana 46. Zakona kojim je propisano da je stranac koji namerava da boravi i radi u Republici Srbiji dužan da u periodu zakonitog boravka podnese zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole, u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na jedinstvenu dozvolu, kao i obavezu stranca koji namerava da boravi u Republici Srbiji duže od 90 dana u periodu od 180 dana, odnosno u periodu zakonitog boravka u Republici Srbiji, i koji u skladu sa propisima kojima je regulisano zapošljavanje stranaca ima pravo na rad i bez jedinstvene dozvole, mora podneti zahtev za odobrenje privremenog boravka, kako je već pojašnjeno u delu II ovog obrazloženja.

Članom 20. Predloga zakona uvodi se novi institut - dozvola za privremeni boravak i rad stranca (jedinstvena dozvola), dodavanjem novih članova od 46a-46ž, kojima je propisan način podnošenja zahteva, uslovi za izdavanje jedinstvene dozvole, postupak odlučivanja, osnov za izdavanje jedinstvene dozvole, razlozi za odbijanje zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, rok važenja jedinstvene dozvole, kao i prestanak važenja jedinstvene dozvole. Propisivanjem ovih odredbi institut jedinstvene dozvole za boravak i rad je uveden u pravni sistem Republike Srbije, a odredbe su sistematizovane i propisane na isti način kao i odredbe kojima se propisuje odobravanje privremenog boravka strancima, imajući u vidu činjenicu da jedinstvena dozvola suštinski predstavlja privremeni boravak strancima koji zakonito rade u Republici Srbiji.

Članom 21. Predloga zakona kojim se menja član 48. Zakona briše se stav kojim je propisano da se privremeni boravak po osnovu studiranja u Republici Srbiji strancu odobrava u trajanju od jedne godine i može se produžiti na isti period, budući da je odredbom u članu 17. Predloga zakona propisano da se privremeni boravak po svim osnovama propisanim Zakonom može odobriti u vremenskom trajanju do tri godine, što je povoljnije rešenje u odnosu na postojeće rešenje. Takođe, propisano je da se, u slučaju da studije traju kraće od tri godine, privremeni boravak odobrava za period trajanja studija. Briše se stav (4) kojim je propisan osnov za odbijanje zahteva za produženje privremenog boravka po osnovu studija.

Članom 22. Predloga zakona propisano je brisanje člana 50. Zakona, budući da će od 1. februara 2024. godine stranci koji obavljaju specijalizaciju, stručnu obuku ili praksu, kao vid obavljanja poslovne delatnosti kod njihovog poslodavca, odnosno rada u Republici Srbiji, podnositi zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole, u skladu sa članom 20. Predloga zakona.

Članom 23. Predloga zakona kojim se menja član 51. Zakona i briše se stav kojim je propisano da se strancu po osnovu naučno-istraživačkog rada ili drugih naučno-obrazovnih aktivnosti privremeni boravak u Republici Srbiji odobrava u trajanju od jedne godine i može se produžiti na isti period, budući da je odredbom u članu 17. Predloga zakona propisano da se privremeni boravak po svim osnovama propisanim Zakonom može odobriti u vremenskom trajanju do tri godine. Takođe, propisano je da, u slučaju da naučno istraživački rad ili druga naučno obrazovna aktivnost traje kraće od tri godine, privremeni boravak se odobrava za period trajanja te aktivnosti. Stav (4) ovog člana koji se odnosi na upućivanje stranca na rad, kome je odobren privremeni boravak po ovom osnovu, odnosno pribavljanje radne dozvole u skladu sa propisima kojima se uređuje zapošljavanje stranaca se briše, budući da je ovoj kategoriji stranaca, izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca omogućeno pravo na rad samim zakonom i bez jedinstvene dozvole, kako je već navedeno.

Članom 24. Predloga zakona kojim se menja član 57. Zakona briše se stav kojim je propisano da se strancu po osnovu spajanja porodice privremeni boravak u Republici Srbiji odobrava u trajanju od jedne godine i može se produžiti na isti period, budući da je odredbom u članu 17. Predloga zakona propisano da se privremeni boravak po svim osnovama propisanim Zakonom može odobriti u vremenskom trajanju do tri godine. Takođe, izmenama je omogućeno da stranac može da

podnese zahtev za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka kao član porodice stranca kome je izdata jedinstvena dozvola, što predstavlja usaglašavanje postojećih odredbi sa novim institutom – jedinstvenom dozvolom za privremeni boravak i rad.

Članom 25. Predloga zakona kojim se menja član 58. Zakona propisano je da se privremeni boravak maloletnog stranca, rođenog na teritoriji Republike Srbije, odobrava na period do tri godine ukoliko je jedan od roditelja, staratelja ili zakonski zastupnik deteta stalno nastanjeni stranac, što takođe predstavlja usaglašavanje sa propisanom odredbom o odobravanju privremenog boravka do tri godine, umesto jedne godine, kako je propisano važećim zakonom.

Članom 26. Predloga zakona kojim se menja član 59. Zakona predviđeno je da se briše stav kojim je propisano da se strancu samostalni boravak u Republici Srbiji odobrava u trajanju od jedne godine i može se produžiti na isti period, budući da je odredbom u članu 17. Predloga zakona propisano da se privremeni boravak po svim osnovama propisanim Zakonom može odobriti u vremenskom trajanju do tri godine.

Članom 27. Predloga zakona kojim se menja član 66. Zakona dodate su odredbe koje se odnose na prestanak privremenog boravka stranca i to po zahtevu stranca i po sili zakona. Pored navedenog, izmena je izvršena i u delu koji se odnosi na izricanje roka za napuštanje teritorije Republike Srbije, na način da je određivanje roka za napuštanje teritorije Republike Srbije mogućnost, a ne obaveza.

Članom 28. Predloga zakona kojim se menja član 67. Zakona propisano je da je stalno nastanjenje odobrenje za dugotrajni boravak stranca u Republici Srbiji, umesto dosadašnjeg zakonskog rešenja koji propisuje da je stalno nastanjenje dozvola za dugotrajni boravak. U tom smislu, propisano je da je dozvola za stalno nastanjenje u Republici Srbiji lična karta za stranca, koja se izdaje strancu kome je odobreno stalno nastanjenje, kako je već navedeno u delu II ovog obrazloženja. Pored navedenog, propisano je da se stalno nastanjenje može odobriti strancu koji tri godine neprekidno boravi na teritoriji Republike Srbije po osnovu odobrenog privremenog boravka, umesto dosadašnjih pet. Izmenama i dopunama je uveden pravni osnov da se stalno nastanjenje može odobriti i strancu kome je izdata jedinstvena dozvola, i da se tom prilikom shodno primenjuju odredbe vezane za odobrenje stalnog nastanjenja strancu kome je odobren privremeni boravak. Takođe, preformulisano je i ovlašćenje za donošenje podzakonskog akta koji se odnosi na odobrenje stalnog nastanjenja.

Članom 29. Predloga zakona kojim se menja član 68. Zakona brisan je osnov za stalno nastanjenje u posebnim slučajevima kada se radi o bračnoj ili vanbračnoj zajednici sa državljaninom Republike Srbije, ili strancem kome je odobreno stalno nastanjenje kojim je propisan potreban period od 3 godine na boravku, budući da je izmenama člana 28. Predloga zakona isti period boravka potreban za odobrenje stalnog nastanjenja propisan i za strance koji nisu u braku. Kao novi osnov za sticanje stalnog nastanjenja u posebnim slučajevima propisan je osnov za stranca koji je srpskog porekla. Takođe, ovim članom je brisana odredba vezana za obavezu stranca da mora imati odobren privremeni boravak u momentu podnošenja zahteva za stalno nastanjenje i to za kategorije stranaca navedene u članu 68. Zakona.

Članom 30. Predloga zakona dodaje se član 68a kojim je omogućena naturalizacija stranaca kojima je odobren azil u Republici Srbiji, kao i članovima njegove porodice. Takođe, propisano je da prilikom podnošenja zaheva za stalno nastanjenje stranca kome je odobren azil i članovima njegove porodice koji ispunjavaju uslove za odobrenje privremenog boravka iz člana 67. važećeg zakona, nije potrebno da se ispune svi uslovi propisani članom 70. važećeg zakona, imajući u vidu specifične i lične okolnosti stranca kome je odobren azil i članova njegove uže porodice.

Članom 31. Predloga zakona kojim se menja član 69. Zakona dodaje se stav kojim je propisano da se zahtev za stalno nastanjenje može podneti i elektronskim

putem, a propisan je i pravni osnov za donošenje propisa kojim ministar nadležan za unutrašnje poslove uređuje bliže uslove za podnošenje zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja elektronskim putem.

Članom 32. Predloga zakona kojim se menja član 70. Zakona pobrojani su dokazi koje stranac prilaže uz zahtev za odobrenje stalnog nastanjenja i propisano je da se strancu kome je odobreno stalno nastanjenje izdaje lična karta za stranca koja je dozvola za dugotrajni boravak stranca u Republici Srbiji.

Članom 33. Predloga zakona kojim se menja član 71. Zakona preformulisan je stav (2) na način da prilikom odlučivanja po zahtevu za stalno nastanjenje organ ceni posebne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, te uzima u obzir dužinu trajanja prethodnih privremenih boravaka, lične, porodične, kulturne, ekonomske i druge veze stranca sa Republikom Srbijom, odnosno ozbiljnost učinjenog krivičnog dela za koje se goni po službenoj dužnosti, kao i pretnju koju podnosilac zahteva predstavlja po bezbednost Republike Srbije i njenih građana, a procenjene okolnosti svakog pojedinačnog slučaja mogu imati uticaja na donošenje odluke po zahtevu za stalno nastanjenje u slučaju da stranac ispunjava, odnosno ne ispunjava uslove iz čl. 67, 68, 68a i 70.

Članom 34. Predloga zakona kojim se menja član 74. Zakona preciziran je nezakonit boravak stranca, i to na način da je precizije definisan period kada sve stranac može biti u nezakonitom boravku, a koji je različit od perioda 90 dana u periodu od 180 dana, te je definisano da se period nezakonitog boravka računa u odnosu na period propisan i međunarodnim ugovorom, koji može, biti duži, odnosno kraći od 90 dana u periodu od 180 dana.

Članom 35. Predloga zakona kojim se menja član 87. Zakona dodat je novi osnov za smeštaj stranca u prihvatilište za strance, te je propisano da i u slučaju kada boravak stranca na teritoriji Republike Srbije predstavlja neprihvatljiv bezbednosni rizik za Republiku Srbiju i njene građane, u skladu sa članom 9. Zakona, stranac može biti smešten u objekat pod pojačanim policijskim nadzorom, a u cilju prireme za njegovo vraćanje u zemlju porekla ili zemlju prethodnog ulaska.

Članom 36. Predloga zakona kojim se menja član 94. Zakona precizirane su odredbe koje se odnose na troškove vraćanja stranca, propisano je koji troškovi spadaju u troškove prinudnog udaljenja stranca u zemlju porekla, kao i ovlašćenje za donošenje propisa o troškovima prinudnog udaljenja i načina izračunavanja troškova prinudnog udaljenja koji donosi ministar nadležan za unutrašnje poslove.

Članom 37. Predloga zakona kojim se menja član 100. Zakona dodate su dozvola za boravak i jedinstvena dozvola, kao vrste isprava kojima stranac dokazuje svoj identitet u Republici Srbiji.

Članom 38. Predloga zakona posle člana 101. dodaju se čl. 101a i 101b, kojima se uređuju sadržaj obrasca dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole i način njihovog izdavanja.

Članom 39. Predloga zakona kojim se menja član 102. Zakona izbrisan je deo odredbe stava 1. kojim je bilo propisano da se lična karta izdaje strancu koji nema važeću putnu ispravu, a privremeni boravak mu je odobren rešenjem, a propisano je da se privremena lična karta za stranca izdaje strancu kome je odloženo prinudno udaljenje u skladu sa članom 84. ovog zakona, kome je određen obavezni boravak u skladu sa članom 93. ovog zakona, kao i u slučaju iz člana 44. stav (6) ovog zakona.

Članom 40. Predloga zakona dodat je član 103a kojim je propisano da obrazac dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole, obrazac lične karte za stranca i privremene lične karte za stranca, kao i obrazac putnog lista za strance izrađuje Narodna banka Srbije-Zavod za izradu novčanica i kovanog novca.

Članom 41. Predloga zakona kojim se menja član 104. Zakona izmenjen je naziv člana i propisano je da za izdavanje lične karte za stranca više neće biti potreban formalno pravni zahtev, kao do sada, već izdavanje lične karte za stranca predstavlja završetak postupka po podnetom i odobrenom zahtevu za stalno

nastanjenje. Prilikom izdavanja lične karte za stranca, strancu kome je odobreno stalno nastanjenje uzimaju se biometrijski podaci (fotografija, otisak prsta i potpis) i plaća se propisana taksa. Takođe, precizirani su uslovi za izdavanje lične karte maloletnom strancu, kao i da se uzimanje otisaka prstiju i potpis maloletnog lica uzimaju tek nakon navršene 12 godine života.

Članom 42. Predloga zakona menja se član 106. Zakona koji se odnosi na važenje lične karte za stranca.

Članom 43. Predloga zakona kojim se menja član 108. Zakona propisano je da je stranac dužan da o nestanku lične karte za stranca ili privremene lične karte za stranca bez odlaganja obavesti nadležni organ, koji rešenjem proglašava ličnu kartu za stranca ili privremenu ličnu kartu za stranca nevažećom, i isto oglašava na zvaničnoj veb prezentaciji Ministarstva unutrašnjih poslova.

Članom 44. Predloga zakona kojim se menja član 109. Zakona menja se naziv člana i propisuje obaveza stranca da o nestanku dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole, bez odlaganja obavesti nadležni organ, koji rešenjem proglašava dozvolu za privremeni boravak, odnosno jedinstvenu dozvolu nevažećom, i isto oglašava na zvaničnoj veb prezentaciji Ministarstva unutrašnjih poslova.

Članom 45. Predloga zakona kojim se menja član 117. Zakona, izmenjena je odredba koja se odnosi na preuzimanje podataka između organizacije nadležne za poslove zapošljavanja i Ministarstva unutrašnjih poslova i propisano da organizacija nadležna za poslove zapošljavanja od Ministarstva unutrašnjih poslova preuzima podatke o odobrenom privremenom boravku ili stalnom nastanjenju stranca, odnosno jedinstvenim dozvolama, dok Ministarstvo unutrašnjih poslova preuzima podatke o proceni ispunjenosti uslova za izdavanje jedinstvene dozvole, u skladu sa zakonom.

Članom 46. Predloga zakona kojim se menja član 118. Zakona izmenjena je odredba koja se odnosi na nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Članom 47. Predloga zakona kojim se menja član 119. Zakona predviđene su kazne za prekršaje pozivara i organizatora turističkih i poslovnih putovanja, a ujedno je uvećan minimalni iznos kazne koja se može izreći za učinjeni prekršaj.

Članom 48, 49. i 50. Predloga zakona kojim se menjaju članovi kaznenih odredbi i to čl. 121, 122 i 123. Zakona, predviđene su kazne za prekršaje povodom novih instituta jedinstvene dozvole i dozvole za boravak Takođe, u svim članovima je uvećan minimalni iznos kazne koja se može izreći za učinjeni prekršaj.

Članom 51. Predloga zakona pobrojana su ovlašćenja za donošenje izvršnih propisa za sprovođenje ovog zakona.

Članom 52. propisano je da će se svi postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončati primenom propisa prema kojima su započeti, osim ukoliko za stranku nije povoljnije da se okončaju po odredbama ovog zakona.

Članom 53. je propisano da početkom primene propisa iz člana 12. stav (3), člana 15. stav (3) i člana 28. stav (6) ovog zakona, prestaju da važe odredbe člana 43. stav (2) i 67. stav (9) i odredbe člana 40. st. (4) i (5) Zakona o strancima („Službeni glasnik RS”, br. 24/18 i 31/19) i propisi doneti na osnovu tih članova.

Članom 54. propisano je stupanje na snagu zakona, kao i koji članovi, odnosno koje odredbe imaju odloženu primenu i počinju da se primenjuju 1. februara 2024. godine.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona, sredstva su obezbeđena u skladu sa Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2023 godinu („Službeni glasnik RS” , broj 138/22) na razdelu 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova, funkcija 310 – Policijske usluge, programu – Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima (1408), programskoj

aktivnosti – Administracija i upravljanje (0001), na ekonomskoj klasifikaciji 423 – usluge po ugovoru u iznosu od 18.000.000,00 dinara, na ekonomskoj klasifikaciji 512 – mašine i oprema u iznosu od 12.150.000,00 dinara i na ekonomskoj klasifikaciji 515 – nematerijalna imovina u iznosu od 18.000.000,00 dinara i programskoj aktivnosti – Međunarodne aktivnosti, saradnja i partnerstvo (0002), na ekonomskoj klasifikaciji 422 – troškovi putovanja u iznosu od 10.000.000,00 dinara.

U 2024. i 2025. godini sredstva će biti obezbeđena u okviru limita na razdelu 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova.

PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**Značenje izraza**

Član 3.

(1) Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) stranac je svako lice koje nema državljanstvo Republike Srbije;

2) nadležni organ je organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, Direkcije policije – van sedišta, koja obavlja poslove u vezi sa kretanjem i boravkom stranaca;

3) granična policija je organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, Direkcije policije – u sedištu, koja obavlja poslove granične kontrole i poslove u vezi sa kretanjem i boravkom stranaca;

4) diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Srbije (u daljem tekstu: diplomatsko-konzularno predstavništvo) je stalna diplomatska misija i konzularno predstavništvo Republike Srbije u inostranstvu ovlašćeno za izdavanje viza kako je definisano u Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima;

5) ulazak je dolazak stranca na teritoriju Republike Srbije, koji je odobren od strane granične policije, prelaskom preko državne granice, odnosno graničnog prelaza na kome se obavlja granična kontrola, pri čemu se zadržavanje stranaca u tranzitnom prostoru aerodroma, sidrištu pristaništa ili luke preko kojih se odvija međunarodni saobraćaj ne smatra, u smislu ovog zakona, ulaskom u Republiku Srbiju;

6) tranzit je prelazak preko teritorije Republike Srbije;

7) granična kontrola podrazumeva kontrolu lica i putnih isprava, kontrolu prevoznog sredstva i kontrolu stvari koja se vrši na području graničnog prelaza u vezi sa nameravanim prelaskom državne granice ili neposredno nakon što je izvršen prelazak državne granice i druge kontrole u skladu sa zakonom;

8) razlozi zaštite bezbednosti Republike Srbije su izraz potrebe zaštite vitalnih i trajnih nacionalnih vrednosti koje su utvrđene Ustavom i zakonom, uključujući bezbednost njenih građana;

9) lice bez državljanstva je stranac koga ni jedna država, shodno svom nacionalnom zakonodavstvu, ne smatra svojim državljaninom;

10) zemlja porekla je država čije državljanstvo ima stranac, odnosno zemlja u kojoj je lice bez državljanstva imalo uobičajeno boravište;

11) uobičajeno boravište je mesto u kome se stranac zadržavao pod okolnostima na osnovu kojih se može zaključiti da na tom mestu ili području nije boravio samo privremeno;

12) strana putna isprava je lični, porodični, zajednički, diplomatski ili službeni pasoš, pomorska knjižica i brodarska knjižica snabdevena vizom i druga isprava priznata međunarodnim ugovorima kao putna isprava, na osnovu koje se može

utvrditi identitet njenog nosioca, kojoj rok važenja nije istekao i koja je izdata u skladu sa propisima strane države, odnosno odgovarajućim aktom međunarodne organizacije;

~~13) lična karta za stranca je isprava o identitetu koja se izdaje stalno nastanjenom strancu, odnosno strancu na privremenom boravku koji nema važeću putnu ispravu;~~

13) LIČNA KARTA ZA STRANCA JE ISPRAVA O IDENTITETU KOJA SE IZDAJE STALNO NASTANJENOM STRANCU I PREDSTAVLJA DOZVOLU ZA STALNO NASTANJENJE STRANCA U REPUBLICI SRBIJI;

13A) JEDINSTVENA DOZVOLA JE DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD STRANCA U REPUBLICI SRBIJI;

13B) DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK JE ODOBRENJE PRIVREMENOG BORAVKA STRANCA U REPUBLICI SRBIJI;

13V) JEDINSTVENI VEB PORTAL (U DALJEM TEKSTU: JEDINSTVENI PORTAL) JE JAVNO DOSTUPAN PORTAL NA INTERNETU PUTEM KOG SE PODNOSE ZAHTEVI KOJE STRANI DRŽAVLJANI, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, MOGU PODNETI ELEKTRONSKIM PUTEM, A KOJI TEHNIČKI ODRŽAVA ORGAN NADLEŽAN ZA PROJEKTOVANJE, USKLAĐIVANJE, RAZVOJ I FUNKCIONISANJE ELEKTRONSKE UPRAVE;

14) prevoznik je pravno lice, preduzetnik, odnosno fizičko lice registrovano za javni prevoz putnika u vazdušnom, drumskom, vodnom ili železničkom saobraćaju;

15) maloletnik je stranac koji nije navršio osamnaest godina života;

16) maloletnik bez pratnje je stranac koji nije navršio osamnaest godina života i koji prilikom ulaska u Republiku Srbiju nema pratnju roditelja, staratelja ili odrasle osobe koja je odgovorna za njega ili je nakon ulaska u Republiku Srbiju ostao bez pratnje roditelja ili staratelja ili pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega;

17) zapošljavanje je zasnivanje radnog odnosa ili radno angažovanje stranca u smislu propisa kojima je uređeno zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji;

18) spajanje porodice je ulazak i boravak članova uže porodice državljanina Republike Srbije ili stranca koji zakonito boravi na teritoriji Republike Srbije u cilju očuvanja jedinstva porodice;

19) student je strani državljanin koji je upisao akreditovanu visokoškolsku ustanovu u cilju sticanja visokog obrazovanja, u skladu sa propisima kojima je regulisana oblast visokog obrazovanja;

20) učenik je strani državljanin koji je upisao osnovno ili srednjoškolsko obrazovanje u skladu sa propisima kojima je regulisana oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja;

21) naučno-istraživački rad je stvaralački rad koji se obavlja na sistematskoj osnovi radi podizanja nivoa znanja i njegove primene u svim oblastima nauke, u skladu sa propisima kojima je regulisana naučno istraživačka delatnost;

22) naučno-istraživačka organizacija je javna ili privatna organizacija koja se bavi naučno istraživačkim radom u Republici Srbiji;

23) naučni istraživač je strani državljanin koji je stekao doktorsko zvanje u određenoj oblasti nauke ili ima odgovarajuću visoku školsku spremu koja mu omogućava pristup doktorskim studijama, a koga je izabrala naučno istraživačka organizacija da sprovede svoju istraživačku aktivnost;

24) posebno ugrožena lica su: osobe sa invaliditetom, starija lica, trudnice, samohrani roditelji maloletne dece, žrtve mučenja, silovanja ili nekog drugog oblika teškog nasilja (uključujući i nasilje u porodici i partnerskim odnosima koje može biti uzrokovano polom, rodom, seksualnom orijentacijom i rodnim identitetom), žrtve trgovine ljudima, osobe koje se u svojoj zemlji porekla suočavaju sa opasnošću od mučenja, nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja zbog svoje seksualne orijentacije ili rodnog identiteta, maloletnici i maloletnici bez pratnje;

25) nezakonit boravak je prisustvo stranca na teritoriji Republike Srbije koji ne ispunjava ili više ne ispunjava uslove za ulazak ili dalji boravak na teritoriji Republike Srbije;

26) vraćanje je postupak vraćanja stranca, dobrovoljno ili prinudno, u zemlju porekla, zemlju tranzita u skladu sa bilateralnim sporazumima ili sporazumima o readmisiji ili u zemlju u koju se stranac dobrovoljno vraća i u kojoj će biti prihvaćen;

27) prinudno udaljenje je izvršenje obaveze vraćanja uz primenu policijskih ovlašćenja;

28) prihvatilište za strance (u daljem tekstu: prihvatilište) je objekat za smeštaj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u zemlju ili za koje je doneto rešenje o proterivanju, udaljenju iz zemlje ili o vraćanju, ali ih nije moguće odmah udaljiti i kojima je, u skladu sa zakonom, određen boravak pod pojačanim policijskim nadzorom;

29) adresa stanovanja je grad, opština, naseljeno mesto, ulica, kućni broj, sprat i broj stana na kojoj stranac ima nameru da boravi tokom odobrenog privremenog boravka u Republici Srbiji.

Korišćenje putne isprave

Član 5.

(1) Stranac koji ima višestruko državljanstvo smatra se državljaninom države koja mu je izdala putnu ispravu sa kojom je ušao u Republiku Srbiju.

(2) Za vreme boravka i prilikom izlaska iz Republike Srbije stranac je dužan da koristi putnu ispravu države sa kojom je ušao u Republiku Srbiju.

(3) AKO STRANAC PRILIKOM BORAVKA U REPUBLICI SRBIJI PROMENI IME ILI PREZIME PRIBAVLJA NOVU PUTNU ISPRAVU SA PROMENJENIM LIČNIM PODACIMA U ROKU OD ŠEST MESECI OD PROMENE LIČNIH PODATAKA.

Poštovanje zakona

Član 7.

(1) Stranac je obavezan da sarađuje sa državnim organima koji su prema ovom zakonu nadležni za poslove stranca i da dostavi svu neophodnu dokumentaciju, dokaze i podatke neophodne za vođenje postupka u skladu sa ovim zakonom, a koje nadležni organ ne može da prikupi samostalno.

(2) Nadležni organ, po službenoj dužnosti ili po zahtevu stranke, određuje evidencijski broj strancu.

(3) Struktura evidencijskog broja stranca se određuje shodno odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju građana, na način da se stalno nastanjenom strancu i strancu kome je odobren azil u Republici Srbiji određuje broj registra 06, a ostalim kategorijama stranaca broj registra 66.

(4) U cilju sprovođenja postupaka propisanih ovim zakonom UZIMANJE I prikupljanje biometrijskih podataka stranaca (fotografija, otisci prstiju i dlanova i potpis) vrši se u skladu sa propisom o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova.

Procesna pravila u postupku odlučivanja o pravima i obavezama stranaca

Član 10.

(1) U postupku odlučivanja o pravima i obavezama stranaca propisanih ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojim je uređen opšti upravni postupak, osim ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) U UPRAVNIM STVARIMA PROPISANIM OVIM ZAKONOM REŠAVA SE U POSTUPKU NEPOSREDNOG ODLUČIVANJA.

Obaveze prevoznika, ORGANIZATORA TURISTIČKOG ILI POSLOVNOG PUTOVANJA I POZIVARA

Član 13.

(1) Prevoznik može na granični prelaz dovesti stranca samo ukoliko stranac poseduje važeću putnu ili drugu ispravu u koju je uneta viza ili odobrenje boravka, ukoliko zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

(2) Ako je strancu odbijen ulazak u Republiku Srbiju prevoznik koji ga je dovezao dužan je da bez odlaganja o svom trošku odveze stranca. Ukoliko prevoz nije moguće obezbediti u razumnom roku, prevoznik snosi troškove boravka i prinudnog udaljenja stranca iz Republike Srbije.

(3) Odredbe stava (2) ovog člana odnose se i na prevoznika koji je dovezao stranca u međunarodni tranzitni prostor aerodroma, ako je drugi prevoznik odbio da preveze stranca u državu odredišta ili ako je strancu zabranjen ulazak u državu odredišta.

(4) Kada stranac koji je u Republiku Srbiju došao kao učesnik turističkog ili poslovnog putovanja nezakonito boravi u Republici Srbiji, a do njegovog nezakonitog boravka je došlo zbog propusta organizatora turističkog ili poslovnog putovanja,

organizator je dužan da, ukoliko stranac nema sredstava, snosi troškove njegovog boravka i prinudnog udaljenja.

(5) OBAVEZU IZ STAVA (4) OVOG ČLANA IMA I FIZIČKO ILI PRAVNO LICE NA OSNOVU ČIJEG POZIVNOG PISMA JE STRANCU IZDATA VIZA, AKO JE NAKON ULASKA U REPUBLIKU SRBIJU STRANAC ZATEČEN DA NEZAKONITO BORAVI I AKO JE DO NJEGOVOG NEZAKONITOG BORAVKA DOŠLO ZBOG PROPUSTA POZIVARA.

POSEBNE OBAVEZE - ZAKONITOST BORAVKA

ČLAN 13A

(1) ORGANIZATOR TURISTIČKOG ILI POSLOVNOG PUTOVANJA, ODNOSNO POZIVAR DUŽNI SU DA OSIGURAJU DA STRANAC KOJI U NJIHOVOJ ORGANIZACIJI, ODNOSNO PO OSNOVU POZIVNOG PISMA DOĐE U REPUBLIKU SRBIJU, BORAVI U ZEMLJI U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA I DA PREDUZME MERE KOJIMA PREDUPREĐUJE NEZAKONIT BORAVAK STRANCA NAKON ULASKA U REPUBLIKU SRBIJU.

(2) U CILJU SMANJENJA RIZIKA OD NEZAKONITOG BORAVKA STRANCA, ORGANIZATOR TURISTIČKOG ILI POSLOVNOG PUTOVANJA, ODNOSNO POZIVAR DUŽNI SU DA PREDUZIMAJU MERE I RADNJE KOJE SE ODOSE NA OBEZBEĐIVANJE USLOVA ZA NJEGOV ZAKONIT BORAVAK NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE, A NAROČITO DA:

1) STRANAC BORAVI NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA;

2) STRANCU, NAKON ZAVRŠETKA TURISTIČKOG ILI POSLOVNOG PUTOVANJA, ODNOSNO U ROKU VAŽENJA VIZE KOJA JE IZDATA NA OSNOVU POZIVNOG PISMA POZIVARA, OBEZBEDI PUTNU KARTU U CILJU NJEGOVOG ZAKONITOG NAPUŠTANJA TERITORIJE REPUBLIKE SRBIJE.

(3) AKO JE STRANAC UŠAO U REPUBLIKU SRBIJU SA VIZOM ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOSLENJA, POZIVAR, NA OSNOVU ČIJEG POZIVNOG PISMA JE VIZA IZDATA, DUŽAN JE DA PREDUZME MERE I RADNJE KOJE SE ODOSE NA OBEZBEĐIVANJE USLOVA ZA NJEGOV ZAKONIT BORAVAK I RAD U REPUBLICI SRBIJI, A NAROČITO DA:

1) STRANAC RADI NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE, U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA I PROPISA KOJIM SE UREĐUJE ZAPOSŁJAVANJE STRANACA U REPUBLICI SRBIJI;

2) IZVRŠI UREDNU PRIJAVU STRANCA NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE, U SKLADU SA ZAKONOM;

3) STRANCU, NAKON ZAVRŠETKA POSLOVNIH AKTIVNOSTI ZBOG KOJIH JE DOŠAO U REPUBLIKU SRBIJU, OBEZBEDI PUTNU KARTU ZA NJEGOV POVRATAK U ZEMLJU POREKLA U CILJU NJEGOVOG ZAKONITOG NAPUŠTANJA TERITORIJE REPUBLIKE SRBIJE.

Ulazak i boravak bez vize

Član 16.

(1) Međunarodnim ugovorom ili odlukom Vlade može se odrediti da državljani određenih zemalja mogu da ulaze u Republiku Srbiju bez vize, ukoliko ne postoje smetnje iz člana 15. ovog zakona.

(2) Vlada može da odluči da državljani određenih zemalja mogu da ulaze u Republiku Srbiju i sa važećom ličnom kartom, ukoliko ne postoje smetnje iz člana 15. stav (1) tač. 2)–13) ovog zakona.

(3) Stranac kome za ulazak u Republiku Srbiju nije potrebna viza ili putna isprava može u njoj da boravi do 90 dana u bilo kom periodu od 180 dana, računajući od dana prvog ulaska, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

(4) DAN ULASKA U REPUBLIKU SRBIJU I DAN IZLASKA IZ REPUBLIKE SRBIJE RAČUNAJU SE U DANE BORAVKA NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE.

Opšte odredbe~~Član 18.~~

~~(1) Viza je odobrenje za ulazak, boravak ili tranzit koje stranac pribavlja pre ulaska na teritoriju Republike Srbije.~~

~~(2) Izdata viza nije garancija da će strancu biti odobren ulazak u Republiku Srbiju.~~

ČLAN 18.

(1) VIZA JE ODOBRENJE ZA ULAZAK, BORAVAK ILI TRANZIT KOJE STRANAC PRIBAVLJA PRE ULASKA NA TERITORIJU REPUBLIKE SRBIJE.

(2) VIZA IZ STAVA (1) OVOG ČLANA IZDAJE SE U ELEKTRONSKOM FORMATU.

(3) VIZA IZ STAVA (1) OVOG ČLANA MOŽE BITI IZDATA I U OBLIKU NALEPNICE KOJA SE UTISKUJE U PUTNU ISPRAVU STRANCA.

(4) IZDATA VIZA NIJE GARANCIJA DA ĆE STRANCU BITI ODOBREN ULAZAK U REPUBLIKU SRBIJU.

(5) IZGLED OBRASCA VIZE U ELEKTRONSKOM FORMATU I BLIŽE USLOVE ZA IZDAVANJE VIZE U ELEKTRONSKOM FORMATU PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA SPOLJNE POSLOVE.

Viza za duži boravak (viza D)**Član 22.**

(1) Viza za duži boravak je odobrenje za ulazak i boravak na teritoriji Republike Srbije u trajanju od 90 do 180 dana.

(2) Stranac kome je u skladu sa viznim režimom za ulazak u Republiku Srbiju potrebna viza i koji namerava da u Republici Srbiji podnese zahtev za odobrenje privremenog boravka, pribavlja vizu za duži boravak.

(3) Stranac, kome je izdata viza za duži boravak po osnovu zapošljavanja, ostvaruje pravo na zapošljavanje u skladu sa propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca.

~~(4) Pre isteka roka važenja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, stranac podnosi zahtev za odobrenje privremenog boravka po osnovu zapošljavanja ako njegovo poslovno angažovanje u Republici Srbiji traje duže od roka važenja vize za duži boravak.~~

(4) ODREDBA STAVA (2) OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJE I NA STRANCA KOJI NAMERAVA DA PODNESE ZAHTEV ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE.

Podnošenje zahteva za vizu

Član 25.

(1) Zahtev za izdavanje vize se podnosi lično, ODNOSNO ELEKTRONSKIM PUTEM, na propisanom obrascu, najranije tri meseca pre početka nameravanog putovanja.

(2) Diplomatsko-konzularno predstavništvo može odstupiti od ličnog podnošenja zahteva za vizu ako se utvrdi da je podnosilac zahteva zakonito koristio prethodno izdate vize. Lica upisana u putnu ispravu podnosioca zahteva za vizu podnose posebne zahteve za vizu na propisanom obrascu.

(3) Prilikom podnošenja zahteva za vizu stranac prilaže:

- 1) popunjeni obrazac zahteva za vizu;
- 2) putnu ispravu;
- 3) fotografiju;
- 4) dokaz o uplaćenju taksi za izdavanje vize;
- 5) dokaze o svrsi i razlozima boravka u Republici Srbiji;
- 6) pozivno pismo;
- 7) odgovarajuće i važeće putno zdravstveno osiguranje.

(4) Diplomatsko-konzularno predstavništvo će odbaciti zahtev za izdavanje vize ukoliko podnosilac zahteva ne ispuni jedan ili više opštih uslova iz stava (3) ovog člana ili ne podnese zahtev u propisanom roku.

(5) U slučaju odbacivanja zahteva za izdavanje vize isprave koje su priložene uz zahtev kao i iznos uplaćene takse za izdavanje vize vraćaju se podnosiocu zahteva.

(6) Kada postoje humanitarni razlozi ili interes Republike Srbije, zahtev za vizu će se razmatrati i u slučaju kada nisu ispunjeni svi opšti uslovi iz stava (3) ovog člana.

(7) Ako se zahtev za izdavanje vize uzme u razmatranje, u putnu ispravu stranca se unosi štambilj kojim se potvrđuje prijem zahteva za vizu.

(8) Štambilj se ne unosi u diplomatske i službene putne isprave.

(9) Izgled obrasca za podnošenje zahteva za vizu kao i štambilja kojim se potvrđuje prijem zahteva propisuje ministar nadležan za spoljne poslove.

(10) BLIŽE USLOVE ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA IZDAVANJE VIZE ELEKTRONSKIM PUTEM, BLIŽE USLOVE ZA ODOBRAVANJE VIZA, KAO I IZGLED I SADRŽAJ POZIVNOG PISMA PROPISUJU SPORAZUMNO MINISTAR NADLEŽAN ZA SPOLJNE POSLOVE, MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE I MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA.

Provera uslova i procena rizika

Član 29.

(1) Diplomatsko-konzularno predstavništvo u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i državnim organom nadležnim za zaštitu bezbednosti Republike Srbije vrši proveru podataka podnosioca zahteva i pozivara uvidom u evidencije koje se vode u skladu sa zakonom, utvrđuje verodostojnost navoda u dokumentaciji priloženoj uz zahtev za izdavanje vize, kao i opravdanost svrhe putovanja. Podaci o ličnosti podnosioca zahteva za vizu i sa njim povezanih fizičkih i pravnih lica, se prikupljaju i obrađuju u skladu sa propisom o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova.

(2) Pre izdavanja vize, diplomatsko-konzularno predstavništvo pribavlja prethodnu saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

(3) IZUZETNO OD STAVA (2) OVOG ČLANA, DIPLOMATSKO-KONZULARNO PREDSTAVNIŠTVO NE PRIBAVLJA PRETHODNU SAGLASNOST MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA, KADA JE POTREBNO HITNO IZDATI VIZU IZ RAZLOGA HUMANITARNOG KARAKTERA, VIŠE SILE ILI INTERESA REPUBLIKE SRBIJE.

(3 4) Prethodnu saglasnost daje Ministarstvo unutrašnjih poslova, na osnovu rezultata procene nadležnog organa po mestu dolaska stranca, rezultata procene državnog organa nadležnog za zaštitu bezbednosti Republike Srbije i drugih operativnih saznanja kojima u konkretnom slučaju raspolaže.

(4–5) Nadležni organ po mestu dolaska stranca obavlja razgovor sa pozivarem i utvrđuje okolnosti dolaska stranca u Republiku Srbiju, vrši provere kroz evidencije koje se vode u skladu sa zakonom i preuzima druge radnje u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu zakona, radi utvrđivanja činjenica neophodnih za procenu osnovanosti zahteva za vizu.

(6) PRILIKOM IZDAVANJA VIZE ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOŠLJAVANJA, ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA NADLEŽNOM ORGANU DOSTAVLJA PROCENU O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA ZAPOŠLJAVANJE STRANCA U REPUBLICI SRBIJI.

~~(5) Rok za dostavljanje saglasnosti iz stava (3) ovog člana je deset dana od dana dostavljanja zahteva za izdavanje vize na razmatranje.~~

(7) ROK ZA DOSTAVLJANJE PRETHODNE SAGLASNOSTI IZ OVOG ČLANA JE DESET DANA OD DANA DOSTAVLJANJA UREDNOG ZAHTEVA ZA IZDAVANJE VIZE NA RAZMATRANJE.

(6-8) Rok se može produžiti do 25 dana ukoliko za to postoje opravdani razlozi.

(7-9) Prilikom provere navoda i priloženih dokaza uz zahtev za izdavanje vize, utvrđuje se da li postoji jedan ili više razloga za odbijanje izdavanja vize propisanih u članu 36. ovog zakona.

(8-10) U opravdanim slučajevima, diplomatsko-konzularno predstavništvo, nadležni organ može pozvati podnosioca zahteva ili pozivara radi dopune zahteva i pribavljanja dodatnih informacija i dokumentacije.

(9-11) Ukoliko se zahtev za izdavanje vize ponovo razmatra, prethodno odbijanje zahteva za vizu ne može biti razlog za odbijanje novog zahteva za izdavanje vize.

Privremeni boravak

Član 40.

(1) Privremeni boravak je dozvola boravka stranog državljanina u Republici Srbiji i može da se odobri strancu koji namerava da boravi u Republici Srbiji duže od 90 dana U PERIODU OD 180 DANA, DUŽE OD PERIODA BORAVKA ODREĐENOG MEĐUNARODNIM UGOVOROM, ODNOSNO DUŽE OD PERIODA NA KOJI JE IZDATA VIZA ZA DUŽI BORAVAK, po osnovu:

- 1) zapošljavanja;
- 2) školovanja ili učenja srpskog jezika;
- 3) studiranja;
- 4) učestvovanja u programima međunarodne razmene učenika ili studenata;
- 5) stručne specijalizacije, obuke i prakse;
- 6) naučno istraživačkog rada ili druge naučno obrazovne aktivnosti;
- 7) spajanja porodice;
- 8) obavljanja verske službe;
- 9) lečenja ili nege;
- 10) vlasništva nad nepokretnosti
- 11) humanitarnog boravka;
- 12) statusa pretpostavljene žrtve trgovine ljudima;
- 13) statusa žrtve trgovine ljudima;
- 14) drugih opravdanih razloga u skladu sa zakonom ili međunarodnim ugovorom.

~~(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana privremeni boravak po osnovu zapošljavanja se može odobriti strancu koji namerava da u Republici Srbiji boravi kraće od 90 dana, a za taj rad mu je u skladu sa propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca potrebna radna dozvola.~~

(2) U SLUČAJEVIMA IZ STAVA (1) TAČ. 2) – 4) I 6) – 14) OVOG ČLANA IZDAJE SE DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK, A U SLUČAJEVIMA IZ TAČ. 1) I 5) JEDINSTVENA DOZVOLA.

(3) Stranac kome je privremeni boravak odobren po nekom od osnova propisanih u stavu (1) ovog člana, dužan je da u Republici Srbiji boravi u skladu sa osnovom zbog koje mu je boravak i odobren.

~~(4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, nezavisno od osnova za odobrenje privremenog boravka, privremeni boravak, može da se odobri određenim kategorijama stranaca.~~

(4) IZUZETNO OD STAVA (1) OVOG ČLANA, A U SKLADU SA INTERESOM REPUBLIKE SRBIJE, VLADA AKTOM UTVRĐUJE KATEGORIJE STRANACA, KRITERIJUME, NAČIN I BLIŽE USLOVE ODOBRAVANJA PRIVREMENOG BORAVKA STRANCIMA, KAO ŠTO SU: STRANCI INVESTITORI U REPUBLICI SRBIJI, STRANCI TALENTI, STRANCI KOJI SU UKLJUČENI U INOVACIONE DELATNOSTI, STRANCI SRPSKOG POREKLA, STRANCI DIGITALNI NOMADI, STRANCI SA VISOKIM KVALIFIKACIJAMA I DR.

~~(5) Kriterijumi za određivanje kategorija, kao i same kategorije iz stava (4) ovog člana utvrđuju se aktom Vlade.~~

Podnošenje zahteva za privremeni boravak i rokovi

Član 41.

(1) Zahtev za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka stranac podnosi lično ili elektronskim putem nadležnom organu na propisanom obrascu.

(2) Stranac koji je zakonito ušao u Republiku Srbiju, a za ulazak mu nije potrebna viza, kao i stranac koji je u Republiku Srbiju ušao sa vizom za duži boravak, a u Republici Srbiji zakonito boravi, podnosi zahtev za privremeni boravak.

(3) Zahtev za privremeni boravak u Republici Srbiji stranac može podneti elektronskim putem i iz inostranstva.

(4) Izuzetno od stava (2) ovog člana, kada postoje humanitarni razlozi ili razlozi više sile ili je to u interesu Republike Srbije, stranac koji je zakonito ušao i zakonito boravi u Republici Srbiji sa vizom za kraći boravak može da podnese zahtev za odobrenje privremenog boravka, uz dostavljanje dokaza o postojanju navedenih razloga.

(5) Osnov za podnošenje zahteva za privremeni boravak mora biti istovetan osnovu za izdavanje vize za duži boravak.

(6) Zahtev za produženje privremenog boravka podnosi se najranije tri meseca, a najkasnije 30 dana pre DO isteka roka važenja privremenog boravka.

(7) Stranac koji blagovremeno podnese zahtev za odobrenje privremenog boravka, odnosno za produženje privremenog boravka, može ostati u Republici Srbiji do okončanja prvostepenog postupka, odnosno do okončanja drugostepenog postupka u slučaju ulaganja žalbe na rešenje o odbijanju zahteva.

(8) Ako je to u interesu Republike Srbije, ako se utvrdi da postoje humanitarni razlozi ili zbog postojanja više sile, nadležni organ može razmatrati zahtev za produženje privremenog boravka stranca koji je podnet nakon isteka važećeg privremenog boravka, ukoliko je vremenski period između isteka prethodnog privremenog boravka i podnošenja zahteva za produženje privremenog boravka kraći od tri meseca.

(9) Ukoliko nadležni organ odobri produženje privremenog boravka iz stava ~~(7)~~ (8) ovog člana, period između isteka prethodno odobrenog privremenog boravka i podnošenja zahteva za produženje privremenog boravka smatra se zakonitim i neprekidnim boravkom.

(10) Bliže uslove za podnošenje zahteva za odobrenje privremenog boravka elektronskim putem propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.

~~Objedinjeni zahtev za privremeni boravak i dozvolu za rad~~

~~Član 41a~~

~~(1) Zahtev za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka stranca sa zahtevom za dozvolu za rad stranac podnosi lično ili elektronskim putem nadležnom organu na propisanom obrascu.~~

~~(2) Za zahtev iz stava (1) ovog člana plaća se propisana taksa.~~

~~(3) Izgled i sadržinu obrasca iz stava (1) ovog člana, kao i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtev, propisuju sporazumno ministar nadležan za unutrašnje poslove i ministar nadležan za poslove zapešljavanja.~~

Opšti uslovi za izdavanje odobrenja za privremeni boravak

Član 43.

(1) Uz zahtev za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka stranac prilaže:

1) važeći lični ili službeni pasoš;

1A) VAŽEĆU LIČNU KARTU DRŽAVE ČIJI JE DRŽAVLJANIN, AKO U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA, MOŽE DA ULAZI U REPUBLIKU SRBIJU SA LIČNOM KARTOM;

2) dokaz o sredstvima za izdržavanje tokom planiranog boravka;

3) prijavu boravišta ili adrese stanovanja u Republici Srbiji;

4) dokaz o zdravstvenom osiguranju tokom planiranog boravka;

5) dokaze o opravdanosti zahteva za odobrenje privremenog boravka u skladu sa osnovama propisanim članom 40. ovog zakona, kao i druga dokumenta na zahtev nadležnog organa;

6) dokaz o uplati propisane administrativne takse.

~~(2) Bliže uslove za odobrenje privremenog boravka, izgled zahteva za odobrenje privremenog boravka, kao i izgled i način unošenja nalepnice privremenog boravka u stranu putnu ispravu propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.~~

(2) LIČNI DOKUMENT KOJI SE PRILAŽE UZ ZAHTEV MORA VAŽITI NAJMANJE TRI MESECA DUŽE OD PERIODA NA KOJI SE TRAŽI ODOBRENJE PRIVREMENOG BORAVKA.

(3) BLIŽE USLOVE ZA ODOBRENJE PRIVREMENOG BORAVKA, IZGLED ZAHTEVA ZA ODOBRENJE PRIVREMENOG BORAVKA I IZGLED OBRASCA DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK PROPISUE MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE.

ČLAN 43A

DOKAZE IZ ČLANA 43. STAV 1. TAČ. 2) I 4) OVOG ZAKONA NE PRILAŽE STRANAC KOJI JE ČLAN UŽE PORODICE DRŽAVLJANINA REPUBLIKE SRBIJE I STRANAC KOJI SE ZAPOŠLJAVA, KAO I ČLANOVI UŽE PORODICE STRANCA KOJI SE ZAPOŠLJAVA.

Trajanje privremenog boravka

Član 44.

~~(1) Privremeni boravak se može odobriti u trajanju do jedne godine i može da se produži na isti period važenja, u zavisnosti od osnova boravka i postojanja razloga zbog kojih se privremeni boravak odobrava~~

(1) PRIVREMENI BORAVAK MOŽE SE ODOBRI TI U TRAJANJU DO TRI GODINE I MOŽE SE PRODUŽAVATI NA ISTI PERIOD, U ZAVISNOSTI OD POSTOJANJA RAZLOGA ZBOG KOJIH SE PRIVREMENI BORAVAK ODOBRAVA.

~~(2) Privremeni boravak se odobrava utiskivanjem nalepnice privremenog boravka u stranu putnu ispravu.~~

~~(3) Putna isprava u kojoj je utisnuta nalepnica za privremeni boravak se preuzima lično.~~

~~(4) Izuzetno, ukoliko za to postoje opravdani razlozi, putnu ispravu u koju je utisnuta nalepnica privremenog boravka može podići punomoćnik stranca.~~

~~(5) Rok važenja putne isprave mora biti najmanje tri meseca duži od roka na koji se odobrava privremeni boravak.~~

(6-2) Izuzetno, ukoliko za to postoje humanitarni razlozi, interes Republike Srbije ili viša sila, strancu koji nema važeću putnu ispravu, a ispunjava opšte uslove iz člana 43. ovog zakona, privremeni boravak se odobrava ili produžava rešenjem.

Odbijanje zahteva za privremeni boravak

Član 45.

(1) Zahtev za privremeni boravak, odnosno zahtev za produženje privremenog boravka odbija se kada:

~~4) je rok važenja ličnog ili službenog pasoša kraći od roka propisanog u članu 44. stav (5) ovog zakona~~

1) JE ROK VAŽENJA LIČNOG DOKUMENTA KOJI JE PRILOŽEN UZ ZAHTEV ZA ODOBRENJE, ODNOSNO PRODUŽENJE PRIVREMENOG BORAVKA KRAĆI OD ROKA PROPISANOG U ČLANU 43. OVOG ZAKONA;

2) nije ispunjen jedan ili više opštih uslova propisanih članom 43. stav (1) ovog zakona, OSIM U SLUČAJU IZ ČLANA 43A OVOG ZAKONA;

3) je strancu na snazi zaštitna mera udaljenja, mera bezbednosti proterivanja ili mu je izrečena zabrana ulaska;

4) ili to zahtevaju drugi razlozi zaštite bezbednosti Republike Srbije i njenih građana;

5) postoji opravdana sumnja da stranac neće koristiti privremeni boravak u nameravanu svrhu;

5A) NADLEŽNI ORGAN, U POSTUPKU PO ZAHTEVU ZA PRODUŽENJE PRIVREMENOG BORAVKA, UTVRDI DA STRANAC PRETHODNO ODOBREN PRIVREMENI BORAVAK NIJE KORISTIO U SKLADU SA OSNOVOM PO KOM JE PRIVREMENI BORAVAK ODOBREN;

6) stranac priloži falsifikovanu putnu ispravu;

7) se utvrdi da su dokazi priloženi uz zahtev za privremeni boravak falsifikovani ili pribavljeni na nezakonit način;

8) postoje razlozi da se opravdano veruje da neće postupati u skladu sa pravnim poretom Republike Srbije.

~~(2) Ako se uvidom u putnu ispravu ili uvidom u evidencije koje se vode u skladu sa propisom o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova, utvrdi da je stranac tokom važenja prethodno odobrenog privremenog boravka u Republici Srbiji boravio manje od polovine vremena na koje mu je odobren privremeni boravak, nadležni organ može odbiti zahtev za produženje privremenog boravka, u slučaju kada stranac ne dostavi dokaz o opravdanosti odsustva iz Republike Srbije.~~

(3-2) Protiv rešenja o odbijanju zahteva za odobrenje privremenog boravka, odnosno za produženje privremenog boravka stranac može, preko nadležnog organa, izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

(4-3) Žalba se podnosi u pisanoj formi, na srpskom jeziku, uz plaćanje propisane takse.

(5-4) O žalbi na rešenje o odbijanju zahteva za odobrenje privremenog boravka, odnosno za produženje privremenog boravka odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

(6-5) Žalba odlaže izvršenje rešenja.

(7-6) Protiv rešenja donetog u drugostepenom postupku može se pokrenuti upravni spor, a pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje rešenja drugostepenog organa.

Privremeni boravak po osnovu zapošljavanja

Član 46.

~~(1) Privremeni boravak po osnovu zapošljavanja, može da se odobri strancu koji ispunjava opšte uslove iz člana 43. ovog zakona i koji:~~

~~1) u skladu sa propisima kojima je uređeno zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji kao prethodni uslov za dobijanje radne dozvole u Republici Srbiji treba da ima odobren privremeni boravak, ili~~

~~2) namerava da boravi u Republici Srbiji po osnovu zapošljavanja duže od 90 dana, a nije mu potrebna dozvola za rad u smislu propisa kojima je uređeno zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji.~~

~~(2) Stranac koji u Republici Srbiji boravi do 90 dana u periodu od 180 dana, a koji namerava da ostvari pravo na rad u vremenu kraćem od 90 dana i za taj rad mu je u skladu sa propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca potrebna radna dozvola, dužan je da podnese zahtev za privremeni boravak u skladu sa odredbama ovog zakona.~~

ČLAN 46.

(1) STRANAC KOJI NAMERAVA DA BORAVI I RADI U REPUBLICI SRBIJI, ODNOSNO DA OBAVLJA STRUČNU SPECIJALIZACIJU, OBUKU I PRAKSU DUŽAN JE DA, U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA I PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE ZAPOŠLJAVANJE STRANACA, U PERIODU ZAKONITOG BORAVKA PODNESE ZAHTEV ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE.

(2) STRANAC KOJI U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA JE UREĐENO ZAPOŠLJAVANJE STRANACA IMA PRAVO NA RAD BEZ JEDINSTVENE DOZVOLE, A KOJI NAMERAVA DA U REPUBLICI SRBIJI BORAVI DUŽE OD 90 DANA U PERIODU OD 180 DANA, DUŽE OD PERIODA BORAVKA ODREĐENOG MEĐUNARODNIM UGOVOROM, ODNOSNO DUŽE OD PERIODA NA KOJI JE IZDATA VIZA ZA DUŽI BORAVAK, DUŽAN JE DA PODNESE ZAHTEV ZA ODOBRENJE PRIVREMENOG BORAVKA U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD STRANCA (JEDINSTVENA DOZVOLA)

ČLAN 46A

(1) U SLUČAJU IZ ČLANA 40. STAV (1) TAČ. 1) I 5) OVOG ZAKONA, IZDAJE SE JEDINSTVENA DOZVOLA.

(2) NA OSNOVU JEDINSTVENE DOZVOLE STRANAC IMA PRAVO NA PRIVREMENI BORAVAK I RAD U REPUBLICI SRBIJI, U SKLADU SA ZAKONOM.

(3) STRANAC KOME JE ODOBREN PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO STALNO NASTANJENJE IMA PRAVO NA RAD U REPUBLICI SRBIJI U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA JE UREĐENO ZAPOSŁJAVANJE STRANACA U REPUBLICI SRBIJI, BEZ JEDINSTVENE DOZVOLE.

(4) STRANAC KOME JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA, DUŽAN JE DA U REPUBLICI SRBIJI BORAVI U SKLADU SA OSNOVOM ZA KOJU MU JE IZDATA.

PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA JEDINSTVENU DOZVOLU

ČLAN 46B

(1) ZAHTEV ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE STRANAC, POSLODAVAC U IME STRANCA, ODNOSNO LICE KOJE ONI OVLASTE, PODNOSI ELEKTRONSKI, PUTEM JEDINSTVENOG PORTALA.

(2) ZA STRANCA KOME JE U SKLADU SA VIZNIM REŽIMOM POTREBNA VIZA ZA ULAZAK U REPUBLIKU SRBIJU, ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA PODNOSI SE NAKON ULAZKA U REPUBLIKU SRBIJU, ZA VREME VAŽENJA VIZE ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOSŁJAVANJA.

(3) IZUZETNO, STRANAC KOJI POSEDUJE VIZU ZA KRAĆI BORAVAK, ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA MOŽE PODNETI U PERIODU ZAKONITOG BORAVKA U REPUBLICI SRBIJI, AKO ZA TO POSTOJI INTERES REPUBLIKE SRBIJE ILI RAZLOG VIŠE SILE, UZ DOSTAVLJANJE DOKAZA O POSTOJANJU INTERESA.

(4) ZA STRANCA KOME U SKLADU SA VIZNIM REŽIMOM NIJE POTREBNA VIZA ZA ULAZAK U REPUBLIKU SRBIJU ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA PODNOSI SE U PERIODU ZAKONITOG BORAVKA STRANCA, A MOŽE SE PODNETI I IZ INOSTRANSTVA.

(5) ZAHTEV ZA PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE PODNOSI SE NAJRANIJE TRI MESECA, A NAJKASNIJE DO ISTEKA ROKA VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE.

(6) STRANAC KOJI BLAGOVREMENO PODNESE ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA, MOŽE BORAVITI I RADITI U REPUBLICI SRBIJI DO OKONČANJA UPRAVNOG POSTUPKA.

(7) AKO JE TO U INTERESU REPUBLIKE SRBIJE ILI ZBOG POSTOJANJA VIŠE SILE, NADLEŽNI ORGAN MOŽE RAZMATRATI ZAHTEV ZA PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE KOJI JE PODNET I NAKON ISTEKA VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE, UKOLIKO JE VREMENSKI PERIOD IZMEĐU ISTEKA PRETHODNO VAŽEĆE JEDINSTVENE DOZVOLE I PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE KRAĆI OD TRI MESECA.

(8) AKO NADLEŽNI ORGAN ODOBRI IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE IZ STAVA (7) OVOG ČLANA, PERIOD IZMEĐU ISTEKA VAŽEĆE JEDINSTVENE DOZVOLE I PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE SMATRA SE ZAKONITIM I NEPREKIDNIM BORAVKOM.

(9) U POSTUPKU IZDAVANJA JEDINSTVENE DOZVOLE PLAĆA SE PROPISANA TAKSA, U SKLADU SA ZAKONOM.

(10) BLIŽE USLOVE ZA PODNOŠENJE I OBRADU ZAHTEVA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE ELEKTRONSKIM PUTEM, BLIŽE USLOVE ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE, KAO I IZGLED OBRASCA JEDINSTVENE DOZVOLE PROPISUJU SPORAZUMNO MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE I MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA.

USLOVI ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE

ČLAN 46V

(1) UZ ZAHTEV ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE PODNOSILAC ZAHTEVA PRILAŽE:

1) VAŽEĆI LIČNI ILI SLUŽBENI PASOŠ, ODNOSNO VAŽEĆU LIČNU KARTU DRŽAVE ČIJI DRŽAVLJANI, U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA, MOGU DA ULAZE U REPUBLIKU SRBIJU SA LIČNOM KARTOM;

2) DOKAZ O OPRAVDANOSTI ZAHTEVA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ZAPOŠLJAVANJE STRANACA, KAO I DRUGA DOKUMENTA NA ZAHTEV NADLEŽNOG ORGANA;

3) ADRESU BORAVIŠTA, ADRESU STANOVANJA, ODNOSNO IZJAVU O NAMERAVANOJ ADRESI STANOVANJA ZA STRANCA KOJI ZAHTEV ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE PODNOSI IZ INOSTRANSTVA.

(2) LIČNI DOKUMENT IZ STAVA (1) TAČKA 1) OVOG ČLANA MORA VAŽITI NAJMANJE TRI MESECA DUŽE OD PERIODA NA KOJI SE TRAŽI IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE.

(3) DOKAZI IZ STAVA (1) OVOG ČLANA PRILAŽU SE U ELEKTRONSKOJ FORMI, I TO U FORMI ELEKTRONSKOG DOKUMENTA U ORIGINALU ILI U FORMI DIGITALIZOVANOG DOKUMENTA.

POSTUPAK ODLUČIVANJA

ČLAN 46G

(1) O ZAHTEVU ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE ODLUČUJE NADLEŽNI ORGAN U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA.

(2) PRILIKOM REŠAVANJA O ZAHTEVU ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE, NADLEŽNI ORGAN PRIBAVLJA:

1) PROCENU DRŽAVNOG ORGANA NADLEŽNOG ZA ZAŠTITU BEZBEDNOSTI REPUBLIKE SRBIJE DA LI BORAVAK STRANCA NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE PREDSTAVLJA NEPRIHVATLJIV BEZBEDNOSNI RIZIK;

2) PROCENU ORGANIZACIJE NADLEŽNE ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA ZAPOŠLJAVANJE, POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA I SAMOZAPOŠLJAVANJE STRANCA, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA JE UREĐENO ZAPOŠLJAVANJE STRANACA;

(3) PROCENE IZ STAVA (2) OVOG ČLANA DOSTAVLJAJU SE NADLEŽNOM ORGANU U ROKU OD 10 DANA OD DANA DOSTAVLJANJA ZAHTEVA NA RAZMATRANJE.

(4) NADLEŽNI ORGAN, ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA ZAPOŠLJAVANJE I ORGAN NADLEŽAN ZA ZAŠTITU BEZBEDNOSTI REPUBLIKE SRBIJE, U JEDINSTVENOM POSTUPKU, ELEKTRONSKIM PUTEM RAZMENJUJU PODATKE NEOPHODNE ZA ODLUČIVANJE PO ZAHTEVU ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE.

(5) AKO SU ISPUNJENI USLOVI ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE PROPISANI ZAKONOM, NADLEŽNI ORGAN STRANCU IZDAJE JEDINSTVENU DOZVOLU.

(6) STRANAC LIČNO PREUZIMA JEDINSTVENU DOZVOLU.

OSNOV IZDAVANJA JEDINSTVENE DOZVOLE

ČLAN 46D

(1) JEDINSTVENA DOZVOLA MOŽE SE IZDATI RADI:

- 1) ZAPOŠLJAVANJA;
- 2) SAMOZAPOŠLJAVANJA;
- 3) POSEBNIH SLUČAJEVA ZAPOŠLJAVANJA, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ZAPOŠLJAVANJE STRANACA.

ODBIJANJE ZAHTEVA ZA JEDINSTVENU DOZVOLU

ČLAN 46Đ

(1) NADLEŽNI ORGAN REŠENJEM ODBIJA ZAHTEV ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE KADA:

1) ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA ZAPOŠLJAVANJE NADLEŽNOM ORGANU DOSTAVI OBRAZLOŽENU PROCENU DA NISU ISPUNJENI USLOVI ZA ZAPOŠLJAVANJE, POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA I SAMOZAPOŠLJAVANJE STRANCA U REPUBLICI SRBIJI;

2) NIJE ISPUNJEN JEDAN ILI VIŠE USLOVA PROPISANIH ČLANOM 46V;

3) JE STRANCU NA SNAZI ZAŠTITNA MERA UDALJENJA, MERA BEZBEDNOSTI PROTERIVANJA ILI MU JE IZREČENA ZABRANA ULASKA;

4) TO ZAHTEVAJU RAZLOZI ZAŠTITE BEZBEDNOSTI REPUBLIKE SRBIJE I NJENIH GRAĐANA;

5) POSTOJI OPRAVDANA SUMNJA DA STRANAC NEĆE KORISTITI JEDINSTVENU DOZVOLU U SKLADU SA OSNOVOM PO KOM JE PODNEO ZAHTEV;

6) SE UTVRDI DA SU DOKUMENTA, ODNOSNO DOKAZI PRILOŽENI UZ ZAHTEV ZA JEDINSTVENU DOZVOLU FALSIFIKOVANI ILI PRIBAVLJENI NA NEZAKONIT NAČIN;

7) POSTOJE RAZLOZI DA SE OPRAVDANO VERUJE DA STRANAC NEĆE POSTUPATI U SKLADU SA PRAVNIM PORETKOM REPUBLIKE SRBIJE;

8) NADLEŽNI ORGAN, U POSTUPKU PO ZAHTEVU ZA PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE, UTVRDI DA STRANAC PRETHODNO IZDATU JEDINSTVENU DOZVOLU NIJE KORISTIO U SKLADU SA OSNOVOM ZA KOJU MU JE IZDATA.

(2) PROTIV REŠENJA IZ STAVA (1) OVOG ČLANA MOŽE SE, PREKO NADLEŽNOG ORGANA, IZJAVITI ŽALBA U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA REŠENJA.

(3) ŽALBA SE PODNOSI U PISANOJ FORMI, NA SRPSKOM JEZIKU, UZ PLAĆANJE PROPISANE TAKSE.

(4) O ŽALBI NA REŠENJE O ODBIJANJU ZAHTEVA ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE ODLUČUJE MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

(5) ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE REŠENJA.

(6) PROTIV REŠENJA DONETOG U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU MOŽE SE POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

VAŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE

ČLAN 46E

JEDINSTVENA DOZVOLA STRANCU SE MOŽE IZDATI NA PERIOD VAŽENJA DO TRI GODINE, I MOŽE SE PRODUŽAVATI NA ISTI PERIOD, U ZAVISNOSTI OD POSTOJANJA RAZLOGA ZBOG KOJIH SE IZDAJE JEDINSTVENA DOZVOLA.

PRESTANAK VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE

ČLAN 46Ž

(1) AKO SE NAKNADNO SAZNA DA ZA STRANCA KOME JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA POSTOJI JEDAN ILI VIŠE RAZLOGA PROPISANIH ZA ODBIJANJE ZAHTEVA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE, NADLEŽNI ORGAN ĆE DONETI REŠENJE O PRESTANKU VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE.

(2) REŠENJEM IZ STAVA (1) OVOG ČLANA MOŽE SE ODREDITI ROK U KOM JE STRANAC DUŽAN DA NAPUSTI REPUBLIKU SRBIJU, KOJI NE MOŽE BITI DUŽI OD 30 DANA OD DANA DOSTAVLJANJA REŠENJA I MOŽE SE IZREĆI ZABRANA ULASKA.

(3) NA IZRICANJE ZABRANE ULASKA SHODNO SE PRIMENJUJE ČLAN 78. OVOG ZAKONA.

(4) O POSTOJANJU RAZLOGA ZA PRESTANAK VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE INSPEKCIJA RADA I DRUGI ORGANI, KOJI U OKVIRU SVOJE

NADLEŽNOSTI MOGU UTVRDITI POSTOJANJE TIH RAZLOGA, ODMAH OBAVEŠTAVAJU NADLEŽNI ORGAN PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI.

(5) U SLUČAJU IZ STAVA (2) OVOG ČLANA CENE SE POSEBNE OKOLNOSTI SVAKOG POJEDINAČNOG SLUČAJA, A POSEBNO DUŽINA TRAJANJA PRETHODNIH PRIVREMENIH BORAVAKA, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE STRANCA, NJEGOVE LIČNE, PORODIČNE, SOCIJALNE, EKONOMSKE I DRUGE VEZE SA REPUBLIKOM SRBIJOM.

(6) PROTIV REŠENJA O PRESTANKU VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE MOŽE SE, PREKO NADLEŽNOG ORGANA, IZJAVITI ŽALBA U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA REŠENJA.

(7) ŽALBA SE PODNOSI U PISANOJ FORMI, NA SRPSKOM JEZIKU, UZ PLAĆANJE PROPISANE TAKSE.

(8) O ŽALBI NA REŠENJE O PRESTANKU VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE ODLUČUJE MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

(9) ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE REŠENJA, IZUZEV U SLUČAJU IZ STAVA (2) OVOG ČLANA.

(10) PROTIV REŠENJA DONETOG U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU MOŽE SE POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

(11) REŠENJE O PRESTANKU VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE MOŽE SE DONETI I NA ZAHTEV STRANCA

(12) JEDINSTVENA DOZVOLA PRESTAJE DA VAŽI PO SILI ZAKONA U SLUČAJU SMRTI STRANCA, ODOBRENJA STALNOG NASTANJENJA STRANCA U REPUBLICI SRBIJI, ODNOSNO PRIJEMA STRANCA U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE.

Privremeni boravak po osnovu studiranja

Član 48.

(1) Privremeni boravak po osnovu studiranja u Republici Srbiji može da se odobri strancu koji ispunjava opšte uslove iz člana 43. ovog zakona i koji priloži dokaz da je upisao studije u akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi radi sticanja visokog obrazovanja u Republici Srbiji.

~~(2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana se odobrava u trajanju od jedne godine i može se produžiti na isti period, izuzev u slučaju iz člana 44. stav (5) ovog zakona.~~

~~(3-2) U slučaju da studije traju kraće od godinu dana OD TRI GODINE, privremeni boravak se odobrava za period trajanja studija.~~

~~(4) Produženje privremenog boravka stranca po osnovu studiranja može se, pored razloga propisanih u članu 45. ovog zakona, odbiti i ukoliko se utvrdi da stranac kontinuirano ne postiže zadovoljavajući napredak u studijama, a u skladu sa propisima kojima je regulisana oblast visokoškolskog obrazovanja.~~

Privremeni boravak po osnovu specijalizacije, stručne obuke ili prakse

Član 50.

~~(1) Privremeni boravak po osnovu specijalizacije, stručne obuke ili prakse može da se odobri strancu koji ispunjava opšte uslove iz člana 43. ovog zakona i koji priloži potvrdu odgovarajućeg nadležnog organa, ustanove ili drugog pravnog lica u Republici Srbiji da mu je odobrena specijalizacija, stručna obuka ili praksa, kao i program kojim je utvrđeno vreme njihovog trajanja.~~

~~(2) Na stranca kome je odobren privremeni boravak iz stava (1) ovog člana primenjuju se propisi kojima je uređeno zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji, ukoliko ostvaruje prava po osnovu rada u Republici Srbiji.~~

Privremeni boravak po osnovu naučno-istraživačkog rada ili drugih naučno-obrazovnih aktivnosti

Član 51.

(1) Privremeni boravak po osnovu naučno-istraživačkog rada ili drugih naučno-obrazovnih aktivnosti može da se odobri strancu koji ispunjava opšte uslove iz člana 43. ovog zakona i koji priloži ugovor zaključen sa naučno-istraživačkom organizacijom o obavljanju naučno-istraživačkog rada i sprovođenja istraživačkih aktivnosti.

~~(2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana odobrava se u trajanju od jedne godine i može se produžiti na isti period, izuzev u slučaju iz člana 44. stav (5) ovog zakona.~~

(3-2) Ako naučno-istraživački rad ili druga naučno-obrazovna aktivnost traje kraće od godinu dana TRI GODINE, privremeni boravak se odobrava za period trajanja istraživačkog rada ili druge naučno-obrazovne aktivnosti.

~~(4) Na stranca kome je odobren privremeni boravak iz stava (1) ovog člana primenjuju se propisi kojima je uređeno zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji.~~

Rok važenja privremenog boravka po osnovu spajanja porodice

Član 57.

~~(1) Privremeni boravak radi spajanja porodice iz čl. 55. i 56. ovog zakona se odobrava u trajanju od jedne godine i produžava se na isti period, izuzev u slučaju iz člana 44. stav (5) ovog zakona.~~

(2-1) Strancu kome se privremeni boravak odobrava po osnovu spajanja porodice sa strancem kome je odobren privremeni boravak, u Republici Srbiji, privremeni boravak se odobrava do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka, stranca sa kojim se traži spajanje porodice.

(2) STRANCU KOME SE PRIVREMENI BORAVAK ODOBRAVA PO OSNOVU SPAJANJA PORODICE SA STRANCIEM KOME JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA, PRIVREMENI BORAVAK ODOBRAVA SE DO ISTEKA ROKA VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE STRANCA SA KOJIM SE TRAŽI SPAJANJE PORODICE.

Privremeni boravak maloletnog stranca rođenog na teritoriji Republike Srbije

Član 58.

(1) Roditelj, staratelj ili zakonski zastupnik deteta koje je rođeno na teritoriji Republike Srbije, a kome su oba roditelja strani državljani, dužan je da u roku od tri meseca od rođenja deteta podnese zahtev za odobrenje privremenog boravka za dete.

(2) Privremeni boravak se odobrava na period do kada je odobren privremeni boravak roditelja, staratelja ili zakonskog zastupnika deteta, odnosno na period od ~~jedne~~ DO TRI godine ukoliko je jedan od roditelja, staratelja ili zakonskog zastupnika deteta stalno nastanjeni stranac.

Samostalni boravak

Član 59.

(1) Strancu koji je član uže porodice državljanina Republike Srbije, strancu kome je odobren privremeni boravak, stalno nastanjenje ili azil u Republici Srbiji i koji je po osnovu spajanja porodice poslednje četiri godine neprekidno boravio u Republici Srbiji, a ispunjava opšte uslove iz člana 43. ovog zakona, može se na njegov zahtev, odobriti samostalni boravak.

(2) Strancu iz stava (1) ovog člana koji je u poslednje tri godine neprekidno boravio na privremenom boravku po osnovu spajanja porodice može se, na njegov zahtev, odobriti samostalni boravak u slučaju kada je preminuo državljanin Republike Srbije ili stranac sa kojim se ostvarivalo pravo na spajanje porodice.

(3) Izuzetno, strancu iz stava (1) ovog člana, kome je odobren privremeni boravak radi spajanja porodice u vremenskom periodu koji je kraći od četiri godine, a žrtva je porodičnog nasilja ili u slučaju drugih posebno teških okolnosti može se, na njegov zahtev, odobriti samostalni boravak u slučaju kada nisu ispunjeni opšti uslovi predviđeni članom 43. ovog zakona.

~~(4) Samostalni privremeni boravak se odobrava u trajanju od jedne godine i produžava se na isti period, izuzev u slučaju iz člana 44. stav (5) ovog zakona.~~

Prestanak privremenog boravka

Član 66.

~~(1) Ukoliko se naknadno sazna da za stranca kome je odobren privremeni boravak postoji jedan ili više razloga propisanih za odbijanje zahteva za privremeni boravak, nadležni organ će doneti rešenje o prestanku prava na privremeni boravak i odrediti rok u kom je dužan da napusti Republiku Srbiju, a koji ne može biti duži od 30 dana. Rešenjem o prestanku prava na privremeni boravak može se izreći i zabrana ulaska.~~

(1) AKO SE NAKNADNO SAZNA DA ZA STRANCA KOME JE ODOBREN PRIVREMENI BORAVAK POSTOJI JEDAN ILI VIŠE RAZLOGA PROPISANIH ZA ODBIJANJE ZAHTEVA ZA PRIVREMENI BORAVAK, NADLEŽNI ORGAN ĆE DONETI REŠENJE O PRESTANKU PRAVA NA PRIVREMENI BORAVAK.

(2) REŠENJEM IZ STAVA (1) OVOG ČLANA MOŽE SE ODREDITI ROK U KOM JE STRANAC DUŽAN DA NAPUSTI REPUBLIKU SRBIJU, KOJI NE MOŽE

BITI DUŽI OD 30 DANA OD DANA DOSTAVLJANJA REŠENJA I MOŽE SE IZREĆI ZABRANA ULASKA.

(2-3) Na izricanje zabrane shodno se primenjuje član 78. ovog zakona.

(3-4) Prilikom donošenja rešenja o prestanku prava na privremeni boravak, cene se posebne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, a posebno dužina trajanja prethodnih privremenih boravaka stranca i njegove lične, porodične, kulturne, ekonomske i druge veze sa Republikom Srbijom.

(4-5) Protiv rešenja o prestanku prava na privremeni boravak stranac može, preko nadležnog organa, izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

(5-6) Žalba se podnosi u pisanoj formi, na srpskom jeziku, uz plaćanje propisane takse.

(6-7) O žalbi na rešenje o prestanku prava na privremeni boravak odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

(7-8) Žalba odlaže izvršenje rešenja, IZUZEV U SLUČAJU IZ STAVA (2) OVOG ČLANA.

(8-9) Protiv rešenja donetog u drugostepenom postupku može se pokrenuti upravni spor. Pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje rešenja drugostepenog organa.

(10) PRIVREMENI BORAVAK MOŽE PRESTATI I PO ZAHTEVU STRANCA.

(11) PRIVREMENI BORAVAK PRESTAJE DA VAŽI PO SILI ZAKONA U SLUČAJU SMRTI STRANCA, ODOBRENJA STALNOG NASTANJENJA STRANCA U REPUBLICI SRBIJI, ODNOSNO PRIJEMA STRANCA U DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE.

Stalno nastanjenje

Član 67.

(1) Stalno nastanjenje je ~~dozvola za dugotrajni boravak~~ ODOBRENJE DUGOTRAJNOG BORAVKA stranog državljanina u Republici Srbiji.

(2) ~~Stalno nastanjenje odobriće se strancu koji ispunjava uslove iz člana 70. ovog zakona i koji je do dana podnošenja zahteva za stalno nastanjenje u Republici Srbiji boravio neprekidno duže od pet godina na osnovu odobrenja za privremeni boravak.~~

(2) STALNO NASTANJENJE ODOBRIĆE SE STRANCU KOJI ISPUNJAVA USLOVE IZ ČLANA 70. OVOG ZAKONA I KOJI U REPUBLICI SRBIJI BORAVI NEPREKIDNO TRI GODINE NA OSNOVU ODOBRENJA PRIVREMENOG BORAVKA.

(3) Stranac koji u Republici Srbiji ima odobren privremeni boravak po osnovu studiranja ili školovanja ne može podneti zahtev za stalno nastanjenje u Republici Srbiji.

(4) Stranac koji je u prethodnom periodu određeno vreme proveo na privremenom boravku po osnovu studiranja ili školovanja u Republici Srbiji, a kasnije promenio osnov boravka u Republici Srbiji može podneti zahtev za stalno nastanjenje. Samo polovina vremena koji je stranac proveo u Republici Srbiji po osnovu studiranja ili školovanja može se uračunati u vreme potrebno za odobrenje stalnog nastanjenja.

(5) Neprekidnim boravkom, u smislu stava (2) ovog člana smatra se efektivni boravak stranca na teritoriji Republike Srbije, sa mogućnošću višekratnog odsustva iz Republike Srbije do deset meseci ili jednokratnog odsustva do šest meseci, u periodu od ~~pet godina~~ TRI GODINE.

(6) U trenutku podnošenja zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja stranac mora imati odobren privremeni boravak, A BLAGOVREMENO PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA ODOBRENJE STALNOG NASTANJENJA OMOGUĆAVA STRANCU DA ZAKONITO BORAVI U REPUBLICI SRBIJI DO OKONČANJA UPRAVNOG POSTUPKA.

(7) Vreme koje je stranac koji ima odobren privremeni boravak proveo na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava se u vreme koje je potrebno za odobravanje stalnog nastanjenja.

(8) Stranac kome je odobreno stalno nastanjenje izjednačen je u pravima i obavezama sa državljanima Republike Srbije, osim u pogledu onih prava i obaveza od kojih je, na osnovu Ustava i zakona, izuzet.

~~(9) Bliže uslove za odobravanje stalnog nastanjenja, izgled zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja kao i izgled i način unošenja nalepnice odobrenog stalnog nastanjenja u stranu putnu ispravu, propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove~~

(9) ODREDBE OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU I NA STRANCA KOME JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA.

(10) BLIŽE USLOVE ZA ODOBRAVANJE STALNOG NASTANJENJA I IZGLED ZAHTEVA ZA ODOBRENJE STALNOG NASTANJENJA PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE.

Stalno nastanjenje u posebnim slučajevima

~~Član 68.~~

~~(1) Stalno nastanjenje će se odobriti i strancu koji ispunjava uslove iz člana 70. ovog zakona i:~~

~~1) koji je na teritoriji Republike Srbije u bračnoj ili vanbračnoj zajednici sa državljaninom Republike Srbije ili strancem kome je odobreno stalno nastanjenje proveo neprekidno najmanje tri godine na odobrenom privremenom boravku po osnovu spajanja porodice;~~

~~2) maloletniku na privremenom boravku u Republici Srbiji, ako je jedan od roditelja državljanin Republike Srbije ili stranac kome je odobreno stalno nastanjenje;~~

~~3) koji je poreklom iz Republike Srbije;~~

~~4) drugom strancu koji ima odobren privremeni boravak, ako to nalažu razlozi humanosti ili to predstavlja interes za Republiku Srbiju.~~

~~(2) Odredbe člana 67. st. (5)–(8) primenjuju se i u slučajevima stalnog nastanjenja u posebnim slučajevima.~~

ČLAN 68.

(1) NEZAVISNO OD ČLANA 67. OVOG ZAKONA STALNO NASTANJENJE ĆE SE ODOBRI TI I STRANCU KOJI ISPUNJAV A USLOVE IZ ČLANA 70. OVOG ZAKONA I TO:

1) MALOLETNIKU, AKO JE JEDAN OD RODITELJA DRŽAVLJANIN REPUBLIKE SRBIJE ILI STRANAC KOME JE ODOBRENO STALNO NASTANJENJE;

2) KOJI JE POREKLOM IZ REPUBLIKE SRBIJE;

3) KOJI JE SRPSKOG POREKLA;

4) DRUGOM STRANCU, AKO TO PREDSTAVLJA INTERES REPUBLIKE SRBIJE.

ČLAN 68A

(1) STALNO NASTANJENJE ĆE SE ODOBRI TI STRANCU KOJI JE U REPUBLICI SRBIJI BORAVIO NEPREKIDNO DUŽE OD TRI GODINE PO OSNOVU ODOBRENOG PRAVA NA AZIL.

(2) ZA ODOBRENJE STALNOG NASTANJENJA STRANCA IZ STAVA (1) OVOG ČLANA, KAO I ZA ČLANA NJEGOVE UŽE PORODICE, KOJI ISPUNJAV A USLOVE ZA ODOBRENJE STALNOG NASTANJENJA IZ ČLANA 67. OVOG ZAKONA, NIJE POTREBNO DA SE ISPUNE SVI USLOVI PROPISANI ČLANOM 70. OVOG ZAKONA, UZIMAJUĆI U OBZIR SPECIFIČNE I LIČNE OKOLNOSTI STRANCA KOME JE ODOBREN AZIL I ČLANA NJEGOVE UŽE PORODICE.

Nadležnost za odlučivanje

Član 69.

(1) Zahtev za stalno nastanjenje u Republici Srbiji stranac na propisanom obrascu lično podnosi nadležnom organu. ~~prema mestu gde mu je odobren privremeni boravak u Republici Srbiji.~~

(2) O zahtevu za stalno nastanjenje stranca u Republici Srbiji odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva.

(3) Prilikom rešavanja po podnetom zahtevu za odobrenje stalnog nastanjenja, pored procene da li su ispunjeni uslovi iz čl. 67, 68, 68A i 70. ovog zakona, Ministarstvo unutrašnjih poslova pribavlja procenu državnog organa nadležnog za zaštitu bezbednosti Republike Srbije da li stalni boravak stranca na teritoriji Republike Srbije predstavlja neprihvatljiv bezbednosni rizik.

(4) Rok za dostavu procene je 55 dana od dana dostavljanja zahteva na razmatranje.

(5) ZAHTEV ZA STALNO NASTANJENJE SE MOŽE PODNETI I ELEKTRONSKIM PUTEM.

(6) BLIŽE USLOVE ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA ODOBRENJE STALNOG NASTANJENJA ELEKTRONSKIM PUTEM PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE.

Uslovi za odobrenje stalnog nastanjenja

Član 70.

~~(1) Uz zahtev za odobrenje stalnog nastanjenja prilaže se:~~

- ~~1) važeći strani lični pasoš;~~
- ~~2) dokaz da poseduje sredstva za izdržavanje;~~
- ~~3) dokaz o zdravstvenom osiguranju;~~
- ~~4) prijava adrese stanovanja u Republici Srbiji;~~
- ~~5) dokaze o opravdanosti zahteva za odobrenje stalnog nastanjenja;~~
- ~~6) dokaz o uplati propisane administrativne takse.~~

~~(2) Odobrenje za stalno nastanjenje unosi se u stranu putnu ispravu u obliku nalepnice.~~

~~(3) Stranac lično preuzima putnu ispravu u kojoj je utisnuta nalepnica odobrenog stalnog nastanjenja.~~

~~(4) Izuzetno, ukoliko za to postoje opravdani razlozi putnu ispravu u koju je utisnuta nalepnica stalnog nastanjenja može podići punomoćnik stranca.~~

ČLAN 70.

(1) UZ ZAHTEV ZA ODOBRENJE STALNOG NASTANJENJA STRANAC PRILAŽE:

1) VAŽEĆI LIČNI ILI SLUŽBENI PASOŠ ILI VAŽEĆU LIČNU KARTU DRŽAVE ČIJI DRŽAVLJANI, U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA MOGU DA UĐU U REPUBLIKU SRBIJU SA LIČNOM KARTOM;

2) DOKAZ DA POSEDUJE SREDSTVA ZA IZDRŽAVANJE;

3) DOKAZ O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU;

4) DOKAZE O OPRAVDANOSTI ZAHTEVA ZA ODOBRENJE STALNOG NASTANJENJA;

5) DOKAZ O UPLATI PROPISANE TAKSE.

(2) STRANCU KOME JE ODOBRENO STALNO NASTANJENJE IZDAJE SE LIČNA KARTA ZA STRANCA.

(3) STRANAC LIČNO PREUZIMA LIČNU KARTU ZA STRANCA.

Odbijanje zahteva za stalno nastanjenje

Član 71.

(1) Zahtev za stalno nastanjenje će se odbiti strancu:

- 1) koji ne ispunjava uslove iz čl. 67, 68, 68A i 70. ovog zakona;
- 2) koji je pravosnažno osuđen na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest meseci za krivično delo za koje se goni po službenoj dužnosti ili ako je za takvo krivično delo pokrenut postupak;
- 3) ako to zahtevaju razlozi zaštite bezbednosti Republike Srbije i njenih građana;
- 4) strancu je na snazi zabrana ulaska u Republiku Srbiju;
- 5) strancu je izrečena mera bezbednosti ili mera proterivanja stranca.

~~(2) Prilikom donošenja odluke o podnetom zahtevu za stalno nastanjenje, u slučaju postojanja razloga iz stava (1) tač. 2) i 3) ovog člana, cene se posebne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, a naročito ozbiljnost učinjenog krivičnog dela za koje se goni po službenoj dužnosti, pretnja koju podnosilac zahteva predstavlja po bezbednost Republike Srbije i njenih građana u slučaju daljeg boravka na teritoriji države, uzimajući u obzir dužinu trajanja prethodnih privremenih boravaka i njegove lične, porodične, kulturne, ekonomske i druge veze sa Republikom Srbijom~~

(2) PRILIKOM DONOŠENJA ODLUKE IZ STAVA (1) TAČ. 1), 2) I 3) OVOG ČLANA, CENE SE POSEBNE OKOLNOSTI SVAKOG POJEDINAČNOG SLUČAJA, UZIMAJUĆI U OBZIR DUŽINU TRAJANJA PRETHODNIH PRIVREMENIH BORAVAKA, NJEGOVE LIČNE, PORODIČNE, KULTURNE, EKONOMSKE I DRUGE VEZE SA REPUBLIKOM SRBIJOM, ODNOSNO OZBILJNOST UČINJENOG KRIVIČNOG DELA ZA KOJE SE GONI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, KAO I PRETNJU KOJU PODNOSILAC ZAHTEVA PREDSTAVLJA PO BEZBEDNOST REPUBLIKE SRBIJE I NJENIH GRAĐANA.

(3) Odbijanje zahteva za stalno nastanjenje u Republici Srbiji ne dovodi u pitanje mogućnost da stranac dalje boravi u Republici Srbiji po osnovu odobrenog privremenog boravka, ukoliko ispunjava uslove predviđene odredbama ovog zakona kojima se reguliše privremeni boravak.

(4) Protiv rešenja o odbijanju zahteva za stalno nastanjenje stranac može izjaviti žalbu organu koji je doneo rešenje u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

(5) Žalba se podnosi u pisanoj formi, na srpskom jeziku, uz plaćanje propisane takse.

(6) O žalbi na rešenje o odbijanju zahteva za stalno nastanjenje odlučuje Vlada.

(7) Žalba odlaže izvršenje rešenja.

(8) Protiv rešenja donetog u drugostepenom postupku može se pokrenuti upravni spor. Pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje rešenja drugostepenog organa.

V. NEZAKONIT BORAVAK I POSTUPAK VRAĆANJA

Nezakonit boravak

Član 74.

(1) Boravak stranca u Republici Srbiji smatra se nezakonitim ako je:

1) stranac nezakonito ušao u Republiku Srbiju;

2) stranac u Republici Srbiji ostao duže od 90 dana u periodu od 180 dana, ODNOSNO DUŽE OD PERIODA BORAVKA STRANCA ODREĐENOG MEĐUNARODNIM UGOVOROM;

3) stranac u Republici Srbiji ostao duže od perioda boravka koji mu je odobren u izdatoj vizi, ili mu je viza poništena ili ukinuta;

4) strancu privremeni boravak istekao ili prestao, izuzev u slučaju iz člana 41. stav ~~(7)~~ (8) ovog zakona;

5) strancu prestalo pravo na stalno nastanjenje;

6) stranac nema drugi zakonski osnov za boravak na teritoriji Republike Srbije;

7) stranac izrazio nameru da podnese zahtev za azil, ali se u roku od 72 sata nije javio u objekat za smeštaj tražilaca azila, Kancelariju za azil nije obavestio o promeni adrese stanovanja ili je samovoljno napustio objekat za smeštaj tražilaca azila pre podnošenja zahteva za azil;

8) strancu kome je pravosnažnom odlukom zahtev za azil odbačen ili odbijen, postupak po podnetom zahtevu za azil obustavljen ili kome je iz zakonom predviđenih razloga prestalo pravo na privremenu zaštitu ili azil, a nije postupio po nalogu za napuštanje teritorije Republike Srbije izrečenog u pravosnažnoj odluci organa koji je rešavao po njegovom zahtevu za azil;

9) strancu izrečena zaštitna mera udaljenja ili mera bezbednosti proterivanja.

(2) U slučaju da su ispunjeni uslovi iz stava (1) tač. 1) –8) ovog člana, nadležni organ nakon sprovedenog postupka donosi rešenje o vraćanju.

Određivanje boravka u prihvatilištu

Član 87.

(1) Strancu koji se nalazi u postupku vraćanja, a u svrhu pripreme vraćanja ili izvršenja prinudnog udaljenja određuje se boravak u prihvatilištu na osnovu rešenja nadležnog organa ili rešenja granične policije o smeštaju stranca u prihvatilište.

(2) Smeštaj stranca u prihvatilište iz stava (1) ovog člana nadležni organ ili granična policija će odrediti ukoliko se u konkretnom slučaju ne mogu efikasno primeniti odredbe koje se odnose na obavezni boravak stranca iz člana 93. ovog zakona, a naročito ako:

1) postoji rizik da stranac neće biti dostupan nadležnom organu radi sprovođenja prinudnog udaljenja,

2) stranac izbegava ili ometa pripremu za vraćanje odnosno prinudno udaljenje.

3) NJEGOV BORAVAK NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE PREDSTAVLJA NEPRIHVATLJIV BEZBEDNOSNI RIZIK ZA REPUBLIKU SRBIJU I NJENE GRAĐANE, U SKLADU SA ČLANOM 9. OVOG ZAKONA.

(3) Rizik da stranac neće biti dostupan nadležnom organu radi sprovođenja prinudnog udaljenja predstavlja postojanje opravdane sumnje da strani državljanin neće dobrovoljno napustiti Republiku Srbiju i postupiti u skladu sa rešenjem o vraćanju. Osnovana sumnja iz ovog stava postoji ukoliko stranac:

1) ne poseduje dokumenta za utvrđivanje identiteta;

2) ne saraduje u postupku vraćanja ili ometa svoje udaljenje;

3) nije dobrovoljno napustio Republiku Srbiju;

4) ne saraduje u postupku utvrđivanja identiteta ili državljanstva ili je o sebi dao lažne ili protivrečne podatke;

5) koristi ili je koristio lažne ili falsifikovane dokumente;

6) pokuša ili je već ušao u Republiku Srbiju na nezakonit način;

7) nije poštovao obaveze iz rešenja o obaveznom boravku u određenom mestu;

8) nema rodbinu ili društvene veze u Republici Srbiji;

9) nema sredstava za obezbeđivanje smeštaja, odnosno izdržavanje;

(4) Smatra se da stranac izbegava ili ometa pripreme za vraćanje ili prinudno udaljenje ukoliko njegov identitet ne može da se utvrdi, odnosno ukoliko stranac ne poseduje putnu ispravu.

(5) Izuzetno od stava (1) ovog člana, strancu koji ima zdravstvene ili druge posebne potrebe, obezbediće se drugi odgovarajući smeštaj.

(6) Stranac kome se određuje boravak u prihvatilištu se u najkraćem roku, pisanim putem, na jeziku koji razume ili se opravdano pretpostavlja da ga razume, obaveštava o razlozima za određivanje boravka.

~~Troškovi vraćanja stranca~~

Član 94

~~(1) Troškovi boravka u prihvatilištu, troškovi sprovođenja do diplomatskog ili konzularnog predstavništva, do prihvatilišta, odnosno do državne granice i drugi troškovi vraćanja stranca, padaju na njegov teret.~~

~~(2) Ukoliko stranac nema sredstava za izdržavanje, troškove iz stava (1) ovog člana snosi lice koje se obavezalo da će snositi troškove njegovog boravka u Republici Srbiji.~~

~~(3) Troškovi koje nije moguće naplatiti na način iz st. (1) i (2) ovog člana, padaju na teret budžeta Republike Srbije.~~

TROŠKOVI PRINUDNOG UDALJENJA

ČLAN 94.

(1) TROŠKOVE SMEŠTAJA I BORAVKA U PRIHVATILIŠTU I DRUGE TROŠKOVE KOJI NASTANU PRILIKOM PRINUDNOG UDALJENJA SNOSI STRANAC.

(2) RADI NAPLATE TROŠKOVA IZ STAVA (1) OVOG ČLANA OD STRANCA ĆE SE ODUZETI NOVČANA SREDSTVA, O ĆEMU SE IZDAJE POTVRDA.

(3) NOVČANA SREDSTVA KOJA SU ODUZETA OD STRANCA KORISTE SE ZA PODMIRENJE TROŠKOVA PRINUDNOG UDALJENJA, IZDAVANJEM POTVRDE O TROŠKOVIMA PRINUDNOG UDALJENJA.

(4) AKO STRANAC NEMA SREDSTVA ZA NAPLATU TROŠKOVA IZ STAVA (1) OVOG ČLANA, TROŠKOVE SNOSI:

1) FIZIČKO ILI PRAVNO LICE KOJE SE OBAVEZALO DA ĆE SNOSITI TROŠKOVE BORAVKA I PRINUDNOG UDALJENJA STRANCA IZ ČLANA 27. STAV (2) OVOG ZAKONA;

2) PREVOZNIK KOJI NIJE ODVEZAO STRANCA U SKLADU SA ČLANOM 13. ST. (2) I (3) OVOG ZAKONA;

3) ORGANIZATOR TURISTIČKIH ILI POSLOVNIH PUTOVANJA IZ ČLANA 13. STAVA (4) OVOG ZAKONA;

4) POSLODAVAC KOJI JE ZAPOSLIO STRANCA SUPROTNO ODREDBAMA OVOG ZAKONA ILI PROPISA KOJIM JE UREĐENO ZAPOSŁJAVANJE STRANACA.

(5) U SLUĀAJU IZ STAVA (4) OVOG ČLANA MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA REŠENJEM UTVRĐUJE VISINU TROŠKOVA PRINUDNOG UDALJENJA STRANCA, UZIMAJUĆI U OBZIR STVARNE TROŠKOVE.

(6) PROTIV REŠENJA IZ STAVA (5) OVOG ČLANA NIJE DOZVOLJENA ŹALBA, ALI SE MOŹE POKRENUTNI UPRAVNI SPOR.

(7) NAPLATA TROŠKOVA PRINUDNOG UDALJENJA IZ STAVA (4) OVOG ČLANA ZASTAREVA NAKON PET GODINA, RAĀUNAJUĆI OD DANA IZVRŠNOSTI REŠENJA IZ STAVA (5) OVOG ČLANA.

(8) TROŠKOVI KOJE NIJE MOGUĆE NAPLATITI NA NAĀIN IZ ST. (1) DO (4) OVOG ČLANA, PADAJU NA TERET BUDŹETA REPUBLIKE SRBIJE.

(9) U TROŠKOVE PRINUDNOG UDALJENJA STRANCA SPADAJU TROŠKOVI NABAVKE PUTNE ISPRAVE ZEMLJE POREKLA STRANCA, PUTNE KARTE ZA POVRATAK U ZEMLJU POREKLA STRANCA, TROŠKOVI SMEŠTAJA

STRANCA U PRIHVATIŠTU ZA STRANCE, TROŠKOVI SMEŠTAJA I PUTOVANJA POLICIJSKE PRATNJE U INOSTRANSTVO KAO I DRUGI TROŠKOVI KOJI MOGU NASTATI U VEZI PRINUDNOG UDALJENJA STRANCA.

(10) OBRAZAC POTVRDE O ODUZETIM NOVČANIM SREDSTVIMA, OBRAZAC POTVRDE O TROŠKOVIMA PRINUDNOG UDALJENJA I NAČIN IZRAČUNAVANJA TROŠKOVA PRINUDNOG UDALJENJA PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE.

Vrste isprava za dokazivanje identiteta

Član 100.

(1) Stranac u Republici Srbiji dokazuje identitet stranom važećom putnom ispravom, važećom ličnom kartom koju je izdao nadležni organ druge države, ličnom kartom za stranca, privremenom ličnom kartom za stranca i posebnom ličnom kartom.

(2) IDENTITET U REPUBLICI SRBIJI STRANAC DOKAZUJE I DOZVOLOM ZA PRIVREMENI BORAVAK I JEDINSTVENOM DOZVOLOM.

SADRŽAJ OBRASCA DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE

ČLAN 101A

(1) DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENA DOZVOLA IZDAJE SE, U OBLIKU KARTICE, NA OBRASCU NA KOM SU PERSONALIZOVANI PODACI O VRSTI DOZVOLE.

(2) OBRAZAC IZ STAVA (1) OVOG ČLANA SADRŽI SLEDEĆE PODATKE: PREZIME, IME, DAN, MESEC I GODINU ROĐENJA, POL, EVIDENCIJSKI BROJ STRANCA, DRŽAVU ROĐENJA, DRŽAVLJANSTVO, OSNOV BORAVKA I NAPOMENU.

(3) U OBRAZAC IZ STAVA (1) OVOG ČLANA SE UNOSE I SLIKE BIOMETRIJSKIH PODATAKA STRANCA I TO: FOTOGRAFIJA I POTPIS, KAO I REGISTARSKI I SERIJSKI BROJ DOZVOLE, DATUM IZDAVANJA, ROK VAŽENJA I ORGAN IZDAVANJA.

(4) OBRAZAC IZ STAVA (1) OVOG ČLANA SADRŽI MIKROKONTROLER (ČIP) U KOJI SE UNOSE VIDLJIVI PODACI NA ISPRAVI I PODACI O ADRESI STANOVANJA STRANCA, BIOMETRIJSKI OTISAK PRSTA STRANCA, PODACI O PRAVU NA RAD, KAO I DRUGI PODACI O STRANCU I SA NJIM POVEZANIM FIZIČKIM I PRAVNIM LICIMA, U SKLADU SA ODREDBAMA ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU EVIDENCIJE I OBRADA PODATAKA U OBLASTI UNUTRAŠNJIH POSLOVA, KAO I PROSTOR ZA MAŠINSKI ČITLJIVU ZONU ZA POTREBE AUTOMATSKOG OČITAVANJA PODATAKA.

(5) PO ZAHTEVU STRANCA KOME SE IZDAJE ILI JE IZDATA DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENA DOZVOLA, U SKLADU SA POSEBNIM PROPISIMA, U MIKROKONTROLER (ČIP) SE UPISUJE KVALIFIKOVANI ELEKTRONSKI SERTIFIKAT IMAOCA I ODGOVARAJUĆI PODACI ZA FORMIRANJE KVALIFIKOVANOG ELEKTRONSKOG POTPISA, TAKO

DA DOZVOLA POSTAJE SREDSTVO ZA FORMIRANJE KVALIFIKOVANOG ELEKTRONSKOG POTPISA.

(6) OBRAZAC IZ STAVA (1) OVOG ČLANA ŠTAMPA SE NA SRPSKOM JEZIKU, ĆIRILIĆNIM PISMOM I NA ENGLISKOM JEZIKU, A PODACI O PREZIMENU I IMENU STRANCA SE UPISUJU ONAKO KAKO SU UPISANI U PUTNU ISPRAVU STRANCA U TRANSKRIPCII NA ENGLISKOM JEZIKU, DOK SE PODACI O DRŽAVLJANSTVU UPISUJU NA NAĆIN KAKO SE MEĐUNARODNO PRIZNATIM TROSLOVNIM KODOM OZNAĆAVA DRŽAVA ĆIIJI JE STRANAC DRŽAVLJANIN, A PODACI O DRŽAVI ROĐENJA STRANCA UPISUJU SE ĆIRILIĆNIM PISMOM, NA NAĆIN KAKO SE NA SRPSKOM JEZIKU NAZIVA DRŽAVA ĆIIJI JE STRANAC DRŽAVLJANIN.

IZDAVANJE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE

ĆLAN 101B

(1) STRANCU KOJI ISPUNJAVA USLOVE ZA ODOBRENJE PRIVREMENOG BORAVKA, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE NADLEŽNI ORGAN IZDAJE DOZVOLU ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENU DOZVOLU, PRI ĆEMU JE POTREBNO LIĆNO PRISUSTVO STRANCA U ĆILJU UZIMANJA NJEGOVIH BIOMETRIJSKIH PODATAKA.

(2) MALOLETNOM STRANCU, DO NAVRŠENE DVANAESTE GODINE ŽIVOTA NE UZIMAJU SE OTISCI PRSTIJU I POTPIS, A PRILIKOM IZDAVANJA DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK MALOLETNOM STRANCU, NEOPHODNO JE PRISUSTVO JEDNOG RODITELJA, STARATELJA, ODNOSNO ZAKONSKOG ZASTUPNIKA.

(3) STRANAC KOME SE IZDAJE DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENA DOZVOLA, A KOJI ZBOG SVOJIIH VERSKIIH ILI NACIONALNIH OBIĆAJA NOSI KAPU ILI MARAMU KAO SASTAVNI DEO NOŠNJE, ODNOSNO ODEĆE, MOŽE BITI FOTOGRAFISAN SA KAPOM ILI MARAMOM.

(4) PRILIKOM UZIMANJA BIOMETRIJSKIIH PODATAKA STRANCU SE IZDAJE POTVRDA KOJA SLUŽI KAO DOKAZ O ZAPOĆETOM PROCESU IZDAVANJA DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE.

(5) U POSTUPKU IZDAVANJA DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE PLAĆA SE PROPISANA TAKSA, U SKLADU SA ZAKONOM.

(6) STRANAC KOME JE DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENA DOZVOLA OŠTEĆENA ILI AKO FOTOGRAFIJA VIŠE NE ODGOVARA NJEGOVOM IZGLEDU, ODNOSNO KADA IZ DRUGIIH RAZLOGA NE MOŽE DA SLUŽI SVOJOJ SVRSI, DUŽAN JE DA U ROKU OD 15 DANA OD DANA NASTUPANJA RAZLOGA IZ OVOG STAVA PODNESE ZAHTEV ZA IZDAVANJE NOVE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE.

Pravo na lićnu kartu za stranca i posebnu lićnu kartu

Ćlan 102.

~~(1) Lična karta za stranca izdaje se strancu kome je odobreno stalno nastanjenje, kao i strancu koji nema važeću putnu ispravu, a privremeni boravak mu je odobren rešenjem.~~

~~(2) Privremena lična karta za stranca se izdaje strancu kome je odloženo prinudno udaljenje u skladu sa članom 84. ovog zakona ili kome je određen obavezni boravak u skladu sa članom 93. ovog zakona.~~

(2) PRIVREMENA LIČNA KARTA ZA STRANCA IZDAJE SE STRANCU KOME JE ODLOŽENO PRINUDNO UDALJENJE U SKLADU SA ČLANOM 84. OVOG ZAKONA, KOME JE ODREĐEN OBAVEZNI BORAVAK U SKLADU SA ČLANOM 93. OVOG ZAKONA, KAO I U SLUČAJU IZ ČLANA 44. STAV (6) OVOG ZAKONA.

(3) Strancu koji je član diplomatskog ili konzularnog predstavništva strane države ili član druge misije koja ima diplomatski status, kao i članovima njegove porodice sa kojima živi u zajedničkom domaćinstvu izdaje se posebna lična karta.

(4) Posebna lična karta izdaje se kao diplomatska, službena, konzularna ili servisna lična karta.

(5) Diplomatska lična karta izdaje se diplomatskom agentu i članovima njegove porodice, službena lična karta izdaje se članu administrativno-tehničkog osoblja diplomatske ili konzularne ili druge misije i članovima njegove porodice, konzularna lična karta izdaje se konzularnom funkcioneru, servisna lična karta izdaje se strancu koji uživa određeni obim privilegija u skladu sa međunarodnim ugovorima.

IZRADA OBRAZACA

ČLAN 103A

OBRAZAC DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE, OBRAZAC LIČNE KARTE ZA STRANCA I PRIVREMENE LIČNE KARTE ZA STRANCA, KAO I OBRAZAC PUTNOG LISTA ZA STRANCE IZRAĐUJE NARODNA BANKA SRBIJE - ZAVOD ZA IZRADU NOVČANICA I KOVANOG NOVCA.

~~Podnošenje zahteva za izdavanje lične karte za stranca~~

~~Član 104~~

~~(1) Stranac iz člana 102. stava (1) ovog zakona, dužan je da u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prava na osnovu kog se izdaje lična karta za strance, nadležnom organu lično podnese zahtev za izdavanje lične karte za stranca.~~

~~(2) Stranac kome se izdaje lična karta za stranca ili privremena lična karta za stranca, a koji zbog svojih verskih ili nacionalnih običaja nosi kapu ili maramu kao sastavni deo nošnje, odnosno odeće, može biti fotografisan sa kapom ili maramom.~~

~~(3) Prilikom podnošenja zahteva za izdavanje lične karte za stranca ili privremene lične karte za stranca, strancu se izdaje potvrda, koja služi kao dokaz o podnetom zahtevu.~~

~~(4) Strancu koji je navršio 16 godina života, a ostvario je pravo na ličnu kartu za stranca iz člana 102. stav (1) ovog zakona izdaje se lična karta za stranca. Jedan od roditelja, staratelja odnosno zakonskog zastupnika stranca iz ovog stava dužan je da 30 dana po njegovoj navršenoj šesnaestoj godini podnese zahtev za izdavanje lične karte za stranca.~~

~~(5) Na zahtev roditelja, staratelja odnosno zakonskog zastupnika, lična karta za stranca može da se izda i maloletnom strancu iz člana 102. stav (1) ovog zakona, koji je navršio deset godina života.~~

~~(6) Prilikom podnošenja zahteva iz st. (4) i (5) ovog člana neophodno je prisustvo jednog roditelja, staratelja odnosno zakonskog zastupnika.~~

~~(7) Izgled obrasca i postupak izdavanja lične karte za stranca i privremene lične karte propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove, a izgled obrasca zahteva za izdavanje posebne lične karte, izgled obrasca posebne lične karte, kao i postupak izdavanja posebne lične karte propisuje ministar nadležan za spoljne poslove.~~

IZDAVANJE LIČNE KARTE ZA STRANCA

ČLAN 104.

(1) STRANCU KOME JE ODOBRENO STALNO NASTANJENJE NADLEŽNI ORGAN IZDAJE LIČNU KARTU ZA STRANCA, PRI ČEMU JE POTREBNO LIČNO PRISUSTVO STRANCA U CILJU UZIMANJA NJEGOVIH BIOMETRIJSKIH PODATAKA.

(2) PRILIKOM UZIMANJA BIOMETRIJSKIH PODATAKA STRANCU SE IZDAJE POTVRDA, KOJA SLUŽI KAO DOKAZ O ZAPOČETOM PROCESU IZDAVANJA LIČNE KARTE ZA STRANCA.

(3) STRANAC KOME SE IZDAJE LIČNA KARTA ZA STRANCA, A KOJI ZBOG SVOJIH VERSKIH ILI NACIONALNIH OBIČAJA NOSI KAPU ILI MARAMU KAO SASTAVNI DEO NOŠNJE, ODNOSNO ODEĆE, MOŽE BITI FOTOGRAFISAN SA KAPOM ILI MARAMOM.

(4) MALOLETNOM STRANCU, DO NAVRŠENE DVANAESTE GODINE ŽIVOTA NE UZIMAJU SE OTISCI PRSTIJU I POTPIS, A PRILIKOM IZDAVANJA LIČNE KARTE ZA STRANCA MALOLETNOM STRANCU, NEOPHODNO JE PRISUSTVO JEDNOG RODITELJA, STARATELJA, ODNOSNO ZAKONSKOG ZASTUPNIKA.

(5) ODREDBE OVOG ČLANA SE SHODNO PRIMENJUJU PRILIKOM IZDAVANJA PRIVREMENE LIČNE KARTE ZA STRANCA.

(6) U POSTUPKU IZDAVANJA LIČNE KARTE ZA STRANCA I PRIVREMENE LIČNE KARTE ZA STRANCA PLAĆA SE PROPISANA TAKSA, U SKLADU SA ZAKONOM.

(7) IZGLED OBRASCA I POSTUPAK IZDAVANJA LIČNE KARTE ZA STRANCA I PRIVREMENE LIČNE KARTE PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE, A IZGLED OBRASCA ZAHTEVA ZA IZDAVANJE POSEBNE LIČNE KARTE, IZGLED OBRASCA POSEBNE LIČNE KARTE, KAO I POSTUPAK IZDAVANJA POSEBNE LIČNE KARTE PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA SPOLJNE POSLOVE.

Rok važenja

Član 106.

~~(1) Lična karta za stranca kome je odobreno stalno nastanjenje izdaje se sa rokom važenja od pet godina.~~

~~(2) Lična karta za stranca kome je odobren privremeni boravak izdaje se sa rokom važenja na koji mu je rešenjem odobren privremeni boravak.~~

~~(3) Privremena lična karta izdaje se sa rokom važenja na koji mu je određen obavezni boravak, odnosno sa rokom važenja u skladu sa rešenjem o odlaganju prinudnog udaljenja.~~

~~(4) Maloletnom strancu kome je odobreno stalno nastanjenje lična karta za stranca izdaje se sa rokom važenja od dve godine.~~

~~(5) Posebna lična karta izdaje se sa rokom važenja do četiri godine.~~

Član 106.

(1) LIČNA KARTA ZA STRANCA IZDAJE SE SA ROKOM VAŽENJA OD PET GODINA.

(2) MALOLETNOM STRANCU LIČNA KARTA ZA STRANCA IZDAJE SE SA ROKOM VAŽENJA OD DVE GODINE.

(3) PRIVREMENA LIČNA KARTA IZDAJE SE SA ROKOM VAŽENJA NA KOJI JE STRANCU REŠENJEM ODREĐEN OBAVEZNI BORAVAK, ODLOŽENO PRINUDNO UDALJENJE, ODNOSNO ODOBREN PRIVREMENI BORAVAK.

(4) POSEBNA LIČNA KARTA IZDAJE SE SA ROKOM VAŽENJA DO ČETIRI GODINE.

**Vraćanje lične karte za stranca i proglašenje
nevažećom lične karte za stranca**

Član 108.

(1) Stranac je dužan da nadležnom organu vrati ličnu kartu za stranca ako:

1) je stekao državljanstvo Republike Srbije;

2) se iseljava iz Republike Srbije;

3) mu je prestalo pravo na stalno nastanjenje ili na privremeni boravak, odnosno ako mu je privremeni boravak istekao.

(2) Stranac je dužan da o nestanku lične karte za stranca ili privremene lične karte za stranca bez odlaganja obavesti nadležni organ, koji rešenjem proglašava ličnu kartu za stranca ili privremenu ličnu kartu za stranca nevažećom, i isto oglašava u „Službenom glasniku Republike Srbije” o trošku stranca. NA ZVANIČNOJ VEB PREZENTACIJI MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

(3) Protiv rešenja o proglašavanju nevažećom lične karte za stranca ili privremene lične karte za stranca nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

~~Obaveze stranca u slučaju nestanka isprave za dokazivanje identiteta~~

Član 109.

~~(1) Stranac koji je na teritoriji Republike Srbije o nestanku strane putne isprave u koju je utisnuta važeća vizna nalepnica, važeća nalepnica privremenog boravka ili stalnog nastanjenja u Republici Srbiji bez odlaganja obaveštava nadležni organ.~~

~~(2) O nestanku strane putne isprave koja ne sadrži nalepnice iz stava (1) ovog člana stranac može obavestiti nadležni organ, a u cilju pribavljanja putnog dokumenta za napuštanje teritorije Republike Srbije~~

~~(3) Potvrdu o nestanku strane putne isprave na teritoriji Republike Srbije izdaje nadležni organ.~~

OBAVEZE STRANCA U SLUČAJU NESTANKA DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK I JEDINSTVENE DOZVOLE

ČLAN 109.

(1) STRANAC JE DUŽAN DA O NESTANKU DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE, BEZ ODLAGANJA OBAVESTI NADLEŽNI ORGAN, KOJI REŠENJEM PROGLAŠAVA DOZVOLU ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENU DOZVOLU NEVAŽEĆOM, I ISTO OGLAŠAVA NA ZVANIČNOJ VEB PREZENTACIJI MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA.

(2) PROTIV REŠENJA O PROGLAŠAVANJU NEVAŽEĆOM DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO JEDINSTVENE DOZVOLE NIJE DOPUŠTENA ŽALBA, ALI SE MOŽE POKRENUTI UPRAVNI SPOR.

Član 117.

(1) Razmena podataka o ličnosti stranca i sa njim povezanih fizičkih i pravnih lica, koja je neophodna za sprovođenje postupaka i poslova predviđenim ovim zakonom, obavlja se sa državnim organima i sa njima povezanim organizacijama u skladu sa odredbama zakona o obradi podataka i evidencijama u oblasti unutrašnjih poslova i vrši se između Ministarstva unutrašnjih poslova i:

- 1) ministarstva nadležnog za spoljne poslove, u svrhu izdavanja viza;
- 2) državnog organa nadležnog za zaštitu bezbednosti Republike Srbije, u svrhu zaštite bezbednosti Republike Srbije i njenih građana;
- 3) organizacije nadležne za poslove zapošljavanja, u svrhu primene propisa o zapošljavanju stranaca;
- 4) organa nadležnog za upravljanje migracijama, u svrhu uključivanja stranca u program podrške dobrovoljnom povratku.

(2) U skladu sa stavom (1) tačka 1) ovog člana, Ministarstvo unutrašnjih poslova preuzima podatke o podnetim zahtevima za vizu u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i, u skladu sa članom 29. ovog zakona, vrši provere po podnetom zahtevu i daje prethodnu saglasnost, dok ministarstvo nadležno za spoljne poslove, u skladu sa članom 29. stav (1) ovog zakona, vrši provere kroz evidencije propisane članom 115. stav (1) tač. 1), 2), 3), 4) i 5) ovog zakona.

(3) U skladu sa stavom (1) tačka 2) ovog člana organ nadležan za poslove zaštite bezbednosti Republike Srbije i njenih građana preuzima podatke iz evidencija koje se vode na osnovu ovog zakona.

~~(4) U skladu sa stavom (1) tačka 3) ovog člana organizacija nadležna za poslove zapošljavanja od Ministarstva unutrašnjih poslova preuzima podatke o odobrenom privremenom ili stalnom nastanjenju stranca, dok Ministarstvo unutrašnjih poslova preuzima podatke o izdatim radnim dozvolama za strance u skladu sa propisima kojima se reguliše zapošljavanje stranaca.~~

(4) U SKLADU SA STAVOM (1) TAČKA 3) OVOG ČLANA ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOSŁJAVANJA OD MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA PREUZIMA PODATKE O ODOBRENOM PRIVREMENOM BORAVKU ILI STALNOM NASTANJENJU STRANCA, ODNOSNO JEDINSTVENIM DOZVOLAMA, DOK MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA PREUZIMA PODATKE O PROCENI ISPUNJENOSTI USLOVA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE, U SKLADU SA ZAKONOM.

(5) U skladu sa stavom (21) tač. 4) ovog člana organ nadležan za upravljanje migracijama od Ministarstva unutrašnjih poslova preuzima podatke o strancima kojima je doneto rešenje o vraćanju, dok Ministarstvo unutrašnjih poslova preuzima podatke o strancima koji se uključuju u program podrške dobrovoljnog povratka.

(6) Organi iz stava (1) ovog člana obavezni su da obezbede zaštitu podataka o ličnosti stranca i sa njim povezanih fizičkih i pravnih lica iz evidencija od slučajnog ili neovlašćenog pristupa, korišćenja, obrade i prosleđivanja, u skladu sa zakonom.

(7) Podaci iz evidencija mogu se koristiti za statističke, naučne i istraživačke svrhe, bez oznake identiteta lica na koga se podaci odnose, u skladu sa zakonom.

Član 118.

~~Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrše Ministarstvo unutrašnjih poslova i ministarstvo nadležno za spoljne poslove, svako u delu koji se odnosi na nadležnost tog ministarstva.~~

NADZOR NAD SPROVOĐENJEM OVOG ZAKONA I PROPISA DONETIH NA OSNOVU OVOG ZAKONA VRŠE MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA, MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA POSLOVE RADA I ZAPOSŁJAVANJA, PREKO NADLEŽNE INSPEKCIJE RADA, KAO I MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA SPOLJNE POSLOVE, SVAKO U DELU PROPISANE NADLEŽNOSTI.

Član 119.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od ~~50.000~~ 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) koje na teritoriju Republike Srbije doveze stranca ili odbije da ga odveze sa graničnog prelaza ili iz Republike Srbije, suprotno odredbi člana 13. st. (1) i (2) ovog zakona;

~~2) usled čijeg propusta u organizaciji turističkog ili poslovnog putovanja je došlo do nezakonitog boravka stranca na teritoriji Republike Srbije (član 13. stav (4) ovog zakona).~~

2) KOJE NE OSIGURA DA STRANAC KOJI, U NJEGOVOJ ORGANIZACIJI, ODNOSNO PO OSNOVU POZIVNOG PISMA DOĐE U REPUBLIKU SRBIJU, BORAVI U ZEMLJI U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA I NE PREDUZME MERE KOJIMA PREDUPREĐUJE NEZAKONIT BORAVAK STRANCA NAKON ULASKA U REPUBLIKU SRBIJU (ČLAN 13A STAV (1) OVOG ZAKONA);

3) KOJE NE PREDUZME MERE I RADNJE KOJE SE ODOSE NA OBEZBEĐIVANJE USLOVA ZA ZAKONIT BORAVAK I RAD STRANCA U REPUBLICI SRBIJI, A NA OSNOVU ČIJEG POZIVNOG PISMA JE STRANAC UŠAO U REPUBLIKU SRBIJU SA VIZOM ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOSLENJA (ČLAN 13A STAV (3) OVOG ZAKONA).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, novčanom kaznom od ~~5.000~~ 50.000 do 150.000 dinara, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Novčanom kaznom od ~~40.000~~ 100.000 do 500.000 dinara kazniće se preduzetnik za prekršaj iz stava (1) ovog člana.

(4) Uz kaznu za prekršaj iz stava (1) tačka 1) ovog člana, učiniocu se može izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti međunarodnog prevoza putnika u vazdušnom, drumskom, vodnom ili železničkom saobraćaju, a za prekršaj iz stava (1) tačka 2) ovog člana, zaštitna mera zabrane organizovanja međunarodnih turističkih ili poslovnih putovanja.

(5) UZ KAZNU ZA PREKRŠAJ IZ STAVA (1) TAČKA 3) OVOG ČLANA, POZIVARU SE MOŽE IZREĆI I ZAŠTITNA MERA ZABRANE OBAVLJANJA DELATNOSTI.

(6) NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE FIZIČKO LICE ZA PREKRŠAJ IZ STAVA (1) TAČKA 3) OVOG ČLANA.

Kršenje propisa u vezi sa ulaskom i zadržavanjem

Član 121.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od ~~5.000~~ 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj stranac koji:

1) nezakonito uđe u Republiku Srbiju (član 14. ovog zakona);

2) ne napusti Republiku Srbiju u roku koji mu je određen za dobrovoljni povratak (član 77. ovog zakona);

3) uđe ili boravi u Republici Srbiji, a izrečena mu je zabrana ulaska (čl. 39, 66, 72. i 78. ovog zakona);

4) napusti prihvatilište bez odobrenja ili se ne pridržava kućnog reda i pravila boravka u prihvatilištu (član 91. stav (1) ovog zakona);

5) napusti mesto obaveznog boravka koje mu je odredio nadležni organ ili se redovno ne javlja nadležnom organu (član 93. ovog zakona).

(2) Uz kaznu za prekršaj iz stava (1) ovog člana strancu se može izreći i zaštitna mera udaljenja stranca sa teritorije Republike Srbije.

(3) Kaznom zatvora do 60 dana zatvora i novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje pomogne ili pokuša da pomogne stranom državljaninu da nezakonito uđe u Republiku Srbiju, tranzitira preko teritorije Republike Srbije ili da nezakonito boravi na teritoriji Republike Srbije (član 14. stav (2) ovog zakona).

(4) Uz kaznu za prekršaj iz stava (3) ovog člana učiniocu se može izreći zaštitna mera oduzimanje predmeta.

Nezakonit boravak i legitimisanje

Član 122.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od ~~5.000~~ 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj stranac koji:

1) boravi u Republici Srbiji suprotno razlozima zbog kojih mu je odobren boravak (član 40. stav (3) ovog zakona);

1a) boravi u Republici Srbiji suprotno svrsi, odnosno osnovu zbog koje mu je izdata viza (član 31. stav (6) ovog zakona);

1B) BORAVI U REPUBLICI SRBIJI SUPROTNO RAZLOZIMA ZBOG KOJIH MU JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA (ČLAN 46A STAV (4) OVOG ZAKONA);

2) nezakonito boravi u Republici Srbiji (član 74. stav (1) ovog zakona);

3) odbije da pokaže policijskom službeniku nadležnog organa ispravu o identitetu (član 101. stav (1) ovog zakona);

4) prepusti svoj lični dokument drugoj osobi na korišćenje, ili koristi nevažeći lični dokument, ili koristi tuđi lični dokument kao svoj (član 101. stav (2) ovog zakona).

(2) Uz kaznu za prekršaj iz stava (1) ovog člana strancu se može izreći i zaštitna mera udaljenja stranca sa teritorije Republike Srbije.

Član 123.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od ~~5.000~~ 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj stranac koji:

~~1) nije podneo zahtev za odobrenje privremenog boravka u Republici Srbiji, a za njegov rad mu je u skladu sa propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca potrebna radna dozvola (član 46. stav (2) ovog zakona);~~

1) NIJE PODNEO ZAHTEV ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE (ČLAN 46. STAV (1) OVOG ZAKONA);

1A) NIJE PODNEO ZAHTEV ZA ODOBRENJE PRIVREMENOG BORAVKA (ČLAN 46. STAV (2) OVOG ZAKONA).

2) *brisana je (vidi član 15. Zakona - 31/2019-7)*

~~3) u propisanom roku ne podnese zahtev za produženje privremenog boravka, (član 41. stav (5) ovog zakona);~~

4) u propisanom roku ne podnese zahtev za odobrenje privremenog boravka deteta, stranog državljanina rođenog na teritoriji Republike Srbije (član 58. stav (1) ovog zakona);

~~5) u propisanom roku ne podnese zahtev nadležnom organu za izdavanje lične karte za stranca (član 104. st. (1) i (4) ovog zakona);~~

6) u propisanom roku ne podnese zahtev nadležnom organu za izdavanje nove lične karte za stranca (član 107. stav (2) ovog zakona);

7) ne vrati ličnu kartu nadležnom organu, u slučajevima utvrđenim članom 108. stav (1) ovog zakona;

8) ne prijavi nadležnom organu nestanak isprava iz člana 108. ~~stav (2)~~ i člana 109. ~~stav (4)~~ ovog zakona;

9) nadležnom organu ne prijavi promenu adrese stanovanja ili promenu prebivališta iz člana 110. st. (3) i (7) ovog zakona;

10) za vreme boravka u Republici Srbiji nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku uniformu suprotno odredbama člana 112. ovog zakona;

11) U PROPISANOM ROKU NE PODNESE ZAHTEV NADLEŽNOM ORGANU ZA IZDAVANJE NOVE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK ILI JEDINSTVENE DOZVOLE (ČLAN 101b STAV (6) OVOG ZAKONA).

ANALIZA EFEKATA PROPISA

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima

1) Koji su problemi koje zakon treba da reši?

Zakon o strancima („Službeni glasnik RS” , br. 24/18 i 31/19) je usvojen u martu 2018. godine, a primena je započela 1.10.2018. godine. Važećim zakonom su na sveobuhvatan način, a imajući u vidu oblasti koje obrađuje materija zakona (legalne i iregularne migracije u Republici Srbiji) propisani instituti koji uređuju ulazak, boravak, kretanje, vraćanje stranaca, smeštaj u prihvatilište, kao i druga pitanja koja se odnose na strane državljane u Republici Srbiji. Prilikom izrade Zakona o strancima iz 2018. godine, imajući u vidu obaveze preuzete u procesu pridruživanja, a u cilju harmonizacije zakonodavstva Republike Srbije sa direktivama EU u oblasti legalnih i iregularnih migracija, domaće zakonodavstvo je usaglašavano sa direktivama Evropske unije koje uređuju ove oblasti, a naročito sa Direktivom 2003/86/EZ o pravu na spajanje porodice, Direktivom 2003/109/EZ o statusu državljana trećih zemalja sa dugotrajnim boravištem, Direktivom 2005/71/EZ o uslovima prihvata državljana trećih zemalja po osnovu naučnog istraživanja, Direktivom 2004/114/EZ o uslovima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studiranja, razmene učenika, osposobljavanja bez naknade ili volontiranja, Direktivom 2004/81/EZ o dozvoli boravka izdatoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišćeni za delovanja kojima se omogućava nezakonit ulazak, a koji sarađuju sa nadležnim telima, Direktivom 2008/115/EZ o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja sa nezakonitim boravkom i Uredbom 810/2009/EZ o viznom kodu EU.

U cilju efikasne i ujednačene primene Zakona o strancima, nakon usvajanja Zakona, donete su dve uredbe i 16 podzakonskih akata, kojima se bliže uredila materija vezana za ulazak, kretanje i boravak stranaca na teritoriji Republike Srbije.

Tokom 2019. godine, a u cilju omogućavanja da se zahtev za privremeni boravak podnese i elektronskim putem, a uvažavajući strateški cilj Vlade Republike Srbije kada je u pitanju digitalizacija postupaka građana, izvršene su izmene i dopune Zakona o strancima, kojim je propisana mogućnost podnošenja zahteva za odobrenje privremenog boravaka elektronskim putem. Pored navedenog, izmenama i dopunama Zakona o strancima iz 2019. godine propisana je mogućnost da stranac podnese objedinjeni zahtev za privremeni boravak i dozvolu za rad, što je bio međukorak u implementaciji Direktive 2011/98/EU o jedinstvenom postupku obrade zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad stranim državljanima u Republici Srbiji.

U periodu od početka primene odredbi koje su bile predmet izmena i dopuna Zakona o strancima iz 2019. godine, a koje se odnose na mogućnost podnošenja objedinjenog zahteva za privremeni boravak i radnu dozvolu podneto je ukupno 6.902 zahteva, od čega je 6.194 zahteva rešeno pozitivno, 264 zahteva je odbijeno zbog neispunjenja uslova propisanih Pravilnikom o objedinjenom zahtevu za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka i izdavanje dozvole za rad strancu („Službeni glasnik RS” , broj 144/20), dok je trenutno u postupku 708 podnetih zahteva.

Imajući u vidu navedeno, kao i potrebu da se u nacionalno zakonodavstvo uvede institut jedinstvene dozvole za privremeni boravak i rad stranca, a u cilju daljeg usklađivanja propisa Republike Srbije sa propisima Evropske Unije, izrađen je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima. Kroz Predlog zakona je izvršeno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom 2011/98/EU o jedinstvenom postupku obrade zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad stranim državljanima u Republici Srbiji.

Harmonizacija zakonodavstva u oblasti legalnih i iregularnih migracija je

jedna od aktivnosti propisanih Revidiranim Akcionim planom za Poglavlje 24, potpoglavlje Migracije.

Paralelno sa izradom Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima, izrađen je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca u cilju horizontalne povezanosti dva nacionalna propisa.

Izmenama i dopunama Zakona o strancima i izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca se omogućava da strani državljani u jedinstvenom postupku, pred jednim državnim organom, Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije, ostvare istovremeno pravo na privremeni boravak i rad u Republici Srbiji, na način da državni organi, u skladu sa zakonom i u okviru nadležnosti vrše, kroz jedinstven postupak, potrebne provere vezane za odobrenje privremenog boravka, i izdavanje radne dozvole, nakon čega se, ukoliko su ispunjeni zakonski uslovi, izdaje jedinstvena dozvola za privremeni boravak i rad u Republici Srbiji.

Uvažavajući jedan od strateških ciljeva Vlade Republike Srbije, a koji se odnosi na razvoj i digitalizaciju, odnosno povećanje broja elektronskih usluga za građane, postupak izdavanja jedinstvene dozvole, odnosno dozvole za boravak i rad u Republici Srbiji je u potpunosti digitalizovan, odnosno odredbama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima propisano je da se zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole može podneti isključivo elektronskim putem.

Imajući u vidu da je nekoliko postupaka koji su propisani zakonom moguće podneti elektronskim putem i to: zahtev za izdavanje vize, zahtev za odobrenje privremenog boravka, zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole, zahtev za stalno nastanjenje, ovim zakonom je propisan jedinstveni veb portal, koji predstavlja javno dostupan portal na internetu koji će, na jednom mestu sadržati sve informacije vezane za ulazak, boravak i rad stranaca u Republici Srbiji i putem kog će se podnositi zahtevi koji se, u skladu sa zakonom, mogu podneti elektronskim putem.

Propisivanjem predloženih rešenja u Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima omogućen je jedinstven (objedinjen) postupak, koji menja dosadašnju obavezu stranca da prvo reguliše privremeni boravak u skladu sa odredbama Zakona o strancima, a nakon toga, poslodavac ili sam stranac, podnosi zahtev za izdavanje dozvole za rad u skladu sa odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Predloženim zakonskim rešenjima vrši se dalje pojednostavljenje postupka kojim strancu omogućava zapošljavanje u Republici Srbiji, odnosno povećava se efikasnost ovog postupka, tako da će poslodavci, odnosno stranci na brži i jednostavniji način pribavljati potrebnu dozvolu, a stranac će u veoma kratkom roku, moći da se radno angažuje.

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima prati istovremene izmene i dopune Zakona o zapošljavanju stranaca, čije norme su horizontalno povezane. Shodno novom konceptu, u svrhu rešavanja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole, Ministarstvo unutrašnjih poslova vrši provere iz nadležnosti propisane Zakonom o strancima kada je u pitanju boravak stranca na teritoriji Republike Srbije, dok Nacionalna služba za zapošljavanje vrši procenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca, kao vid prethodnog mišljenja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole i iste dostavlja elektronskim putem nadležnom organu u skladu sa propisima kojima se uređuje ulazak, kretanje i boravak stranaca.

2) Koji su željeni ciljevi donošenja zakona?

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste preciziranje i uređivanje pojedinih odredaba u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi, kao i razvijanje povoljnijeg poslovnog okruženja.

Predložena zakonska rešenja pozitivno će uticati na blagovremenu realizaciju trenutnih, ali i planiranih infrastrukturnih projekata koji se realizuju u Republici Srbiji,

što će svakako na kraju imati pozitivan uticaj i na ekonomiju. Navedene izmene će doprineti boljem pozicioniranju Republike Srbije, u smislu uvećanog obima investicija u Republiku Srbiju, posebno kada je u pitanju angažovanje stručnjaka koji obavljaju poslove od interesa za Republiku Srbiju, odnosno kada su u pitanju poslovi od međunarodnog značaja.

3) Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja akta?

Predložene izmene odnose se na materiju koja se mora urediti zakonom, tako da nije bilo moguće rešenje problema na drugi način.

4) Zašto je donošenje akta najbolji način za rešavanje problema?

Imajući u vidu da je osnovni razlog za donošenje ovog zakona pojednostavljenje postupka, te detaljnije uređivanje pojedinih pitanja u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi, kao i da se predložene izmene odnose na materiju koja se mora urediti zakonom, proizlazi da druge regulatorne opcije, odnosno alternativne opcije, poput informacionih kampanja, nisu moguće.

5) Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Propisivanjem predloženih rešenja u Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima omogućen je jedinstven (objedinjen) postupak, koji menja dosadašnju obavezu stranca da prvo reguliše privremeni boravak u skladu sa odredbama Zakona o strancima, a nakon toga, poslodavac ili sam stranac, podnosi zahtev za izdavanje dozvole za rad u skladu sa odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Podnošenjem zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, koji se rešava u roku od 15 dana od dana dostavljanja uredne dokumentacije, skraćen je period vremena kada stranac, nakon ulaska u zemlju može zakonito da počne da obavlja privrednu delatnost, čime su smanjeni troškovi poslodavca i samog stranca, vezani za njegov smeštaj i boravak u Republici Srbiji od momenta ulaska do dobijanja potrebnih dozvola za njegov boravak i rad.

Posebno je značajno istaći da će zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad moći pored stranca da podnese i poslodavac, i to za veći broj stranih radnika koje će angažovati, čime će se dodatno podići standardi Republike Srbije kada je u pitanju konkurentnost tržišta radne snage i privlačenja stranih investicija.

Strateški gledano, zbog napora koje Vlada Republike Srbije ulaže u cilju razvoja privrednog rasta i porasta bruto društvenog proizvoda, a kroz realizaciju velikog broja pre svega infrastrukturnih projekata, u našoj zemlji u ovom trenutku, a očekuje se da se takav trend nastavi, postoji velika potreba za privlačenjem strane radne snage.

U tom smislu, a imajući u vidu potrebu privlačenja stranih radnika, ali i svih drugih stranaca koji planiraju da duži vremenski period provedu u Republici Srbiji, te potrebe da se za strane državljane omogući veća pravna sigurnost i smanje birokratske i administrativne prepreke, izmenama i dopunama ovog zakona omogućeno je da se privremeni boravak (umesto dosadašnje jedne godine) odobri na period do tri godine, u zavisnosti od postojanja razloga i dokaza koji se prilažu u svakom pojedinačnom slučaju. Rok važenja jedinstvene dozvole je takođe tri godine.

U tom smislu uticaj koji ovaj propis proizvodi je pozitivan, kako za poslodavce, tako i za strance, jer se uvođenjem jedinstvene radno-boravišne dozvole oblast zapošljavanja stranaca dodatno unapređuje. Navedene izmene doprinose i pojednostavljenju i skraćenju samog postupka izdavanja jedinstvene dozvole, čime se postupak čini efikasnijim, kako za poslodavce, tako i za same strance.

Pored navedenog, uvažavajući potrebu da strani državljani koji imaju odobren privremeni boravak po drugim osnovama propisanim važećim Zakonom o strancima, imaju i mogućnost da rade u našoj zemlji, čime doprinose razvoju zemlje, kroz horizontalnu povezanost normi koje se predlažu kroz izmenu i dopunu Zakona o zapošljavanju stranaca omogućeno je da veliki broj stranaca ima zakonom odobreno pravo na rad u Republici Srbiji i bez izdavanja jedinstvene dozvole za privremeni boravak i rad, čime se ostvaruje i dodatna pravna sigurnost za same strance, ali i skraćuje administrativnih procedura koje su propisane aktuelnim propisima.

U tu grupu stranaca spadaju pre svega stranci kojima je odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice sa državljaninom Republike Srbije, strancima koji imaju odobren privremeni boravak po osnovu posedovanja nepokretnosti, po osnovu studiranja (u vremenskom periodu propisanim Zakonom o zapošljavanju stranaca), strancima koji imaju odobren privremeni boravak po osnovu naučno istraživačkog rada, volonterima, stranim novinarima, stranim ekspertima koji su angažovani na projektima u državnim organima Republike Srbije, verskim službenicima, strancima na humanitarnom boravku, strancima koji su žrtve trgovine ljudima i drugim strancima u skladu sa odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca, kao i stalno nastanjenim strancima.

6) Kakve troškove će primena zakona izazvati građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog propisa neće stvoriti troškove ni građanima ni privredi, s obzirom da se ovim propisom ne utvrđuje nikakva nova finansijska obaveza privrednim subjektima i građanima, izuzev troškova koji se odnose na potrebu obezbeđivanja zakonom propisanih administrativnih taksi za pojedinačne postupke.

Kompletna digitalizacija postupka imaće uticaj na smanjenje troškova građanima i privredi, s obzirom da digitalizacija postupka podrazumeva podnošenje zahteva i svih pratećih dokumenata elektronskim putem.

U cilju savremenih načina administrativnog postupanja, efikasnijeg i jednostavnijeg obavljanja poslova, smanjenje papirologije i lakše komunikacije, kompletan postupak biće digitalizovan. S jedne strane, cilj popune digitalizacije ovog postupka je da se privredi olakša pristup uslugama. S druge strane, digitalizacijom postupka poboljšaće se saradnja između nadležnih organa i razmena podataka neophodnih za odlučivanje, čime će se dobiti jedan povezan, efikasan, kvalitetan i unapređen sistem koji poslodavcu omogućava da radno angažuje stranca.

Dakle, digitalizacija će doprineti pojednostavljenju postupka za privredu, smanjenju administracije i „papirologije” i uštedi vremena, čime se utiče na poboljšanje poslovnog ambijenta. Poslodavac neće nositi dokumenta od šaltera do šaltera, a elektronska usluga je dostupna kontinuirano. Na ovaj način značajno će se smanjiti troškovi građanima i privredi. Digitalizacija će domaćoj privredi, kao i investitorima, značajno uštedeti vreme, a zahtev će biti moguće podneti i iz inostranstva.

S tim u vezi, sama digitalizacija postupka doprineće ubrzanju obrade zahteva za izdavanje dozvole za boravak i rad i na taj način smanjiti i troškove podnosiocu zahteva.

7) Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Propisivanjem predloženih rešenja u Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima omogućen je jedinstven postupak, koji menja dosadašnju obavezu stranca da prvo reguliše privremeni boravak u skladu sa odredbama Zakona o strancima, a nakon toga, poslodavac ili sam stranac, podnosi

zahtev za izdavanje dozvole za rad u skladu sa odredbama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Podnošenjem zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, koji se rešava u roku od 15 dana od dana dostavljanja uredne dokumentacije, skraćen je period vremena kada stranac, nakon ulaska u zemlju može zakonito da počne da obavlja privrednu delatnost, čime su smanjeni troškovi poslodavca i samog stranca, vezani za njegov smeštaj i boravak u Republici Srbiji od momenta ulaska do dobijanja potrebnih dozvola za njihov boravak i rad.

Pored činjenice da je izmenama i dopunama Zakona o strancima, kao što je već navedeno, skraćen administrativni postupak i u velikoj meri liberalizovan dolazak stranih državljana u Republiku Srbiju, te da su propisane povoljnije norme, posebno je posvećena pažnja normiranju odredbi koje se odnose na kontrolu ulaska u zemlju stranih državljana iz migraciono visoko rizičnih zemalja, čijim državljanima je za ulazak u Republiku Srbiju potrebna viza.

U tom smislu, izmenama i dopunama ovog zakona dodatno su precizirane obaveze pozivara koji poziva stranca u Republiku Srbiju i koji se pozivnim pismom obavezuje da će snositi troškove njegovog boravka u Republici Srbiji, kao i troškove prinudnog udaljenja i smeštaja stranca u prihvatilište za strance, a u cilju njegovog povratka u zemlju porekla.

Imajući u vidu da je Republika Srbija suočena sa velikim prilivom iregularnih migranata, izmenama i dopunama Zakona je, u cilju sprečavanja situacije da stranci nakon legalnog ulaska u Republiku Srbiju na osnovu izdate vize, postanu iregularni migranti na način da zloupotrebe izdatu vizu i na nezakonit napuste teritoriju naše zemlje, propisana pojačana odgovornost pozivara koji poziva strane državljanke u Republiku Srbiju, najčešće kao radnu snagu iz zemalja migraciono visokog rizika. Na transparentan način propisane su obaveze koje pozivar treba preduzme nakon dolaska stranca u Republiku Srbiju po osnovu njegovog pozivnog pisma.

Pored navedenog, propisivanjem obaveza koje pozivar treba da preduzme nakon ulaska u Republiku Srbiju, posredno se sprečava i eventualna eksploatacija stranih radnika i štite njegova prava.

Dodatno, u slučaju da, nakon izdavanja vize dođe do nezakonite migracije, propisan je način kako se troškovi smeštaja u prihvatilište za strance i troškovi vraćanja stranca u zemlju porekla naplaćuju od stranca, ukoliko ima novčanih sredstava, odnosno od pozivara na osnovu čijeg pozivnog pisma je stranac došao u Republiku Srbiju. U tom smislu propisan je i pravni osnov za donošenje propisa kojim se uređuju bliži uslovi i način izračunavanja troškova prinudnog udaljenja stranca.

8) Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija?

Zakon nema direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata, imajući u vidu da se ovim zakonom vrši pojednostavljenje postupka zapošljavanja stranaca, kao i preciziranje i unapređenje postojećih zakonskih rešenja.

Međutim, rukovodeći se interesom Vlade Republike Srbije da je neophodno uspostaviti konkurentno tržište rada, kao i stvaranje povoljnijih uslova za privrednike, gde se bez velikih administrativnih prepreka, omogućava lakši i efikasniji način rešavanja statusnih pitanja stranaca koji dolaze na rad u našu zemlju, bez odlaska na „šalter“ u prostorije Ministarstva unutrašnjih poslova, predloženim izmenama i dopunama Zakona o strancima omogućiće se unapređenje i podizanje pre svega poslovnog, ali i sveobuhvatnog imidža Republike Srbije u regionu i svetu.

Takođe, propisivanje prava na rad koje je zakonom deklarativno propisano za veliki broj kategorija stranaca koji žive u Republici Srbiji i koji su svoje životne aktivnosti vezali za našu zemlju, a koji po različitim osnovama propisanim Zakonom o strancima ostvaruju pravo na privremeni boravak, omogućiće se veća pravna sigurnost za strance u Republici Srbiji, a stranci se, kao građani Republike Srbije,

izjednačavaju sa domaćim državljanima kada je u pitanju pravo na rad i pravo na izbor posla, što je ustavno pravo svih građana Republike Srbije. Takođe, tržište rada u Republici Srbiji se jača i postaje konkurentnije.

9) Da li su sve zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o zakonu?

Ovaj zakon sačinjen je od strane Radne grupe za izradu izmena i dopuna Zakona o strancima i Zakona o zapošljavanju stranaca koja je formirana Odlukom Vlade 05 Broj: 02-10306/2022 od 8. decembra 2022. godine („Službeni glasnik RS”, broj 137/22). Takođe, u prethodnom periodu, odnosno tokom 2021. godine u saradnji sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje boračka i socijalna pitanja, održane su zajedničke javne konsultacije u Privrednoj komori Srbije povodom radnih verzija Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima i Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Odbor za pravni sistem i državne organe je Zaključkom 05 Broj: 011-1121/2023 od 8. februara 2023. godine odobrio sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima i usvojio Program javne rasprave saglasno kojem je Ministarstvo unutrašnjih poslova sprovelo javno raspravu.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije je u postupku pripreme zakona kojim se uređuju pravni položaj stranaca u Republici Srbiji organizovalo javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima (u daljem tekstu: Nacrt zakona).

Javna rasprava sprovedena je od 9. februara do 1. marta 2023. godine. Tokom javne rasprave održani su okrugli stolovi i to: 10. februara 2023. godine u Novom Sadu od 10.00 do 13.00 časova u prostorijama Privredne komore Novog Sada, ul. Narodnog fronta br. 10, 20. februara 2023. godine u Nišu, od 11.00 do 14.00 časova, u prostorijama Regionalne privredne komore Niš, ul. Dobrička br. 2 i u 21. februara 2023. godine, od 10.00 do 13.00 časova u Beogradu, u prostorijama Privredne komore Srbije, ul. Resavska br. 15. Tekst Nacrta zakona bio je postavljen na internet stranici Ministarstva unutrašnjih poslova www.mup.gov.rs od 9. februara 2023. godine i na portalu e-Konsultacije.

Javnoj raspravi su prisustvovali predstavnici državnih organa, privrednih subjekata i predstavnici civilnog društva, stručne javnosti i druga zainteresovana lica, a tom prilikom su bili u mogućnosti da iznesu svoje stavove, primedbe, predloge i sugestije.

Primedbe, predlozi i sugestije na predstavljeni Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima su se dostavljale Ministarstvu unutrašnjih poslova i putem elektronske pošte na adresu: javnarasprava.stranci@mup.gov.rs ili na adresu Ministarstva unutrašnjih poslova, Bulevar Mihajla Pupina br. 2, 11070 Novi Beograd, do 1. marta 2023. godine.

Svi zainteresovani su imali priliku da se izjasne, daju mišljenje, primedbe, predloge i sugestije, koji su sagledani, procenjeni i ugrađeni u tekst u određenoj meri.

Izveštaj sa javne rasprave objavljen je na sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova i na portalu e-Konsultacije, u skladu sa Poslovníkom Vlade.

Takođe, 6. marta 2023. godine, održan je i sastanak sa Nacionalnim konventom o EU, na temu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca i Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima.

10) Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Ministarstvo unutrašnjih poslova već primenjuje postojeći zakon, te će u tom smislu, preduzeti aktivnosti usmerene na nesmetanu primenu predloženih normi, na način da se sprovede edukacija zaposlenih za primenu odredbi vezanih za jedinstvenu dozvolu, kao organizovanje radionica usmerenih na uspostavljanje jedinstvene prakse i primene odredbi Zakona na celoj teritoriji Republike Srbije. Edukacija će biti organizovana sa predstavnicima Nacionalne službe za zapošljavanje, imajući u vidu podeljenu nadležnost u ovoj oblasti.

Pored navedenog, pristupiće se izradi propisanih podzakonskih akata koji su predviđeni Predlogom zakona, a u cilju propisivanja bližih uslova za primenu zakonskih propisa.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo unutrašnjih poslova

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima

(Draft Law on Amendments to the Law on Foreigners)

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Naslov V Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kretanje kapitala

Poglavlje I Kretanje radnika

Član 49,

Poglavlje II Poslovno nastanjivanje

Član 53. i 58.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o Evropskoj Uniji, Naslov I Osnovne odredbe, član 3.

Ugovor o funkcionisanju EU, Naslov IV Sloboda kretanja lica, usluga i kapitala, Poglavlje I Radnici, član 45.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Direktiva 2001/98/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 13. decembra 2011. godine o jedinstvenom postupku za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljana trećih zemalja na teritoriji države članice i zajedničkom skupu prava za državljane trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici.

Directive 2011/98/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State.

Pomenuta direktiva je jednim delom prenetu u Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima, dok je drugim delom prenetu u Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca, čije se izmene i dopune vrše paralelno sa izradom Predloga ovog zakona.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Da.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

1. Naziv propisa Evropske unije: DIREKTIVA 2011/98/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA od 13. decembra 2011. godine o jedinstvenom postupku za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljana trećih zemalja na teritoriji države članice i zajedničkom skupu prava za državljane trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici DIRECTIVE 2011/98/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL od 13 December 2011 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of the Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32011L0098
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada	4. Datum izrade tabele: 31.3.2023.
Obrađivač: Ministarstvo unutrašnjih poslova	
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2022-592
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
2.	Definitions For the purposes of this Directive, the following definitions apply:	1.	13A) JEDINSTVENA DOZVOLA JE DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD STRANCA U REPUBLICI SRBIJI;	PU		

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	‘single permit’ means a residence permit issued by the authorities of a Member State allowing a third-country national to reside legally in its territory for the purpose of work;					
4.1. 4.2.	An application to issue, amend or renew a single permit shall be submitted by way of a single application procedure. Member States shall determine whether applications for a single permit are to be made by the third-country national or by the third-country national’s employer. Member States may also decide to allow an application from either of the two. If the application is to be submitted by the third-country national, Member States shall allow the application to be introduced from a third country or, if provided for by national law, in the territory of the Member State in which the third-country national is legally present. Member States shall examine an application made under paragraph 1 and shall adopt a decision to issue, amend or renew the single permit if the applicant		) ZAHTEV ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE STRANAC, POSLODAVAC U IME STRANCA, ODNOSNO LICE KOJE ONI OVLAŠTE, PODNOSI ELEKTRONSKI, PUTEV JEDINSTVENOG PORTALA. (2) ZA STRANCA KOME JE U SKLADU SA VIZNIM REŽIMOM POTREBNA VIZA ZA ULAZAK U REPUBLIKU SRBIJU, ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA PODNOSI SE NAKON ULAŠKA U REPUBLIKU SRBIJU, ZA VREME VAŽENJA VIZE ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOSŁJAVANJA. (3) IZUZETNO, STRANAC KOJI POSEDUJE VIZU ZA KRAĆI BORAVAK, ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA MOŽE PODNETI U PERIODU ZAKONITOG BORAVKA U REPUBLICI SRBIJI, AKO ZA TO POSTOJI INTERES REPUBLIKE SRBIJE ILI RAZLOG VIŠE SILE, UZ DOSTAVLJANJE DOKAZA O POSTOJANJU INTERESA. (4) ZA STRANCA KOME U SKLADU SA VIZNIM REŽIMOM NIJE POTREBNA VIZA ZA ULAZAK U REPUBLIKU SRBIJU ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA PODNOSI SE U PERIODU ZAKONITOG BORAVKA STRANCA, A MOŽE SE PODNETI I IZ INOSTRANSTVA.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	fulfils the requirements specified by Union or national law. A decision to issue, amend or renew the single permit shall constitute a single administrative act combining a residence permit and a work permit.		(5) ZAHTEV ZA PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE PODNOSI SE NAJRANIJE TRI MESECA, A NAJKASNIJE DO ISTEKA ROKA VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE. (6) STRANAC KOJI BLAGOVREMENO PODNESE ZAHTEV IZ STAVA (1) OVOG ČLANA, MOŽE BORAVITI I RADITI U REPUBLICI SRBIJI DO OKONČANJA UPRAVNOG POSTUPKA.			
5.2.	Competent authority 2. The competent authority shall adopt a decision on the complete application as soon as possible and in any event within four months of the date on which the application was lodged		POSTUPAK ODLUČIVANJA ČLAN 46G (1) O ZAHTEVU ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE ODLUČUJE NADLEŽNI ORGAN U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA.	PU		
5.4.	4. If the information or documents in support of the application are incomplete according to the criteria specified in national law, the competent authority shall notify the applicant in writing of the additional information or documents required, setting a reasonable deadline to provide them. The time limit referred to in paragraph 2 shall be suspended until the competent authority or other relevant authorities have received the additional information required. If the additional information or documents is not provided within the deadline set, the competent authority may reject the application		NADLEŽNI ORGAN REŠENJEM ODBIJA ZAHTEV ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE KADA: 1) ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA ZAPOŠLJAVANJE NADLEŽNOM ORGANU DOSTAVI OBRAZLOŽENU PROCENU DA NISU ISPUNJENI USLOVI ZA ZAPOŠLJAVANJE, POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA I SAMOZAPOŠLJAVANJE STRANCA U REPUBLICI SRBIJI; 2) NIJE ISPUNJEN JEDAN ILI VIŠE USLOVA PROPISANIH ČLANOM 46V; 3) JE STRANCU NA SNAZI ZAŠTITNA MERA UDALJENJA, MERA BEZBEDNOSTI PROTERIVANJA ILI MU JE IZREČENA ZABRANA ULASKA; 4) TO ZAHTEVAJU RAZLOZI ZAŠTITE BEZBEDNOSTI REPUBLIKE SRBIJE I NJENIH GRAĐANA; 5) POSTOJI OPRAVDANA SUMNJA DA STRANAC NEĆE KORISTITI JEDINSTVENU DOZVOLU U SKLADU SA OSNOVOM PO KOM	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			JE PODNEO ZAHTEV; 6) SE UTVRDI DA SU DOKUMENTA, ODNOSNO DOKAZI PRILOŽENI UZ ZAHTEV ZA JEDINSTVENU DOZVOLU FALSIFIKOVANI ILI PRIBAVLJENI NA NEZAKONIT NAČIN; 7) POSTOJE RAZLOZI DA SE OPRAVDANO VERUJE DA STRANAC NEĆE POSTUPATI U SKLADU SA PRAVNIM PORETKOM REPUBLIKE SRBIJE; 8) NADLEŽNI ORGAN, U POSTUPKU PO ZAHTEVU ZA PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE, UTVRDI DA STRANAC PRETHODNO IZDATU JEDINSTVENU DOZVOLU NIJE KORISTIO U SKLADU SA OSNOVOM ZA KOJU MU JE IZDATA. (2) PROTIV REŠENJA IZ STAVA (1) OVOG ČLANA MOŽE SE, PREKO NADLEŽNOG ORGANA, IZJAVITI ŽALBA U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA REŠENJA. (3) ŽALBA SE PODNOSI U PISANOJ FORMI, NA SRPSKOM JEZIKU, UZ PLAĆANJE PROPISANE TAKSE. (4) O ŽALBI NA REŠENJE O ODBIJANJU ZAHTEVA ZA IZDAVANJE, ODNOSNO PRODUŽENJE JEDINSTVENE DOZVOLE ODLUČUJE MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA. (5) ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE REŠENJA. (6) PROTIV REŠENJA DONETOG U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU MOŽE SE POKRENUTI UPRAVNI SPOR.			
11.	Rights on the basis of the single permit Where a single permit has been issued in accordance with national law, it shall authorise, during its period of validity, its holder at least to: (a)	46 a)	(2) NA OSNOVU JEDINSTVENE DOZVOLE STRANAC IMA PRAVO NA PRIVREMENI BORAVAK I RAD U REPUBLICI SRBIJI, U SKLADU SA ZAKONOM.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	enter and reside in the territory of the Member State issuing the single permit, provided that the holder meets all admission requirements in accordance with national law; (b) have free access to the entire territory of the Member State issuing the single permit within the limits provided for by national law; (c) exercise the specific employment activity authorised under the single permit in accordance with national law; (d) be informed about the holder's own rights linked to the permit conferred by this Directive and/or by national law.					